

VESZPRÉM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: VE/30/03803-102/2025. **Tárgy:** Balaton vízszintszabályozásának
környezetvédelmi működési engedélye
Ügyintéző: Bányai Zsuzsanna **Hiv. szám:** -
Szerv. egység: Környezetvédelmi Osztály
Telefon: 88/550-935 **Melléklet:** -

HATÁROZAT

1.0 A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: **Kormányhivatal**) hatáskörében eljárva az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (székhely: 1012 Budapest, Márvány utca 1/D., KSH: 15796019-8441-312-01, KÜJ: 103061113) részére a Balaton vízszintszabályozására vonatkozóan meghatalmazott útján benyújtott kérelem és az annak mellékletét képező környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció alapján, a jelen határozatban előírt kötelezettségek betartása mellett a 6.2 pontban foglalt érvényességi idővel

környezetvédelmi működési engedélyt adok.

2.0 Engedélyes megnevezése, azonosítók:

2.1 Engedélyes megnevezése: Országos Vízügyi Főigazgatóság (a továbbiakban: Engedélyes)

2.2 Engedélyes székhelye: 1012 Budapest, Márvány utca 1/D.

2.3 KSH szám: 15796019-8411-312-01

2.4 Környezetvédelmi Ügyfél Jel (KÜJ): 103061113

2.5 Telephelye, amelyre az engedély vonatkozik:

Balaton jogi partvonalába tartozó terület

2.6 Környezetvédelmi Területi Jel (KTJ): 102754316

EOV koordináták: X= 579985 m; Y= 187060 m

3.0 Az engedélyezett tevékenységre vonatkozó általános adatok:

3.1 Érintett területek

Balaton jogi partvonalába tartozó terület mellett a tevékenységgel érintett területek a part menti települések:

Alsóörs, Balatonfenyves, Balatonrendes, Kővágóörs, Aszófő, Balatonfőkajár, Balatonszárszó, Örvényes, Ábrahámhegy, Balatonföldvár, Balatonszemes, Paloznak, Badacsonytomaj, Balatonfüred, Balatonszentgyörgy, Révfülpő, Badacsonytördemic, Balatonfűzfő, Balatonszepezd, Siófok, Balatonakali, Balatongyörök, Balatonudvari, Szántód, Balatonakarattya, Balatonkenese, Balatonvilágos, Szigliget, Balatonalmádi,

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

8200 Veszprém, József Attila u. 36.

telefon: 88/550-878, e-mail: kornyezetvedelem@veszprem.gov.hu

KRID azonosító: 346009700

Balatonkeresztúr, Csopak, Tihany, Balatonberény, Balatonlelle, Fonyód, Vonyarcvashegy, Balatonboglár, Balatonmárfürdő, Gyenesdiás, Zamárdi, Balatonederics, Balatonőszöd, Keszthely, Zánka.

Hatásterület: a Balaton jogi partvonalától számított 500 m sugarú sáv.

3.2 Engedélyezett tevékenység

Jelen engedély a Balaton napi átlagos maximális vízszint 120 cm-en történő üzemeltetésére vonatkozik.

A Balaton vízgazdálkodási gondjainak enyhítésére gyakorlatilag egyetlen és jelenleg megvalósítható hatékony műszaki megoldás a tómederben történő tározás, melynek érdekében a nyári időszakra vonatkozó szabályozott vízszintet 120 cm-ben maximalizálják.

A változtatás eredményeként a tóban történő tározott víz mennyisége kb. 60 millió m³ vízmennyiséggel nő (10 cm vízszint emelkedés), mely az eddigieknél tágabb lehetőséget jelent a vízkészlet-gazdálkodásban.

A vízszintszabályozást az alábbi létesítményekkel oldják meg:

- *Vízleeresztés létesítményei:*

Siófoki vízszintszabályozó zsilip a Balaton többletvizei levezetésének egyetlen lehetőségét biztosítja, a Sió-csatorna 120+816 fkm szelvényben épült meg, monolit vasbeton szerkezettel, mely több szerkezeti egységből áll:

- Előfenék, az uszadék- és jégterelőművel, a rajta végig futó íves üzemi híddal, az előfenék íves partfalakkal határolva
- 2 nyílású zsilip műtárgy kezelőhidakkal (
- Utófenék, alvízi támfalakkal

A 27,9 m hosszúságú zsilip két szimmetrikus 2*8,0 m széles kialakítású zsilipkamrával. A K-i és Ny-i oldalt 1,5 m szélességű falak választják el egymástól. A szabad nyílások elzárását 1-1 db szegmenstábla biztosítja, melyek mozgatásáért hidraulikus rendszer felel. A maximálisan tartható Balaton vízszint +140 cm (104,81 mBf), e felett szabad átfolyás biztosított. A műtárgy felvízi fenék szintje 101,80 mBf, alvízi fenék szintje 98,90 mBf., míg kezelőszintje 105,60 mBf (faltető szintje). Az ideiglenes elzárást acél gerendák biztosítják a műtárgy alvízi és felvízi oldalán egyaránt, melyek beemelése emelőgerendával, autódaru segítségével biztosítható az előre kialakított beton hornyokba. A műtárgy felett 3 db híd ível át. A szigetre való bejutást egy 40,0 m sugarú íves vonalvezetésű, „A” terhelési osztályra méretezett, egynyomú monolit vasbeton közúti híd biztosítja. A pályaszerkezet 7,0 m szélességű, a híd teljes szélessége szegélyekkel és zöld sávval együtt 10,30 m.

Elsődleges feladata a többlet vízmennyiség elvezetése. Másodlagos feladatok: vízgazdálkodási, üdülési, vízminőségi és vízkárelhárítási célú vízszintszabályozás, illetve a Sió-csatornán a hajózáshoz vízszint biztosítása.

Siófoki hajózsilip Sió-csatorna 120+900 fkm szelvényben épült meg, monolit vasbeton szerkezettel, mely több szerkezeti egységből áll:

- Felső fő, támkapus lezárás hidraulikus mozgatással.
- 90*12,0 m nagyságú zsilipkamra
- Alsó fő, szegmenstáblás lezárás gall-láncos mozgatással, szegmenstábla tetején gyaloghíddal

A töltő-ürítő csatornák a műtárgy falában kaptak helyet, elzárásuk síktáblás acél elzárásokkal biztosítható. A hajózsilip másodlagos vízleeresztő funkciót is ellát, tehát a vízszintszabályozó zsilip tartalék létesítményeként is üzemeltethető. Az ideiglenes elzárást a vízszintszabályozó zsiliphez hasonlóan acél gerendák biztosítják a műtárgy alvízi és felvízi oldalán egyaránt, melyek beemelése emelőgerendával, autódaru segítségével biztosítható az előre kialakított beton hornyokba.

Feladata a Balaton és a Sió-csatorna közötti hajóforgalom biztosítása, valamint másodlagos vízleeresztő képesség biztosítása

Balatonkiliti mederduzzasztó a Sió 118+030 fkm szelvényben épület. A műtárgy 8,0 m-es nyílása a szabályozott vízeresztést, a 12,0 m-es nyílása a hajózást szolgálja. Mindkét nyílásban billenőtáblával biztosított az elzárás és a szabályozható leeresztés. A műtárgy ideiglenes elzárását acél gerendák biztosítják a műtárgy alvízi és felvízi oldalán egyaránt. Ezek mérete egyenként megegyezik a vízszintszabályozó zsilip nyílásához, illetve a hajózsilip nyílásához használt elzáró gerendák paramétereivel.

Feladata a Sió-csatorna 2786 m hosszú belterületi szakaszának duzzasztása az esztétikus megjelenésű meder biztosításához (a téli időszakok kivételével). Vízeresztésben és a hajók átvezetésében való részvétel. További feladata a folyamatos hajózási lehetőség biztosítása a Balatoni Vízügyi Kirendeltség 118+900 fkm szelvényében épült műhelytelepe és a Balaton között.

Üzemviteli épület a Balaton vízleeresztő műtárgya és az íves vonalvezetésű gépjármű híd közé eső zónában, a daruzható beton partburkolat mellett található. Az épület egyszintes kialakítású és két fő egységre tagolódik, az üzemi és a tárgyaló épülepszárnyra.

Az Üzemeltetőnél működő integrált webSCADA folyamatirányító rendszer bővítésre került az állomások távfelügyeletéhez. A műtárgyak távellenőrzése céljából kamerarendszert alakítottak ki. A folyamatirányítási rendszer az üzemviteli épületben érhető el. Az Üzemirányító Rendszer félautomatikus működtetésével célszerűen korlátozni lehet a maximálisan átbocsátható vízhozam értékét.

A műtárgyak üzemeltetését általában a következő **üzemállapotok** mellett kell biztosítani:

- Normál üzemállapot (vízleeresztési, duzzasztási, hajózási feladatok)
- Téli üzem
- Felülvizsgálat, karbantartási, javítási állapot
- Rendkívüli (havária) állapot

A működtetés eszközigénye minimális, ezek az eszközök az üzemirányító épület raktárában tárolhatók, a javítási-karbantartási munkákat pedig szakcégeknek kell elvégezni. Az ideiglenes elzárógerendák a Siócsatorna melletti VIZIG telepen tárolhatók, ahonnan trailerrel kell az adott helyre kiszállítani, autódaruval a helyükre emelni.

● **Vízpótlás létesítményei:**

A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer 26 műtárgya teszi lehetővé, hogy a vízgyűjtőről érkező vízmennyiség, az adott időszakban jellemző vízminőségi paraméterek függvényében, megfelelő ütemezéssel kerüljön a Balatonba.

A rendszer a Balaton vízpótlására nyári időszakban nem alkalmas, sem a vízgyűjtőről érkező csekély vízmennyiség, sem a tározók vízminőségi állapota miatt. Kisvízes időszakban olyan kevés víz érkezik a vízgyűjtőről, ami a Balaton vízpótlása szempontjából elhanyagolható,

viszont a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer természetvédelmi jelentősége miatt kiemelkedő jelentőségű. Ez a műtárgy a Zala torkolatnál Keszthely és Balatonberény közigazgatási határán található.

A Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer Hídvégi-tó és Fenéki-tó (I. ütem és a II. ütem) létesítményeinek üzemeltetési célja, hogy azok minden aktuális hidrológiai-meteorológiai szituációban tápanyag-eltávolítási és ökológiai-természetvédelmi szempontból a leghatékonyabban működjenek, ezáltal biztosítva, hogy a Balatonba jutó víz a lehető legjobb minőségű legyen.

A benyújtott dokumentációban foglaltak szerint a Balaton üzemeltetési szabályzata a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer üzemeltetési szabályzatával összhangban lett kialakítva, annak érdekében, hogy a vízvédelmi rendszer el tudja látni vízminőségvédelmi és természetvédelmi funkcióit.

4.0 Környezetvédelmi előírások:

4.1 Levegőtisztaság-védelmi előírások

4.1.1 A vízgazdálkodási, vízkárelhárítási intézkedések (pl. szivattyúk üzemeltetése, kármentesítő anyagok szállítása) során tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

4.2 Zaj- és rezgésvédelmi előírások

4.2.1 A vízszintszabályozás és vízkárelhárítás berendezéseinek üzemeltetésből semmilyen körülmények között nem származhat a védendő területeken határértéket meghaladó környezeti zajterhelés.

4.2.2 A gépi berendezések, zajforrások folyamatos karbantartásával, műszaki állapotának figyelemmel kísérésével, rendszeres felülvizsgálatával kell biztosítani a zajkibocsátás minimalizálását és a zajkibocsátási határértékek teljesülését.

4.2.3 Az Engedélyes a környezeti zajforrás területén és hatásterületén bekövetkező minden olyan változást, amely a zajterhelés megváltozását eredményezheti, 30 napon belül jelen határozat számára való hivatkozással köteles a Kormányhivatalnak bejelenteni.

5.0 A környezetvédelmi működési engedély kiadására irányuló eljárásban vizsgált szakkérdésekhez kapcsolódó előírások:

5.1 Népegészségügyi szempontból tett előírások

5.1.1 A kotrási tevékenységhez kapcsolódóan – tekintettel arra, hogy a Balaton partján számos szezonálisan üzemelő kijelölt fürdőhely van – a mindenkor tervezett kotrási tevékenységet az emberi egészséget szem előtt tartva, a fürdővíz jogszabály által előírt minőségének megóvása, megtartása érdekében szezonkezdet előtt (június 01.), illetve szezon zárás után (augusztus 31.) szükséges elvégezni.

5.2 Táj- és természetvédelmi szempontból tett előírások

5.2.1 A környezetvédelmi működési engedély során következő felülvizsgálataig **természetvédelmi kutatást kell végezni**, a vizsgálandó területek kiterjedését, valamint a vizsgálandó életközösségek, fajok körét és a kutatási tervet **a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósággal és a Kormányhivatallal legkésőbb 2025. november 30-áig lefolytatott egyeztetésen kell rögzíteni.**

5.2.2 A környezetvédelmi működési engedély soron következő felülvizsgálatáig **ki kell dolgozni** egy dinamikus, a Balaton természetes vízjárását idéző, valamint az aktuális csapadék- és párolgási viszonyait is rugalmasan kezelni tudó szabályozást, mely a Kis-Balaton Vízügyi Rendszer hatékony működését is elő tudja segíteni, mind a természetes vízjárás, mind a vízminőség, mind a nádasok vonatkozásában. A vízjogi üzemeltetési engedélyt, illetve az üzemeltetési szabályzatot a természetvédelmi kutatási eredmények alapján felmerülő problémák feloldása érdekében szükség esetén felül kell vizsgálni, illetve módosítani kell.

5.3 Termőföldre gyakorolt hatások szempontjából tett előírások

5.3.1 A vízszintszabályozáshoz kapcsolódó feladatok ellátása során a *termőföld védelméről* szóló 2007. évi CXXIX. törvény előírásainak betartásával biztosítani kell, hogy a környezeti hatások a környező termőföld minőségében kárt ne okozzanak, a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.

5.4 Erdőre gyakorolt hatások szempontjából tett előírások

5.4.1 Amennyiben a vízszintszabályozáshoz kapcsolódó feladatok ellátása ténylegesen erdő igénybevételével járnának, akkor szükség van az *erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról* szóló 2009. évi XXXVII. törvény 77-86. §-ai által szabályozott erdő igénybevételi eljárás lefolytatására. A beruházás megkezdésének feltétele a végleges erdő igénybevételt engedélyező határozat az érintett erdő- és egyéb részletek vonatkozásában.

5.5 Termőföld mennyiségi védelme szempontjából tett előírások

5.5.1 A dokumentáció alapján, amennyiben a vízszintszabályozáshoz kapcsolódó feladatok ellátása termőföldnek minősülő területeket is érint, a termőföld időleges, vagy végleges igénybevételét megelőzően az illetékes ingatlanügyi hatóság által kiállított a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosítását engedélyező véglegessé vált határozat beszerzése szükséges.

5.5.2 A termőföld területek környezetében lévő mezőgazdasági területeken a termőföld minőségében kárt okozni és a talajvédő gazdálkodás feltételeit korlátozni nem lehet.

5.5.3 A tényleges tevékenységgel érintett ingatlan esetében figyelemmel kell lenni arra, hogy az érintett és a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tevékenység ne akadályozza.

5.5.4 A vízszintszabályozáshoz kapcsolódó tevékenység végzése során figyelemmel kell lenni arra, hogy a lehető legkisebb mértékű és lehetőség szerint gyengébb minőségű termőföldet vegyék igénybe. Az érintett területhez tartozik a felvonulási terület, a gépek okozta taposási terület, az építési anyagok tároló területe, amely során időleges igénybevétel történik, és ezt is engedélyeztetni kell az illetékes ingatlanügyi hatósággal.

5.5.5 Amennyiben a vízszintszabályozáshoz kapcsolódó feladatok ellátása termőföldet érint a beruházás megkezdését az illetékes ingatlanügyi hatóságnak be kell jelenteni, a megállapított földvédelmi járulékot be kell fizetni. Ennek elmulasztása esetén földvédelmi bírság kiszabásának van helye.

5.6 Vízügyi és vízvédelmi szempontból tett előírások

- 5.6.1** A tevékenység során a felszíni- és a felszín alatti vizek minőségét károsan befolyásolni, szennyezni tilos.
- 5.6.2** A H/6375-3/2002-12. sz. többször módosított – Balaton vízszintszabályozása (Siófok leeresztőzsilip, hajózsilip és Balatonkiliti duzzasztó) – vízjogi üzemeltetési engedélyben foglaltak betartása kötelező!
- 5.6.3** A vízszintszabályozásra vonatkozó üzemeltetési szabályzatot a bekövetkező lényeges változásoknak megfelelően folyamatosan aktualizálni kell és össze kell hangolni a Kis- Balaton Vízvédelmi Rendszer üzemrendjével. A vízügyi és vízvédelmi hatóság által elfogadott üzemeltetési szabályzat alapján kell a vízilétesítményeket üzemeltetni és az üzemeltetéshez kapcsolódó vízimunkákat végezni!

6.0 Érvényességi idő és felülvizsgálat

- 6.1** Az **Engedélyes** határozatlan időre szóló környezetvédelmi működési engedély kiadására irányuló kérelmét **elutasítom**.
- 6.2** A környezetvédelmi működési engedély **2030. július 31-ig érvényes**.
- 6.3** A környezetvédelmi működési engedély érvényességi idejének lejártakor, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, *a környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvénynek (a továbbiakban: **Kvt.**) a környezetvédelmi felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit [Kvt. 73-76. §, 79-81. §] kell alkalmazni.

Amennyiben az Engedélyes tevékenységet a környezetvédelmi működési engedély lejártát követően is folytatni kívánja, úgy a felülvizsgálati dokumentációt **2030. február 28-ig** kell benyújtani a Kormányhivatalhoz. A dokumentáció mellékleteként meg kell küldeni az érvényben lévő – tevékenységre vonatkozó – aktualizált üzemeltetési szabályzatokat.

7.0 Bejelentési kötelezettség

- 7.1** Az engedélyben alapul vett körülmények jelentős megváltozását, illetve a tervezett jelentős megváltoztatását, továbbá a tulajdonosváltozást Engedélyes köteles a Kormányhivatalhoz **tizenöt napon belül** bejelenteni.
- 7.2** Ha a tevékenység megvalósítása során az önmagukban nem jelentős módosítást jelentő változások három év alatt elérik *a környezeti hatásvizsgálat és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról* szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Khvr.**) 2. § (2) bekezdésének *abf)*, *abg)*, vagy *aca)* pontjában megadott küszöbértéket, **az Engedélyes ezt köteles jelenteni a Kormányhivatal részére**.
- 7.3** Az üzemeltetés során a **normál üzemállapottól eltérő üzemeltetési körülményeket**, illetve **rendkívüli üzemállapotot az Engedélyes azonnal** köteles jelenteni a Kormányhivatalnak.
- Az Engedélyes a lehető legrövidebb időn belül köteles értesíteni a következő hatóságokat bármely olyan esetben, amely a felszíni víz vagy a felszín alatti vizek, a levegő vagy földtani közeg veszélyeztetését vagy szennyezését okozhatja, és sürgős beavatkozást igényel/igényelhet.
- A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályát a levegő, a földtani közeg, az élővilág, az épített környezet és természeti terület veszélyeztetése vagy szennyezése esetén

- A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály a felszíni víz, a felszín alatti víz és a földtani közeg veszélyeztetése vagy szennyezése esetén
- A Veszprém Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot tűz- és katasztrófavédelem esetén
- A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztályát és a Foglalkoztatási, Foglalkoztatás-felügyeleti és Munkavédelmi Főosztályát az emberi egészséget veszélyeztető baleset és üzemállapot kialakulása esetén.

Az **értesítés részeként meg kell adni** az esemény bekövetkezésének dátumát és pontos idejét, a bekövetkezésének részletes okait, körülményeit és a kibocsátások a lehetőség szerinti legkisebb mértékűre való csökkentése és a megismétlődés elkerülése érdekében tett intézkedéseket.

Az Engedélyes a tevékenysége során bekövetkező környezetveszélyeztetés, illetve környezetkárosodás helyéről, jellegéről és mértékéről köteles haladéktalanul értesíteni a Kormányhivatalt, és az észleléstől számított 8 napon belül írásban is tájékoztatnia kell a Kormányhivatalt.

- 7.4** Az Engedélyes köteles környezetvédelmi megbízottat alkalmazni és biztosítani, hogy a környezetvédelmi megbízott elérhető legyen a Kormányhivatal számára a **tevékenységgel összefüggő környezetvédelmi kérdések felmerülése esetén**.

8.0 A szabályozás köre

8.1 Jelen határozat nem értelmezhető a hatályos jogszabályokkal ellentétesen.

8.2 Jelen határozat egyéb engedélyek beszerzése alól nem mentesít.

8.3 A Kormányhivatal a jelen határozatban szereplő kötelezettségek önkéntes teljesítésének elmaradása esetén végrehajtási eljárás keretében teszi meg a szükséges intézkedéseket.

9.0 Az eljárás igazgatási szolgáltatási díja 675 000 Ft, azaz *hatszázhetvenötezer* forint, amelyet az Engedélyes köteles viselni. Egyéb eljárási költség nem merült fel.

10.0 Intézkedek a határozatnak a Kormányhivatal elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján történő közhírré tételéről.

11.0 Jelen döntést hatósági nyilvántartásba veszem.

12.0 Jelen határozat ellen **fellebbezésnek helye nincs**, az a közléssel véglegessé válik. Bírósági felülvizsgálatát **a közléstől számított harminc napon belül a Veszprémi Törvényszékhez** (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Kormányhivatalhoz **benyújtandó keresettel lehet kérni**.

A keresetlevélhez csatolni kell azt az okiratot vagy annak másolatát, amelyre a fél bizonyítékként hivatkozik, amely a képviselővel való eljárás esetén a képviseleti jogosultságot igazolja, illetve amely a bíróság által hivatalból figyelembe veendő tény igazolásához szükséges.

A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a gazdálkodó szervezet a keresetlevelet kizárólag elektronikus úton, az e-Papír szolgáltatás használatával az epapir.gov.hu oldalon nyújthatja be. Az elektronikus ügyintézésre a magánszemélyek számára is az e-Papír szolgáltatás használatával az epapir.gov.hu oldalon van lehetőség.

A keresetlevél benyújtásakor az alábbiak kiválasztása szükséges:

Témacsoport: jogorvoslat – Ügytípus: közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálat iránti keresetlevél benyújtása – Címzett: Veszprém Vármegyei Kormányhivatal

A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti. A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélezési szünet nem érinti.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, a fél azonnali jogvédelem keretében halasztó hatály elrendelését kérheti. A kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni kell.

A Bíróság tanácsa az azonnali jogvédelem iránti kérelemről a Bírósághoz érkezésétől számított tizenöt napon belül dönt. A halasztó hatály Bíróság általi elrendelése esetén a döntés nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható, és egyéb módon sem hatályosulhat. A végrehajtás a kérelemnek a végrehajtást foganatosító szerv tudomására jutásától annak elbírálásáig, de legkésőbb az elbírálásra nyitva álló határidő elteltéig nem foganatosítható, kivéve, ha a közigazgatási szerv a döntést azonnal végrehajthatónak nyilvánította. A tudomásszerzésig foganatosított végrehajtási cselekmények a Bíróság eltérő rendelkezésének hiányában hatályban maradnak.

A keresetet a Bíróság bírálja el. A Bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, ha a felek egyike sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek. Tárgyalás tartását a fél keresetlevélben kérheti. Ennek elmulasztása miatt igazolási kérelemnek nincs helye. A peres eljárás illetékköteles, melyet a bíróság döntése szerint kell megfizetni. A felet – ideértve a beavatkozót és az érdekeltet is – a közigazgatási bírósági eljárásban illetékfeljegyzési jog illeti meg.

INDOKOLÁS

A Kormányhivatalnál az Engedélyes meghatalmazottjaként eljáró VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Kft. (a továbbiakban: **Meghatalmazott**) által benyújtott kérelem és az annak a mellékletét képező - a *"Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok"* projekt keretében készült - *"A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása Környezetvédelmi felülvizsgálat"* elnevezésű dokumentáció (a továbbiakban: **Dokumentáció**) alapján 2025. március 12. napján VE/30/03803/2025. ügyiratszámom közigazgatási hatósági eljárás indult a Balaton vízszintszabályozására vonatkozó környezetvédelmi működési engedély kiadása céljából.

Az Engedélyes a Balaton vízszintszabályozásának módosítására (110 cm-ről 120 cm-re) vonatkozóan a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály által kiadott, VE09Z/04872-127/2018. ügyiratszámú határozattal kapott környezetvédelmi engedélyt. A környezetvédelmi engedély a VE/30/08246-2/2023., valamint és VE/30/09468-3/2024. ügyiratszámú határozatokkal módosításra került, az engedély érvényességi ideje 2025. június 30-ra módosult.

Jelen eljáráshoz a környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció benyújtására a Khvr. 11. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel került sor, mely szerint a környezetvédelmi engedély érvényességi idejének lejártakor, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a Kvt.-nek a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit [Kvt. 73–76. §, 78–80. §] kell alkalmazni.

A Dokumentációt a Meghatalmazott állította össze. A Meghatalmazott a hulladékgazdálkodási, levegőtisztaság-védelmi, víz- és földtani közeg védelmi, zaj- és rezgésvédelmi, valamint élővilág-védelmi területeken szakértői jogosultsággal rendelkezik.

Tekintettel arra, hogy tárgyi eljárás 8 napon belül tényállás tisztázása nélkül nem volt lefolytatható, az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 43. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltakra tekintettel a VE/30/03803/2025. ügyiratszámom indult eljárást **teljes eljárásban folytattam le**, melyről az Ákr. 43. § (2) bekezdése alapján VE/30/03803-2/2025. ügyiratszámom tájékoztattam a Meghatalmazottat.

A *környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól* szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: **Díjr.**) 2. § (1) bekezdése szerint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni a Díjr. 1-4. mellékletében meghatározott eljárásokért. Tárgyi eljárás igazgatási szolgáltatási díja a Díjr. 2. számú melléklet 12. és 14. sora előírása alapján 675 000 Ft, azaz *hatszázhetvenötezer* forint, mely díj megfizetésének igazolását a Meghatalmazott a kérelemhez mellékelte.

Tájékoztatás az eljárásról, közzététel

Az eljárás megindításáról VE/30/03803-3/2025. ügyiratszámom 2025. március 18-án értesítést tettem közzé a Kormányhivatal honlapján, figyelemmel az Ákr. 10. § (1) bekezdésében, valamint a Kvt. 98. § (1) bekezdésében foglaltakra.

Az eljárás megindításáról VE/30/03803-30/2025. ügyiratszámom tájékoztattam a Balaton parti települések Önkormányzatait, valamint VE/30/03803-31/2025. ügyiratszámom tájékoztattam a Közép-dunántúli, Nyugat-dunántúli és Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóságokat.

Ügyfelek, nyilatkozatok

Az eljárás megindításáról szóló értesítés megjelenését követően, valamint az eljárás megindításáról szóló tájékoztatások kiküldése után az alábbi megkeresések érkeztek a Kormányhivatalhoz.

A **Balatonfői Partalja Környezetvédő Egyesület** (a továbbiakban: **Egyesület**) EPAPIR-20250405-329 azonosító számú e-papír beadványában (Kormányhivatalnál: VE/30/03803-43/2025. ügyiratszám) kérte ügyféli jogállásának megadását és az eljárás iratanyagának megküldését. Az Egyesület részére az ügyféli jogállást a VE/30/03803-44/2025. ügyiratszámú végzéssel állapítottam meg, az iratokhoz való hozzáférést a VE/30/03803-45/2025. ügyiratszámú tájékoztató levelemmel biztosítottam.

A **Védegylet Pálkövéért Természet- és Környezetvédelmi Egyesület** (a továbbiakban: **Védegylet**) EPAPIR-20250326-5462 azonosító számú e-papír beadványában (Kormányhivatalnál: VE/30/03803-29/2025. ügyiratszám) kérte ügyféli jogállásának megadását és az eljárás iratanyagának megküldését. VE/30/03803-38/2025. ügyiratszámom bekértem az Ákr. 10.§-a alapján a közvetlen érintettség igazolásához szükséges dokumentumokat, melyeket a Védegylet EPAPIR-20250407-10460 azonosító számú e-papír beadványával (VE/30/03803-48/2025.) megküldött a Kormányhivatal részére. A Védegylet részére az ügyféli jogállást a VE/30/03803-49/2025. ügyiratszámú végzéssel állapítottam meg, az iratokhoz való hozzáférést a VE/30/03803-50/2025. ügyiratszámú tájékoztató levelemmel biztosítottam.

A Védegylet 2025. június 21-én benyújtott EPAPIR-20250621-635 azonosítószámú beadványában a következőket jelezte:

"a Balaton állapotának romlásával alátámasztó bizonyítékot nyújt be a Balaton tó vizének tartós 120 cm-en tartása ellen.

Kérnénk a tudományos megállapításokat és a veszélyes algásodás általános kiterjedése miatt elrendelt fürdési tilalmakat figyelembe venni".

Beadványához mellékelte:

"1. A Védegylet Pátkővéért Egyesület érvelése a Balaton vízszintjének 120 cm-en tartása ellen

2. Algatenger Kővágóőrs/Pátkőve Balaton-partjánál a kimart nádas helyén, 2025. 06.15. felvétel"

A Védegylet az érveléséhez Szabó Mátyás volt vízügyi vezető 2000. október 10. parlamenti jegyzőkönyvben megjelent beszédét idézte az 1998. október és 2000. április 30. között folyamatosan leeresztett Balaton-víz drámai hatásáról.

Az Egyesület által megküldött iratok is arra vezetnek, amely okán természetvédelmi oldalról a *Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály szakkérdés vizsgálatában aggályosnak tart, kiemelve, akár ellentétes álláspontot is képviselve, hiszen természetvédelmi szempontú megközelítésben a vízszint emelése önmagában nem feltétlen jelent átfogó kedvezőtlen hatást, azonban annak tartóssága és ingadozásának hiánya a komplex ökológiai rendszer egészére nézve jelentős kedvezőtlen hatásokat okozhat. A tényszerűséghez szükséges egyeztetés, kutatás, melyek előremutató lépéseit segíteni fogja a rendelkező részben megfogalmazott természetvédelmi előírások, tartva az 5 éves ismételt felülvizsgálathoz.*

Ábrahámhegy Község Önkormányzata Ah/837-2/2025. iktatószámú levelében kérte ügyféli jogállásának megállapítását, melyet VE/30/03803-61/2025. (irattárban VE/30/03803-62/2025.) ügyiratszámú végzéssel állapítottam meg.

Balatonkeresztúr Község Önkormányzata I/3151-5/2025. ügyiratszámú levelében kérte ügyféli jogállásának megállapítását, melyhez mellékelte a Balatonkeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. április 15. napján megtartott nyilvános testületi ülésének jegyzőkönyvéből készült jegyzőkönyvi kivonatot, mely az alábbiakat tartalmazza:

..."Balatonkeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testületének 74/2025. (IV.15.) határozata a Balaton vízszintszabályozás felülvizsgálata során tett észrevételről:

Balatonkeresztúr Község Önkormányzat Képviselő-testülete a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15., a továbbiakban: Meghatalmazott) által benyújtott kérelem a "Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntartásához szükséges tervezési feladatok" elnevezésű projekt keretében készült, "A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása" elnevezésű dokumentáció alapján VE/30/03803/2025. ügyiratszámom 2025. március 12-én indult közigazgatási hatósági eljárás során kérelmezi ügyféli jogállásának megállapítását, továbbá az alábbi észrevételt kívánja megtenni:

Balatonkeresztúr Község Önkormányzat számára az új vízszintszabályozás megállapítása a Balatonkeresztúr Kemping utca és a Vitorlás utca környékén, illetve a nyugati területek védelmét ellátó vízelvezető rendszer tekintetében veszélyforrást jelent a visszaduzzasztó hatás miatt."

Balatonkeresztúr Község Önkormányzata részére az ügyféli jogállást a VE/30/03803-73/2025. ügyiratszámú végzéssel állapítottam meg, fenti nyilatkozatát pedig VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámom továbbítottam a Meghatalmazott részére nyilatkozattétel céljából, akinek alábbi válaszát VE/30/03803-78/2025. ügyiratszámom iktattam és VE/30/03803-92/2025. ügyiratszámú levelemmel küldtem meg Balatonkeresztúr Község Önkormányzatának.

"A felülvizsgálat időszakában a Balaton magas vízállása, egyidejűleg aktív csapadéktevékenység és a tó szél okozta kibillenése együttes veszélye miatt csak néhány alkalommal állt fenn a Balaton déli partján lévő, mélyebb fekvésű területek elöntéssel való fenyegetettsége. Azonban a vizsgált időszakot tekintve védekezésre csupán 2018. márciusában volt szükség. Ekkor azonban még nem állt rendelkezésre a felújított Sió zsilip nagyobb leeresztő kapacitása, így a kedvezőtlen helyzet gyorsabb elhárítására nem volt lehetőség. A rugalmas vízszintszabályozás feltételei már rendelkezésre állnak, a „Balaton levezetőrendszerének korszerűsítése” KEHOP projekt keretében megvalósult a vízszintszabályozó zsilip és a Sió-csatorna rekonstrukciója.

A vizsgált időszakot megelőző időszakban, azaz még az előző üzemrend időszakában is több alkalommal volt helyi vízkár elleni védekezés amikor az erős északi szél következtében számolni kellett a tófelszín jelentős kibillenésével és esetlegesen a déli part egyes területeinek elöntésével. (Lásd pl. 2014. évben 4 alkalommal, majd ezt követően 2016. évben is.) Ez azt jelenti, hogy a felülvizsgálat időszakában, azaz 2018-2024 között (köszönhetően a klímaváltozásnak és a nagyobb leeresztő kapacitásnak) e szempontból a helyzet, a veszélyeztetettség változása nem volt tapasztalható.

Az adatok alapján az egyértelműen kijelenthető, hogy a 2018-2022 közötti időszakban bekövetkező maximális szintet átlépő vízszintek nem okoztak jelentős elöntéseket, károkat. A siófoki vízszintszabályozó zsilip fejlesztése hozzájárul a vízszint dinamikus szabályozásához. A zsilip vízeresztő kapacitásának növelése jelentősen csökkentette a valószínűségét annak, hogy olyan maximális szabályozási szint feletti vízállások forduljanak elő, melyek a vízparti építményeket, létesítményeket veszélyeztetné.

Amennyiben a rövid ideig tartó 120 cm-es vízállás gondot okoz az említett két utca csapadékvízvezetésében, akkor nem a jogszabályoknak figyelembevételével építették azt meg, illetve a terület nem az előírt szintre lett kiépítve.

„Balatonkeresztúr Vízkárelhárítási tervének kiegészítése a Balaton nagyvize elleni védekezéssel” címmel, 2014 áprilisában megtörtént a települési vízkárelhárítási terv kiegészítése az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Közép-Duna-völgyi Vízügyi igazgatóság közreműködésével. A tervdokumentációban foglaltaknak megfelelően a település egyes részeinek szükséges védelme az esetleges magas vízállásból és a tó kilendüléséből adódóan biztosítható.”

Balatonkeresztúr Község Önkormányzata a fentiekkel kapcsolatban további észrevételt, nyilatkozatot nem tett.

Keszthely Város Önkormányzata 3/442-5/2025. iktatószámú levelében kérte ügyféli jogállásának megállapítását, melyet VE/30/03803-81/2025. ügyiratszámú végzéssel állapítottam meg.

Balatonfüred Város Önkormányzata 1/1473-2/2025. iktatószámú levelében kérte ügyféli jogállásának megállapítását, valamint a Dokumentációba történő betekintés. Az ügyféli jogállást a VE/30/03803-86/2025. ügyiratszámú végzéssel állapítottam meg, a Dokumentáció elérhetőségét a VE/30/03803-87/2025. ügyiratszámú levelemmel biztosítottam.

A HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet BLKI-130/2/2025. számú beadványában kérte ügyféli jogállásának megállapítását, melyet Alapító okiratában és az Ákr. 10. § (1) bekezdésére tekintettel VE/30/03803-84/2025. ügyiratszámú végzéssel állapítottam meg. A HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet a beadványában az alábbiakat nyilatkozta.

"Az előzetes környezeti hatásvizsgálat során csak olyan dokumentáció terjeszthető elő kérelmenként, mely a kérelem előterjesztésének időpontjában fennálló környezeti elemeken és tényálláson alapul, tehát valós (valid) alapadatokkal kell alátámasztani a várható környezeti terhelést. A kérelem

előterjesztésekor a kérelmező által csatolt dokumentáció szerint a "Balaton 2018-tól életbelépő új vízszintszabályozásának fenntartása Környezetvédelmi felülvizsgálat" című tanulmány részeként az OVF megbízásából készült, a halakra vonatkozó tanulmány jelentős részben a HUN-REN BLKI honlapján elérhető ismeretterjesztő anyagok alapján történt. (a következő linkről és az ott tett hivatkozásokon keresztül elérhető ábrák: <https://www.blki.hun-ren.hu/balaton-info#monitorozas>). Ezen anyagok az egyes élőlény csoportokat érintő eredményeinket igyekeznek egyszerűsített, a nagy közönség számára közérthető formában bemutatni. Sem az ott közzétett anyagaink, sem azok alapjául szolgáló vizsgálataink nem érintenek a vízszinttel kapcsolatos szempontokat. Véleményünk szerint az ilyen egyszerűsített információ tartalmú ismeretterjesztő írások nem alkalmasak hatástanulmányok megfogalmazására és alátámasztására. Felelős hatástanulmány csak célzott vizsgálatok alapján készíthető."

A **HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet** megkereséséhez kapcsolódóan lefolytatott bizonyítási eljárásról a Meghatalmazottat VE/30/03803-69/2024. ügyiratszámom értesítettem, és biztosítottam a bizonyítékok megismerését az Ákr. 76. §-a szerint. Ugyanakkor a VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámú végzésben nyilatkozattételre szólítottam fel a Meghatalmazottat a **HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet** adatszolgáltatására vonatkozóan. A Meghatalmazott nyilatkozatát VE/30/03803-78/2025. ügyiratszámom iktattam és VE/30/03803-91/2025. ügyiratszámú levelemmel küldtem meg a Limnológia részére, aki további észrevételt nem tett.

Egyéb természetes személy és környezetvédelmi érdekek képviselőit alakult civil szervezet ügyféli minőségben történő részvételi szándékát a Kormányhivatalhoz nem jelentette be. A Dokumentációval és az eljárással kapcsolatban további írásbeli észrevétel a Kormányhivatalhoz nem érkezett.

A Meghatalmazott az EPAPIR-20250414-13696 azonosítószámú e-papír beadványában (VE/30/03803-58/2025.) kérte az eljárás során beérkezett szakhatósági állásfoglalások, szakkérdés vizsgálati megállapítások, jogsegély és egyéb nyilatkozatok Meghatalmazottnak történő elektronikus megküldését. A kért iratok VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámú végzés mellékleteként megküldésre kerültek a Meghatalmazott részére, figyelemmel az Ákr. 76.§-ában foglaltakra is. Másrészt ugyanezen VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámú végzésben az Ákr. 62. § és 63. §-aira tekintettel nyilatkozattételre hívtam fel a Meghatalmazottat a megküldött iratokban tett megállapításokra vonatkozóan. A Meghatalmazott a megállapításokra tett – VE/30/03803-78/2025. ügyiratszámom iktatott nyilatkozatát EPAPIR-20250516-2387 azonosító számú e-papír beadványával küldte meg a tényállás tisztázásra felhívás teljesítéseként. A Meghatalmazott nyilatkozatai az érintettek részére a fentiekben már részletezettek szerint megküldésre kerültek.

Tekintettel arra, hogy az eljáráshoz nem érkezett meg minden előírt szakkérdés vizsgálat, ezért a megalapozott döntés meghozatala érdekében az eljárást a VE/30/03803-94/2025. ügyiratszámú végzéssel 2025. június 19-én felfüggesztettem.

Ezt követően a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály (a továbbiakban: Vízügyi Hatóság) további iratok bekérését kezdeményezte, melyeket a VE/30/03803-96/2025. ügyiratszámú végzéssel kértem meg a Meghatalmazottól. A Meghatalmazott által küldött válasz VE/30/03803-98/2025. ügyiratszámom került iktatásra, majd megküldésre került a Vízügyi Hatóságnak is. A Vízügyi Hatóság a Meghatalmazott válaszát követően megküldte szakkérdés vizsgálatát, így az eljárást a VE/30/03803-101/2025. ügyiratszámú végzéssel 2025. július 17. napjától folytattam.

Hatóságok bevonása, adatszolgáltatások

A Dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység érinti Somogy és Zala vármegye egyes részeit is, ezért az **Ákr. 25. § (1) bekezdése** alapján VE/30/03803-12/2025. ügyiratszámom megkerestem a **Somogy Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályt** (a továbbiakban: **SomogyKTH**), valamint VE/30/03803-13/2025. és VE/30/03803-14/2025. ügyiratszámom megkerestem a **Zala Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályt** (a továbbiakban: **ZalaKTH**), hogy tájékoztassanak arról, hogy rendelkeznek-e környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból olyan adattal vagy információval, ami a tervezett tevékenység korlátozását (időbeli, térbeli, stb.) tenné szükségessé vagy a tervezett tevékenység megvalósulását kizárja/feltételesen kizárja (kizáró okok), vagy feltételhez kötheti, figyelemmel a tervezett beruházás Zala, illetve Somogy vármegyét érintő szakaszára.

A **ZalaKTH** a ZA/HGO/02054-3/2025 ügyiratszámú (Kormányhivatalnál VE/30/03803-33/2025. ügyiratszám) tájékoztatást adta:

"Hivatkozott számú megkeresésükre válaszolva az alábbiakról tájékoztatom:

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság megbízásából a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. által benyújtott kérelem és az ahhoz mellékelt a "Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok" elnevezésű projekt keretében készült, "A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása" elnevezésű dokumentáció, valamint a rendelkezésemre álló iratanyag alapján megállapítottam, hogy hatóságom nem rendelkezik olyan adattal vagy információval ami a bemutatott tevékenység korlátozását tenné szükségessé vagy a tevékenység folytatását kizárja/feltételesen kizárja, vagy feltételhez kötheti."

A **SomogyKTH** a SO/KTHF/03668-2/2025. ügyiratszámú (Kormányhivatalnál VE/30/03803-59/2025. ügyiratszám) tájékoztatást adta:

"A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal a hivatkozott számú az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány utca 1/D., a továbbiakban: Kérelmező) megbízásából a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) kérelmére indult, a „Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok” elnevezésű projekt keretében készült „A Balaton 2018-tól életbe lépő vízszintszabályozásának fenntartása” elnevezésű dokumentáció alapján teljeskörű környezetvédelmi felülvizsgálati eljárása során, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 25. § (1) bekezdésének b) pontja alapján megkereste a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályát (a továbbiakban: Kormányhivatal), hogy adja meg tájékoztatását, arra vonatkozóan, hogy rendelkezik-e környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási szempontból olyan adattal vagy információval, ami a tervezett tevékenység korlátozását (időbeli, térbeli stb.) tenné szükségessé vagy a tervezett tevékenység megvalósulását kizárja/feltételesen kizárja (kizáró okok), vagy határozza meg, ha a tevékenység végzése valamilyen feltételhez köthető."

A Kormányhivatal a csatolt dokumentáció, valamint a rendelkezésre álló információk alapján megállapította, hogy a tárgyi környezetvédelmi hatósági eljárással kapcsolatban **nem rendelkezik olyan adattal vagy információval, ami a tervezett tevékenység megvalósulását kizárná vagy a tervezett tevékenység korlátozását tenné szükségessé.**

A Kormányhivatal kikötés nélkül hozzájárul a környezetvédelmi működési engedély kiadásához.

INDOKOLÁS

A megkeresés mellékleteként megküldött iratok és a rendelkezésre álló adatok alapján a Kormányhivatal az alábbiakat állapította meg:

A Kérelmező rendelkezik a Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály által VE/09Z/04872-127/2018. ügyiratszámom kiadott környezetvédelmi engedéllyel (a továbbiakban: Engedély). Az Engedély a VE/30/08246-2/2023. és a VE/30/09468-3/2024. iktatószámokon módosításra került. Az Engedély 2025. június 30. napjáig hatályos.

A R. 11. § (3) bekezdése szerint az engedély érvényességi idejének lejártakor, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995 évi LIII. törvénynek. (a továbbiakban: Kvt.) a felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit [Kvt. 73–76. §, 78–80. §] kell alkalmazni.

A Kérelmező 2025. március 12. napján benyújtott kérelme alapján a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal a R. 11. § (3) bekezdése figyelembevételével a Kvt. 73. § (1) bekezdése alapján a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés ellenőrzése érdekében az Engedély alapján végzett tevékenység felülvizsgálatára irányuló eljárást folytat le.

A Közép- dunántúli Vízügyi Igazgatóság (8000 Székesfehérvár, Balatoni út 6.) a Balaton szabályozási vízszintjét 110 cm- ről 120 cm –re emelte. Az alkalmazott vízszintszabályozás a tó medrében történő tározás. A szélsőséges időjárási viszonyok miatt a Balaton vízszintjének szabályozása a benyújtott dokumentáció alapján a továbbiakban is szükséges. A Kérelmező a Balaton módosított vízszintszabályozásának fenntartása érdekében nyújtotta be kérelmét. A vizsgálandó terület a tó és a jogi partvonaltól számított 500 m sugarú sáv, így a Kormányhivatal illetékességi területét is érinti a végzett tevékenység.

Illetékességi területünkre vonatkozóan megállapítható:

A benyújtott dokumentáció alapján az egyes környezeti elemeket érő hatásokra a tó medrén kívül a jogi partvonaltól számított 500 m sugarú sávban lehet számítani. E területen kívül eső hatások nem vagy csak elhanyagolható mértékben feltételezhetők. A vízszint emelése hatással lehet a berekben élő növény- és állatvilágra.

A Kormányhivatal álláspontja szerint, a Balaton üzemeltetési szabályzatába foglaltak betartásával és az üzemeltetési szabályzat mindenkorai változásokkal történő aktualizálásával, a folytatni kívánt tevékenység nem jelent Somogy vármegye illetékességi területén a környezeti elemekre kockázatot.

Fentiekre tekintettel a Kormányhivatal a rendelkező rész szerint kikötés nélkül hozzájárult a tevékenység folytatásához.

A Kormányhivatal tájékoztatása az Ákr. 25. § (1) bekezdésének b) pontja alapján került kiadásra."

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 20. §-a, valamint az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja és 62. § (1) bekezdése alapján VE/30/03803-35/2024. ügyiratszámom **adatszolgáltatás céljából megkerestem a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságot** (a továbbiakban: BfNPI), mint természetvédelmi kezelőt. A BfNPI megkeresésemre küldött 1825-2/2025. ügyiratszámú tájékoztatását a Táj- és Természetvédelmi szakvélemény tartalmazza.

A BfNPI megkereséséhez kapcsolódóan lefolytatott bizonyítási eljárásról a Meghatalmazottat VE/30/03803-69/2024. ügyiratszámom értesítettem, és biztosítottam a bizonyítékok megismerését az

Ákr. 76. §-a szerint. Ugyanakkor a VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámú végzésben nyilatkozattételre szólítottam fel a Meghatalmazott a BfNPI adatszolgáltatására vonatkozóan. A Meghatalmazott nyilatkozatát VE/30/03803-78/2025. ügyiratszámon iktattam és VE/30/03803-90/2025. ügyiratszámú levelemmel küldtem meg a BfNPI részére, aki további észrevételt nem tett.

Tekintettel arra, hogy **HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet** (a továbbiakban: **BLKI**), mint szakosodott szervezet, amely az alaptevékenysége során - a 29/2/2025/JF okiratszámú Alapító okiratában foglaltak szerint - kiemelten foglalkozik a Balatont és más hazai víztesteket érintő közcélú kutatásokkal, az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja alapján VE/30/03803-39/2025. ügyiratszámon kerestem meg adatszolgáltatás céljából. A BLKI 2025. április 22-én kelt tájékoztatását a Táj- és Természetvédelmi szakvélemény tartalmazza.

A BLKI megkereséséhez kapcsolódóan lefolytatott bizonyítási eljárásról a Meghatalmazottat VE/30/03803-69/2024. ügyiratszámon értesítettem, és biztosítottam a bizonyítékok megismerését az Ákr. 76. §-a szerint. Ugyanakkor a VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámú végzésben nyilatkozattételre szólítottam fel a Meghatalmazottat a BLKI adatszolgáltatására vonatkozóan. A Meghatalmazott nyilatkozatát VE/30/03803-78/2025. ügyiratszámon iktattam és VE/30/03803-91/2025. ügyiratszámú levelemmel küldtem meg a Limnológia részére, aki további észrevételt nem tett.

Szakkérdések vizsgálata

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **KvHAT**) 11. § (1) bekezdés és 12/A. §-a alapján a **KvHAT** 3. és 8. melléklete szerinti táblázatban meghatározott szakkérdések vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

Közegészségügyi szempontból (KvHAT 3. melléklet 3. sor):

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi és Járványügyi Osztály VE/NEF/00724-2/2025 ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Főosztály „A Balaton 2018-tól életbelépő új vízszintszabályozásának fenntartása - Környezetvédelmi felülvizsgálat” címmel összeállított iratanyagot a mellékleteivel együtt a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 3. melléklet 3. pontja alapján – a környezet- és település-egészségügyre, az egészségkárosító kockázatok és esetleges hatások felmérésére, a felszín alatti vizek minőségét, egészségkárosítás nélküli fogyaszthatóságát, felhasználhatóságát befolyásoló körülmények, tényezők vizsgálatára, lakott területtől (lakóépülettől) számított védőtávolságok véleményezésére, a talajjal, a szennyvizekkel, veszélyes hulladékokkal kapcsolatos közegészségügyi követelmények érvényesítésére, az emberi használatra szolgáló felszíni vizek védelmére kiterjedően – szakmai szempontból megvizsgálta és megállapította, hogy a dokumentációban foglaltak a közegészségügyi feltételeknek megfelelnek.

A Főosztály hozzájárul a környezetvédelmi felülvizsgálati (környezetvédelmi működési engedély megszerzésére vonatkozó) eljárással kapcsolatos, "A Balaton 2018-tól életbelépő új vízszintszabályozásának fenntartása" elnevezésű dokumentáció elfogadásához.

Indokolás

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály szakkérdés vizsgálatát kérte a Főosztálytól környezetvédelmi felülvizsgálat (környezetvédelmi működési engedély megszerzésére vonatkozó) eljárás tárgyában.

A szakkérdés vizsgálata során a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30) Korm. rendelet 3. melléklet 3. pontja alapján közegészségügyi szempontból kizáró ok nem merült fel."

Somogy Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály SO/NEF1/00160-2/2025 ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A "Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok" elnevezésű projekt keretében készült, "A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása" elnevezésű dokumentációt elfogadásra alkalmasnak tartom.

A szakkérdés vizsgálata során olyan adat vagy információ, amely a bemutatott tevékenység korlátozását (időbeli, térbeli, stb.) tenné szükségessé vagy a tevékenység folytatását kizárná/feltételesen kizárná, nem merült fel.

A Balaton szabályozási vízszintjének 110 cm-ről 120 cm-re történő emeléséhez feltétel nélkül hozzájárulok.

Az eljárás során a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 3. pontjában foglalt szakkérdést vizsgáltam.

Szakvéleményemet a fővárosi és vármegyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 2. § (1) c) pontja alapján és a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022 (XII. 23.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdésben meghatározottak szerint adtam meg."

Zala Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály ZA/NEF/0492-2/2025. iktatószámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"Hivatkozva fenti számú és tárgyú megkeresésére a Zala Vármegyei Kormányhivatal népegészségügyi feladatkörében eljárva az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány utca 1/D.) megbízásából a **VIZITERV Environ Nonprofit Kft.** (4400. Nyíregyháza, Széchenyi utca 15.) által **Zala vármegyét érintően a Balaton vízszintszabályozása vonatkozásában környezetvédelmi működési engedélyezési eljárás lefolytatásához** a "Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok" elnevezésű projekt keretében **elkészített és benyújtott**, „A Balaton 2018-tól életbelépő új vízszintszabályozásának fenntartása Környezetvédelmi felülvizsgálat” megnevezésű **dokumentáció elfogadását, környezetvédelmi engedély kiadását**

j a v a s o l j a

az alábbi

f e l t é t e l l e l

- A kotrási tevékenységhez kapcsolódóan - tekintettel arra, hogy Zala vármegyét érintően is a Balaton partján számos szezonálisan üzemelő kijelölt fürdőhely van - a mindenkor tervezett kotrási tevékenységet az emberi egészséget szem előtt tartva, a fürdővíz jogszabály által előírt minőségének megóvása, megtartása érdekében szezonkezdet előtt (cca. június 01.), illetve szezon zárás után (cca. augusztus 31.) szükséges elvégezni.

A fürdőzők biztonsága érdekében a Zala Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya szükségesnek tartja, hogy a dokumentáció erre vonatkozóan is tartalmazzon adatokat, ezért kéri Tisztelt Osztályvezető Asszony szíves intézkedését arra vonatkozóan, hogy a fentieket szem előtt tartva a dokumentáció kiegészítésre kerüljön.

Tájékoztatom - figyelemmel a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről szóló 78/2008. (IV. 3.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdésében, 4. § (4) bekezdésében foglaltakra - az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 25. § (1) bekezdés b) pontja, az egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény 1. § (1) bekezdése és 2. § (1) bekezdés d) pontja, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló 385/2016. (XII.2.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése b) pontja szerinti hatáskörben és az Ákr. 16. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. XII.23.) Kormányrendelet 2. § (1) bekezdése szerint meghatározott illetékességi ok alapján került kiadásra."

A fenti szakkérdés vizsgálatot VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámom továbbítottam a Meghatalmazott részére nyilatkozattétel céljából, akinek VE/30/03803-78/2025. ügyiratszámom iktatott válasza szerint:

"A vészhelyzet elhárítás kivételével a kotrási munkák ezt a feltételt betartva tervezettek.

Az eddigi gyakorlat szerint is figyelembe vette a vízügyi ágazat a Balaton mederkotrása és a parti régiót érintő zagyterépítés során a szezonális kitettséget. A tervszerű mederkotrás vízjogi létesítési engedélyhez kötött tevékenység (vízimunka), így megítélésünk szerint minden érintett hatóság és szakhatóság tudja érvényesíteni a saját elvárásait és feltételeit a jövőbeli eljárások során.

A kotrási munkák időzítésénél nem csak a fürdőzési időnyt, hanem a természetvédelmi előírásokat is figyelembe vesszük (vermelési időszak). Az elkészült hosszútávú kotrási tervek ütemezésénél ezen előírásokat betartjuk, illetve az érintett települések vezetőivel, adott helyszíneken ezt még pontosítjuk (strand területektől távoli területek kijelölésével)."

A Meghatalmazott válaszát a VE/30/03803-89/2025. ügyiratszámú levelemmel küldtem meg a Zala Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálynak, aki további észrevételt, előírást nem tett.

A szakkérdés vizsgálata során közegészségügyi szempontból a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel. A Dokumentációban foglaltak alapján a tevékenység közegészségügyi szempontból a rendelkező rész 5.1.1 pontjában szereplő előírások betartása mellett engedélyezhető.

Kulturális örökségvédelmi szempontból (KvHAT 3. melléklet 4. sor):

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Építésügy és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 4. VE/51/00844-3/2025. ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A „Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok” elnevezésű projekt keretében készült, "A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása" elnevezésű dokumentáció alapján indult környezetvédelmi felülvizsgálat tárgyában a rendelkezésemre álló iratok alapján, a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 4. pontjában megjelölt örökségvédelmi szakkérdést megvizsgáltam és megállapítottam, hogy örökségvédelmi szempontból

az engedély kikötés nélkül megadható.

Felhívom Engedélyes figyelmét, hogy a projekt keretében elvégzendő, földmunkával járó beavatkozások engedélyeztetése során az örökségvédelmi hatóság hatóságként, illetőleg szakhatóságként vagy szakkérdést vizsgáló szervként jár el és az érintett régészeti lelőhelyek védelme érdekében örökségvédelmi kikötéseket tehet!

A rendelkezésemre álló iratok alapján megállapítottam, hogy a tervezett vízszintszabályozással érintett terület a 29836, 26563 egyedi azonosító számú nyilvántartott régészeti lelőhelyeket érinti.

A szakhatósági eljárás során a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Korm. rendelet) 88. § (1) bekezdésében felsorolt szakkérdéseket vizsgáltam.

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (a továbbiakban: Kötv.) 11. § (2) bekezdése értelmében a régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak.

Megállapítottam, hogy a kérelem már meglévő létesítményekre vonatkozik, továbbá a tervezett vízszintszabályozás az érintett régészeti lelőhelyek állapotát és a műemlékek megjelenését nem befolyásolja, ezért a szakkérdés vizsgálata során örökségvédelmi kikötéseket nem fogalmaztam meg.

A rendelkezésemre álló adatok alapján megállapítottam, hogy a tervezett vízszintszabályozás a kulturális örökség védelme jogszabályban meghatározott követelményei alapján közvetlen örökségvédelmi érdeket nem sért.

A kiadmányozás a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal vezetőjének a kiadmányozás rendjéről szóló 58/2024. (XI. 13.) számú utasításán alapul."

Somogy Vármegyei Kormányhivatal Építésügy és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály SO/ETDR/1437-2/2025 iktatószámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"S z a k k é r d é s b e n á l l á s f o g l a l á s

A Somogy Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya (továbbiakban: Örökségvédelmi Hatóság) „A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” környezetvédelmi működési engedélyezési eljárás környezetvédelmi szakkérdés vizsgálata ügyében a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály megkeresésére

örökségvédelmi szakkérdésben a hozzájárulást megadja.

Amennyiben az vizsgált területen földmunkát, építési engedély köteles tevékenységet, közműfektetést stb. végeznek, az Örökségvédelmi Hatóság hatóságként, illetőleg szakhatóságként jár el.

Az állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye. Jelen állásfoglalás csak az eljáró hatóság határozata, ennek hiányában az eljárást visszautasító döntése elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

I n d o k o l á s

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya azzal a kéressel kereste meg Osztályomat, hogy „A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” környezetvédelmi működési engedélyezési eljárás ügyében kért szakkérdésben állásfoglalást.

Az Örökségvédelmi Hatóság az eljárás során a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV.9.) Korm. rendelet (Övr.) 88. § (1) bekezdésében felsorolt szakkérdéseket vizsgálta, mivel a kérelem már meglévő létesítményekre vonatkozik, valamint a Balaton vízszintjének változása nem befolyásolja a régészeti lelőhelyek állapotát és a műemlékek megjelenését, ezért kikötéseket nem fogalmazott meg.

A szakkérdésben tett állásfoglalás az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (továbbiakban Ákr.) 55-57. §-ain, a Kötv. 7/A.-11. és 19-26. §-ain és a Övr. 87. § (2) és 88. § (1) bekezdésein alapul.

A jogorvoslat módjáról az Ákr. 55. § (4) bekezdése rendelkezik.

Az Örökségvédelmi Hatóság hatáskörét és illetékességét az Övr. 3. § (1) a) pontja, a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló az 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2.§ (1) bekezdése állapítja meg."

Zala Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi, Örökségvédelmi, Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály ZA/201/354-2/2025 iktatószámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022 (XII.30.) Kormányrendelet 11.§ (1) bekezdése alapján, a 3. melléklet I.3 pontjában meghatározott szakkérdés vizsgálata alapján a Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása környezetvédelmi felülvizsgálata ügyében a Zala Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi, Örökségvédelmi, Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztálya (a továbbiakban Örökségvédelmi hatóság) az engedély megadásához

kulturális örökségvédelmi szempontból hozzájárul.

INDOKOLÁS

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya a Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása környezetvédelmi felülvizsgálata ügyében 2025.03.25-én az örökségvédelmi szakkérdések vizsgálata tárgyában megkereste az Örökségvédelmi hatóságot.

A szakkérdés vizsgálata arra irányult, hogy az engedélyeztetni kívánt tevékenység a kulturális örökség védelme jogszabályban rögzített követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e.

A csatolt tervdokumentáció és a rendelkezésre álló adatok összevetése alapján megállapításra került, hogy a felülvizsgálattal érintett területen **régészeti lelőhelyek, továbbá műemléki környezet területe található, de a környezetvédelmi engedély kiadása örökségvédelmi érdeket nem sért.**

Az Örökségvédelmi hatóság felhívja a T. Beruházó/Kezelő figyelmét, hogy a környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációban jelzett mederkotrási, műtárgy építési munkálatok engedélyezése során azok megvalósítását az Örökségvédelmi hatóság feltételekhez kötheti örökségvédelmi érintettség esetén.

A vélemény kiadásához kapcsolódó örökségvédelmi szakkérdés véleményezésére a hatáskört a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Kövszr.) 3. § (1.) bekezdés a) pontja, az illetékességet a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg."

A szakkérdés vizsgálata során kulturális örökségvédelmi szempontból a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel. A Dokumentációban foglaltak alapján a tevékenység kulturális örökségvédelmi szempontból a fentiek figyelembevételével engedélyezhető.

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály hivatalos feljegyzése a szakkérdés vizsgálatról:

A **tómeder területe** az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet 1. és 5. melléklete alapján a **Balaton** elnevezésű (HUBF30002) kódjelű **különleges madárvédelmi és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési** területhez tartozik, emellett a jogszabály szerint a tó közelében, a **közvetett hatásterületen** (500 méteres parti sáv) az alábbi Natura 2000 területek találhatóak: **Kis-Balaton** (HUBF30003), **Balatoni berkek** (HUDD10012), **Pogány-völgyi rétek** (HUDD20035), **Ordacsehi berek** (HUDD20036), **Látrányi-puszta** (HUDD20058), **Dél-balatoni berkek** (HUDD20041), **Tihanyi-félsziget** (HUBF20006), **Tapolcai-medence** (HUBF20028).

A Tihanyi-félsziget egésze, a Kis-Balaton, valamint az északi parton számos nádas- és vízparti terület a *Balaton-felvidéki Nemzeti Park létesítéséről* szóló 31/1997. (IX.23.) KTM rendelet (a továbbiakban **KTM rendelet**) alapján a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: **Igazgatóság**) részét képezi, emellett a tópart közelében található a Balatonkenesei-tátorjános természetvédelmi terület (a *Balatonkenesei-tátorjános természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról* szóló 104/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet alapján).

A közvetett hatásterületen belül számos törvény erejénél fogva védett láp, földvár, kunhalom, barlang és forrás található, valamint a vizsgált területen számos védett, illetve jelölt faj, illetve élőhely megtalálható.

A vizsgált területen a *Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek Jegyzékébe bejegyzett hazai védett vizek és vadvízterületek kihirdetéséről* szóló 119/2011. (XII. 15.) VM rendelete szerint a Balaton, a Kis-Balaton és a Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari területek találhatóak.

Emellett a tómeder és a Kis-Balaton a *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: **MaTrt.**) 3/1 melléklete szerint ökológiai hálózat magterületének övezetén és tómeder övezetén található, valamint a *területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról* szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelettel meghatározott tájképvédelmi terület övezetéhez tartozik.

A Balaton medrében, valamint a parti zónában található nádasok 5 évente minősítésre kerülnek, a jelenleg érvényben lévő nádasminősítés 2020-2021. években készült, mely a **Kormányhivatal** által a VE/30/04085-57/2022. ügyiratszámom kiadott, 2022. július 15-én véglegessé vált határozattal került elfogadásra. A nádasok védelme érdekében a *Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól* szóló 22/1998.(II.13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Nádasrendelet**), valamint a **MaTrt.** tómeder övezetre vonatkozó előírásait be kell tartani.

Az *európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről* szóló 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet (továbbiakban: **NaturaR.**) 4. § (1) bekezdése alapján a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának célja az azokon található az 1–3. számú mellékletben meghatározott fajok és a 4. számú mellékletben meghatározott élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A **KTM rend.** 2. § (1) bekezdése szerint a védetté nyilvánítás célja a táj jellegének megőrzése, természeti értékeinek a felszíni és felszín alatti vizek és vízkészleteknek, a Balaton és vízgyűjtőjének, az érintett területek erdeinek, termőtalajának és más megújuló természeti erőforrásainak védelme, és a természetszerű gazdálkodási módok elterjesztése révén a Balaton vízminőségének javítása.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (továbbiakban: **Tvt.**) 8. § (1) bekezdés alapján a vadon élő szervezetek, továbbá ezek állományai, életközösségei megőrzését élőhelyük védelmével együtt kell biztosítani.

A **Tvt.** 16. § (5) bekezdése értelmében a vízepítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A **Tvt.** 17. § (1) bekezdése szerint a 8. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően a vadon élő szervezetek élőhelyeinek, azok biológiai sokféleségének megóvása érdekében minden tevékenységet a természeti értékek és területek kíméletével kell végezni.

A **Tvt.** 42. és 43. § (1) bekezdései értelmében tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása, valamint tilos a védett állatfajok egyedének zavarása, károsítása, kínzása, elpusztítása, szaporodásának és más élettevékenységének veszélyeztetése, lakó-, élő-, táplálkozó-, költő-, pihenő- vagy búvóhelyeinek lerombolása, károsítása.

A **Tvt.** 5. § (1) bekezdése szerint minden természetes és jogi személy, valamint más szervezet kötelessége a természeti értékek és területek védelme. Ennek érdekében a tőlük elvárható mértékben kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, következményeik megszüntetésében, a károsodás előtti állapot helyreállításában.

A **Tvt.** 6. § (2) bekezdése szerint a tájhasznosítás és a természeti értékek felhasználása során meg kell őrizni a tájak természetes és természetközeli állapotát, továbbá gondoskodni kell a tájak esztétikai adottságait és a jellegét meghatározó természeti értékek, természeti rendszerek és az egyedi tájértékek fennmaradásáról.

A **Tvt.** 31. §-a kimondja, hogy tilos a védett természeti terület állapotát (állagát) és jellegét a természetvédelmi célokkal ellentétesen megváltoztatni.

A **Tvt.** 7. § (2) bekezdés c) pontja alapján a táj jellege, a természeti értékek, az egyedi tájértékek és esztétikai adottságok megóvása érdekében a település-, a területrendezés és fejlesztés, különösen a területfelhasználás, a telekalakítás, az építés, a használat során kiemelt figyelmet kell fordítani a természeti értékek és rendszerek, a tájképi adottságok és az egyedi tájértékek megőrzésére.

A tervezési területen a védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletben szereplő fajok vagy azok élőhelyének esetleges előfordulásáról nem rendelkeztem adattal, így az eljárásban a 625/2022. (XII. 30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: **Kormányrendelet**) 20. §-a alapján a VE/30/03803-35/2025. ügyiratszámú végzéssel adatkéréssel fordultam az **Igazgatósághoz**, hogy adja meg az állami alapfeladata keretében gyűjtött adatait.

Az **Igazgatóság** 1825-4/2025. ügyiratszámom az alábbi tájékoztatást adta:

„1.1. - Kérem adja meg hogy, a Balatonra érvényben lévő Natura 2000 fenntartási tervben foglalt célkitűzéseknek megfelel-e a Balaton 120 cm-es szabályozási szintjének bevezetése? Igazgatóságunk elsősorban természetvédelmi szakmai szempontból vizsgálta a beadott dokumentációt. A Balaton a Madárvédelmi irányelv és az Élőhelyvédelmi irányelv alapján is kijelölt Natura 2000 terület, valamint időszakos Ramsari terület. Természetvédelmi, ökológiai szempontból a Balaton és élőhelyei, élet-közösségei, valamint a tóhoz kapcsolódó vizes élőhelyek egy egységet képeznek, melyekre a szabályozási vízszint emelése mindenképpen hatást gyakorol. A Natura 2000 fenntartási terv még a 120 cm-es szabályozási vízszint bevezetése előtt készült, ezért ennek hatásait nem vizsgálta. (<https://www.bfn.hu/hu/oldal/elfogadott-natura-2000-fenntartasi-tervek-hu>) A szabályozási vízszint emelésének ökológiai vonatkozású hatásai elsősorban a déli parti régióban

lesznek jelentősek, a sekélyvízi élőhelyek kialakulásának esélye erősen lecsökken. Az alacsony vízállás kedvezően hat a Balaton madárvilágára mind fajszaám, mind egyedszaám tekintetében. A kifejezetten sekélyvízi élőhelyeket igénylő Natura 2000 jelölőfajok, mint a billegető cankó (*Actitis hypoleucos*), sárszalanka (*Gallinago gallinago*), pajzsos cankó (*Calidris pugnax*), réti cankó (*Tringa glareola*), piroslábú cankó (*Tringa totanus*) létfeltételei a magas vízállás mellett eltűnnek. Nem látjuk olyan élőhely rekonstrukciónak reális tervét vagy megvalósítási lehetőségét (mesterséges zátonyok, szigetek) mely ezen fajokat érintő várható negatív folyamatokat ellensúlyozná. A billegető cankó (*Actitis hypoleucos*), sárszalanka (*Gallinago gallinago*), pajzsos cankó (*Calidris pugnax*), réti cankó (*Tringa glareola*), piroslábú cankó (*Tringa totanus*) fajok esetében a természetes folyamatoknak nagyobb teret kell engedni, a vízszint nagyobb ingadozása a kívánatos.

1.2. - A tervezett tevékenységnek milyen hatása várható a beavatkozási területen vagy annak környezetében a ,védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletben foglalt védett növény- és állatfajok, illetve az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 1-4. számu mellékleteiben felsorolt közösségi jelentőségű fajok és jelölő élőhelytípusok, különös tekintettel a nádas élőhelyekre? A fenti kérdésre a Natura 2000 területekre jelentős hatással lévő tervek és projektek hatásbecslésére készített, az alábbi útmutató alapján elkészített hatásbecslési dokumentáció után tudunk érdemben válaszolni. Módszertani útmutató a Tanács 92/43/EEC számu, vadon élő növény- és állatfajok, valamint élőhelyek védelméről szóló irányelve 6. cikk (3) és (4) bekezdéseinek rendelkezéseisehez (http://www.termeszetvedelem.hu/User/downloads/natura/Assessment_of_Plans_Natura_2000_HU.pdf) Mivel a Balatonnal közvetlen kapcsolatban lévő Kis-Balatonra is hatást gyakorol a Balaton magasabb szabályozási vízszint és a Balaton 2016. óta ideiglenesen magasabban tartott üzemi vízszintje a Kis-Balaton ökológiai állapotában kedvezőtlen változásokat indított meg, itt is javasoljuk hatásbecslési dokumentáció elkészítését a Kis-Balaton (HUBF30003) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területre és különleges madárvédelmi területre is. A Kis-Balaton esetén is a Balaton vízháztartásánál a természetes folyama-toknak nagyobb teret kell engedni.

1.3. - Van-e tudomása olyan tényről, vagy adatról, mely alapján a tervezett beruházás ezeket a fajokat, élőhelytípusokat veszélyezteti, vagy ellentétes a természetvédelmi kezelési szempontokkal? A tervezet intézkedés több ponton ellentétes, illetve hatásában nem támogatja AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE A TERMÉSZET HELYREÁLLÍTÁSÁRÓL ÉS AZ (EU) 2022/869 RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL (EU természet-helyreállítási rendelet) kötelezettségeit. Különösen az alábbi pontjait: (11) A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia célul tűzi ki annak biztosítását, hogy a védett élőhelyek és fajok megőrzésének tendenciáiban és védettségi helyzetében ne legyen romlás, de a sekélyvízi élőhelyekhez kötődő már említett fajok esetében biztosan nem valósul meg. (18) „Az éghajlatváltozás hatásaival szemben... elő kell mozdítani a természetalapú megoldásokat.” (30) „Az is szükséges, hogy a fajok élőhelyeire vonatkozó helyreállító intézkedések megfelelőek és alkalmasak legyenek arra, hogy a fajok kedvező védettségi állapotának elérése érdekében a lehető leggyorsabban biztosítsák az élőhelyek megfelelő minőségét és mennyiségét” (34) "Az is alapvető fontosságú, hogy a 92/43/EGK irányelv hatálya alá tartozó fajok élőhelyei, valamint a 2009/147/EK irányelv hatálya alá tartozó vadon élő madarak élőhelyei minőségének és mennyiségének javítására irányuló helyreállító intézkedések hatálya alá tartozó területeken

folyamatos javulás legyen megfigyelhető annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az ilyen fajok esetében a megfelelő mennyiségű és minőségű élőhelyek biztosításához." (50) A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia nagyobb erőfeszítések megtételére szólít fel az édesvízi ökoszisztémák és a folyók természetes funkcióinak helyreállítása érdekében. Az édesvízi ökoszisztémák helyreállításának magában kell foglalnia a folyók, valamint a part menti területeik és árterek természetes összeköttetésének helyreállítására irányuló — többek között a mesterséges akadályok eltávolításával történő — erőfeszítéseket, elősegítve ezáltal a folyók, tavak és hordalékos élőhelyek, vala-mint az ezeken az élőhelyeken élő fajok — mely élőhelyeket és fajokat a 92/43/EGK és a 2009/147/EK irányelv védi — kedvező védeltségi állapotának elérését..." A szabályozási vízszint emelésének ökológiai vonatkozású hatásai elsősorban a parti régióban jelentősek, ez a nádas élőhelyek jelentős területi és minőségi átalakulását okozza. Egyet lehet érteni a nádas élőhelyek változásának dinamikus megközelítésével, ha a természeteshez közeli folyamatok játszódhatnak le a nádas övben és ennek nincsenek térbeli korlátai. Elsősorban a vízszint tágabb határok közötti ingadozása lehetne ez a legtermészetesebb kitétel, a vízminőség viszonylagos állandósága mellett. A BLKI BALOKO jelentése alapján a kisebb térrészek nádas állományainak területi és szerkezeti változásait az aljzat helyi oxidatív viszonyai határozzák meg. Utóbbira a vízszint magassága, az aktuális áramlási viszonyok és a hullámok energiája is hatást gyakorol. Fontos annak kiemelése is, hogy ugyan magas és alacsony vízállásnál is vannak ökológiai értelemben véve vesztesei és nyertesei a folyamatoknak, azonban alacsony vízszint esetén az élőhelyek és fajok át-rendeződési folyamatainak nem szab gátat a parti régió térbeli korlátoltsága. Egyet értünk azzal a véleménnyel, mely a megoldást a Balaton vízszintjének természeteshez közeli, nagyobb arányú ingadozásának lehetőségében látja: „Ökológiai szempontból az lenne kedvező, ha a vízszintek követnék a Balaton természetes vízjárását, és az üzemelési szabályzat módosítása tükrözné ezt a folyamatot."

A HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet (a továbbiakban: BLKI), mint szakosodott szervezet, amely az alaptevékenysége során, a 29/2/2025/JF okiratszámú Alapító okiratában foglaltakra tekintettel kiemelten foglalkozik a Balatont és más hazai víztesteket érintő közcélú kutatásokkal, illetve igény alapján vélemények, tanácsok szolgáltatásával az állami és szakmai szervezetek számára (kiemelten a Balaton kezelésében feladatokat ellátó szervezeteket, mint a területileg illetékes vízügyi és nemzeti parki igazgatóságok, kormányhivatalok környezetvédelmi, katasztrófavédelmi, építésügyi, közlekedési hatóságai, fejlesztési tanács, a térségben működő vármegyei és helyi önkormányzatok).

A kutatóintézet feladata az évszázados kutatási hagyomány értékeire alapozva tudományos módszerekkel feltárni a Balaton és vízgyűjtőjének élővilágát, annak tér és időbeni változásait, életfolyamatait, anyagforgalmi sajátosságait és az ezekre hatással lévő környezeti és antropogén tényezőket. Feladata emellett általánosan elősegíteni az édesvízi, a vizes, illetve más élőhelyek és élőviláguk megőrzését, kutatási eredményekkel, szakmai információkkal támogatva a fenntartható fejlődés megvalósulását elsődlegesen a Balaton térségében.

A fentiek és a rendelkezésre álló információk alapján a VE/30/03803-39/2025. ügyiratszámú végzéssel adatkéréssel fordultam a **BLKI-hoz**, hogy adja meg állásfoglalását a tárgyi ügygel kapcsolatban.

A **BLKI** a 2025. április 22-én kelt levelében az alábbi tájékoztatást adta:

„1.1. Kérem tájékoztasson, hogy a Balaton üzemi vízszint emelésének természeti környezetre gyakorolt hatásaival kapcsolatban folytatott-e kutatást, vizsgálatot?

A HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet (továbbiakban: BLKI) széleskörűen végez különféle céltámogatások mentén feltáró jellegű alapkutatásokat és bizonyos szempontok (nyíltvízi

vízkémia, emberi eredetű szennyezések, fito- és zooplankton, üledéklakó árvaszúnyog lárvák) szerint rendszeres, közcélú, monitoring jellegű vizsgálatokat is a Balatonon. Ugyanakkor, a Balaton üzemi vízszint emelésével kapcsolatos kutatásokat a BLKI, bármely intézmény vagy hivatal felől érkező előzetes megkeresés és megállapodás hiányában, nem folytatott ez idáig. Amennyiben a jövőben ilyen kutatások elvégzésére az Országos Vízügyi Főigazgatóság, vagy megbízottja a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. részéről felkérés érkezne hozzánk, szerződéskötést követően a feladat elvégzésére természetesen szívesen vállalkoznánk, mind tudományos, mind pedig közcélú megközelítésből.

1.2. Amennyiben rendelkezésére áll az 1.1 pontban szereplő vizsgálati eredmény vagy a hatásviselő fajok tekintetében kutatási tevékenysége során gyűjtött biotikai adatbázis úgy azt küldje meg a Kormányhivatal részére.

Minthogy az 1.1. pontban hivatkozott, célzott vizsgálatok elvégzésére a BLKI semmilyen megkeresést nem kapott, így ilyen kutatásokat nem folytattunk és a kért adatokkal sem rendelkezünk.

1.3. Az esetleges kutatási adatok tükrében kérem szíves véleményét a Balaton üzemi vízszint emelésének természeti környezetre gyakorolt hatásait illetően.

A BLKI előzetes megkeresés/felkérés hiányában a Balaton üzemi vízszintjének emelésével kapcsolatosan nem végzett célirányos kutatásokat, így csak közvetett, ugyanakkor több évtizedes, balatoni szakmai tapasztalatainkra támaszkodó hipotéziseket, illetve feltételes véleményt természetesen meg tudunk fogalmazni. Hangsúlyozzuk azonban, hogy az alább megfogalmazásra kerülő szakmai véleményünk mindaddig feltételes, amíg célirányos és hosszú távú vizsgálatokkal nincs módunk értékelni a vízszint szabályozás változásának hatására kialakuló ökológiai folyamatokat a tóban.

A BLKI üzemi vízszint 120 cm-re történő emelésével kapcsolatos feltételes ökológiai szempontú véleménye/állásfoglalása:

Hipotézis_1: az üzemi vízszint emelése növelheti az algavirágzások kialakulásának kockázatát a nyíltvízi régióban.

A megemelt vízszint hatása a Balaton nyíltvizeinek minőségére erősen időjárás- és évszakfüggő lehet, de összességében az algavirágzási kockázat jelentős növekedésével járhat. A tartósan magas vízszint egyik lehetséges következménye, hogy növeli a stabil hőmérsékleti rétegződés kialakulásának a kockázatát, különösen az átlagosnál melegebb nyarakon, amelyekre a globális felmelegedés miatt egyre gyakrabban számíthatunk (a Balaton felszíni víz hőmérséklete évtizedenként átlagosan 0,7 °C-kal emelkedik). A stabil rétegződés okán a vízoszlop nem keveredik át, ez pedig lehetőséget ad olyan fizikai és kémiai körülmények kialakulására az üledék felszínén, amelyek hatására foszfor szabadulhat fel, támogatva az algák szaporodását és jelentősebb mértékű algavirágzások kialakulását (lásd pl. 2019 nyár végén a Keszthelyi- és Szigligeti-medencében történt algavirágzást). Ráadásul a stabilan rétegzett vízoszlop kedvez a lokális cianobaktérium vízvirágzások kialakulásának, fennmaradásának is. A megemelt vízszint ugyanakkor nem csak a vízben lebegő algákra, hanem az üledékfelszínen élőkre is hatással lehet. A nyíltvízi régióban a tartósan magas vízszint ugyanis (átlagos széljárást feltételezve) csökkenti az üledék felkeveredését. Emiatt az üledékfelszíni fényviszonyok javulnak, ami előnyös az itt élő algák számára, így ezen szervezetek produkciója paradox módon növekedhet is. Az üledéklakó algák biomasszájának növekedése a tavak többségében (így a Balatonban is) a vízben lebegő algák biomasszájának csökkenéséhez vezethet, így az előzőekben leírt kapcsolatrendszer révén a

magas vízállásnak pozitív hatása is lehet a vízminőségre nézve. Ennek jelentősége azonban eltörpül abban az esetben, ha az üledékből jelentős mennyiségű foszfor szabadul fel, hiszen az algák ideális körülmények között akár napi szinten is megduplázhathatják biomasszájukat.

A cianobaktérium (kékalgá) dominanciájú vízvirágzási kockázatok növekedése okán javaslatunk tehát, hogy nyáron ne legyen tartósan 120 cm felett az üzemi vízszint.

Hipotézis_2: az üzemi vízszint emelése a parti régióban megváltoztatja a növénytakasúások szerkezetét.

A megemelt vízszint kiemelten érinti a Balaton parti zónájának növényzettel, jellemzően nádassal borított részeit. Ezek a növénytakasúások nagy jelentőséggel bírnak a biológiai sokféleség fenntartásában, hiszen élő-, búvó-, és szaporodó helyet biztosítanak számos állatfaj (pl. halak, madarak, hüllők, kétélűek, stb.) számára, és kulcsszerepet játszanak a tó öntisztulásában is. A nádasok állapotának romlása számottevően kihatna a tó halállományára, jelentősen rontva a horgászati lehetőségeket is. A növénytakasúások egy jól meghatározottvízborítottsági szint mellett tudnak létezni. Lévéen a tó partvonala ma már jelentős részben a beépítettség miatt meghatározott, így a magasabb vízállás nem hoz létre újabb sekély víz borítású területeket, amelyeket a vízi növényzetek meghódíthatnának. Vagyis a növénytakasúásoknak jelenleg már nincs tere a megemelt vízszinthez történő alkalmazkodásra a parti zóna felé, így hosszabb távon pusztulásuk esélye megnő. Ezzel a tó ökoszisztémája és biodiverzitása is veszélybe kerülhet.

A parti zóna növénytakasúásai és nádasai szempontjából a szabályozási vízszint emelése, így a mostani 120 cm-es szint szemben a megelőző 110 cm-es szabályozási szinttel, kifejezetten hátrányos lehet. Emellett, a növénytakasúások és így a Balaton biodiverzitása, így különösen a halállomány és a nádashoz, valamint a sekélyvízi élőhelyekhez kötődő madarak szempontjából, kifejezetten kívánatos lenne a jelenleginél jelentősebb, alkalmanként akár 50-60 cm vízjáték biztosítása is a felső szabályozási szint alatt. Ez tenné lehetővé a növények magról történő szaporodását és az üledék átlevégőzését, amelyek a vegetáció hosszú távú fennmaradásának feltételei. A megemelt, valamint a Balaton természetes vízjárásához képest szűk határok között tartott vízszint nem kedvez az élővilágnak a természetes ökológiai folyamatok fenntartása szempontjából. Éppen ezért fontos lenne megvizsgálni egy olyan rugalmasabb vízszint-szabályozási rendszer kialakításának lehetőségét, amely jobban figyelembe veszi az élővilág szükségleteit. Ennek megalapozásához elengedhetetlenek az ökológiai kutatások.

A nádasállományok és a hozzájuk kapcsolódó kulcsfontosságú élőlénycsoportok védelme érdekében javaslatunk tehát, hogy a felső szabályozási vízszint ne kerüljön tartósan megemelésre 120 cm-re.

Hipotézis_3: az üzemi vízszint emelése a Balaton vízrendszeréhez tartozó vizes élőhelyeken is változásokat indíthatnak el az ökológiai folyamatokban.

A Kis-Balatonon (amely a Balaton vízháztartása, vízminősége és ökológiai állapota szempontjából rendkívüli jelentőséggel bír) egy korábbi, mintegy 6 milliárd Ft-os beruházás hatására kedvező ökológiai folyamatok indultak el. A kísérleti jelleggel bevezetett, majd 2025-ig engedélyezett 120 cm-es üzemi vízszint – a megfelelő vízkormányzás lehetőségeinek korlátozásával – kedvezőtlen irányba fordította ezeket a folyamatokat, és több élőhely degradációja is megkezdődött (részletek a Veszprém Megyei Kormányhivatal VE09Z/04872-127/2018 számú határozatában). A magasabb vízszint fenntartására irányuló beruházás így egy korábbi állapot rovására valósulna meg, ami rámutat az alternatív megoldások szükségességére.

A Kis-Balaton kedvező ökológiai állapotának fenntartása érdekében javaslatunk tehát, hogy: a felső szabályozási vízszint ne kerüljön tartósan megemelésre a tervezett 120 cm-re.

Tisztelt Kormányhivatal, jelezni szeretnénk továbbá, hogy a „Balaton 2018-tól életbelépő új vízszintszabályozásának fenntartása Környezetvédelmi felülvizsgálat” című tanulmány részeként az OVF megbízásából készült, a halakra vonatkozó tanulmány jelentős részben a HUN-REN BLKI honlapján elérhető ismeretterjesztő anyagok alapján történt (a következő linkről és az ott tett hivatkozásokon keresztül elérhető ábrák: <https://www.blki.hun-ren.hu/balaton-info#monitorozas>). Ezen anyagok az egyes élőlény csoportokat érintő eredményeinket igyekeznek egyszerűsített, a nagy közönség számára közérthető formában bemutatni. Sem az ott közzétett anyagaink, sem azok alapjául szolgáló vizsgálataink nem érintenek a vízszinttel kapcsolatos szempontokat.

Véleményünk szerint az ilyen egyszerűsített információ tartalmú ismeretterjesztő írások nem alkalmasak hatástanulmányok megfogalmazására és alátámasztására. Felelős hatástanulmány csak célzott vizsgálatok alapján készíthető.

A vízszint emelése önmagában nem feltétlen jelent átfogó kedvezőtlen hatást, azonban annak tartóssága és ingadozásának hiánya a komplex ökológiai rendszer egészére nézve jelentős kedvezőtlen hatásokat okozhat, így a Balaton tényleges vízszintváltozásának és a környezeti állapotváltozásoknak folyamatos monitorozása (beleértve az eredmények folyamatos nyomon követését és értékelését) szükséges, és ez alapján időszakonként a szabályozási tartomány szélesítésével, a természetes vízjáráshoz hasonló kisvízes időszakok előidézésével a nádas állományok regenerálódását, az élőhelyek és fajok dinamikáját biztosítani kell.

A fentiek alapján a Balaton 120-as felső szabályozási szintre vonatkozó környezetvédelmi engedélyének határozatlan időre történő kiadása táj- és természetvédelmi szempontból nem támogatható, a szabályozási szint 5 évenkénti felülvizsgálata és ennek megalapozásához részletes természetvédelmi kutatás végzése szükséges, a Balaton, mint unikális természeti érték megőrzésének céljából.

Összefoglalóan megállapítottam, hogy a megvalósult tevékenység felülvizsgálata során kizáró ok nem állapítható meg táj- és természetvédelmi szempontból, azonban a Balaton, mint érzékeny ökoszisztéma rendszer megóvása érdekében a rendelkező részben foglalt feltételek megtartására van szükség.

Az **5.2.1.-5.2.2. pontban** szereplő előírásokat a fent idézett jogszabályhelyek alapján tettem.

Termőföldre gyakorolt hatások szempontjából (KvHAT.R. 3. melléklet 6. sor):

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály VE/31/00878-2/2025 ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Balaton 2018-tól életbe lépett új vízszintszabályozásának fenntartására vonatkozó környezetvédelmi felülvizsgálatra vonatkozó dokumentum (Készítette: VIZITERV Environ Nonprofit Kft. /4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15./) alapján a környezetvédelmi engedély talajvédelmi szempontból kiadható.

INDOKOLÁS

Osztályunkat a Környezetvédelmi Osztály kereste meg, hogy a Balaton 2018-tól életbe lépett új vízszintszabályozásának fenntartására vonatkozó környezetvédelmi felülvizsgálat tárgyában talajvédelmi szakkérdésben adjon nyilatkozatot.

A talajvédelmi hatóság a mellékelt dokumentációban foglaltak alapján külön előírás nélkül adta meg támogató nyilatkozatát.

A talajvédelmi hatóság hatáskörét a Tftv. 32.§ (1) bekezdése, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Kormányrendelet (a továbbiakban Korm.rendelet) 52. § (1) bek., valamint a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékletének 6. pontja, illetékességét a Korm.rendelet 3. § (2) bekezdés és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 16. § (1) bekezdése határozza meg."

Somogy Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály SO/NTO/00694–2/2025 iktatószámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Somogy Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény és Talajvédelmi Osztály (a továbbiakban: Talajvédelmi Hatóság), mint tárgyi ügyben illetékességgel és hatáskörrel rendelkező szakkérdést vizsgáló talajvédelmi hatóság a **Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály** (a továbbiakban: Engedélyező Hatóság) **VE/30/03803-23/2025. iktatószámú** megkeresésére, az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány u. 1/D., a továbbiakban: Ügyfél) megbízásából a **VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Kft.** (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15., a továbbiakban: Meghatalmazott) részére az alábbi

TALAJVÉDELMI SZAKKÉRDÉSRE ADOTT VÁLASZT

adja ki a „**A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása; Környezetvédelmi felülvizsgálat**” című dokumentáció (készítette: VIZITERV Environ Környezetvédelmi és Vízügyi Tervező, Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Kft., készült: Budapest, 2025. március, a továbbiakban: Dokumentáció) alapján Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartásának környezetvédelmi felülvizsgálati eljárása ügyében:

- A talajvédelmi szakkérdésre adott válasz az Balaton emelkedett vízszintje által érintett területre, valamint mezőgazdasági hasznosítású környezetére vonatkozik.
- Be kell tartani a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.), előírásait.
- A szomszédos termőföldön a talajvédő gazdálkodás feltételei ne romoljanak.
- Biztosítani kell, hogy a környezeti hatások a környező termőföld minőségében kárt ne okozzanak.
- Ezen vélemény nem használható fel más eljárásban.

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

Az Engedélyező Hatóság a tárgyi ügyben szakkérdés vizsgálata céljából 2025. március 25-én megkereste a Talajvédelmi Hatóságot a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. mellékelt alapján.

A Talajvédelmi Hatóság az Engedélyező Hatóság megkeresése, valamint a megküldött Dokumentáció alapján megállapította, hogy a Kérelmező kérelme talajvédelmi szempontból teljesíthető. A Talajvédelmi Hatóság a „Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok” elnevezésű projekt keretében készült „A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” elnevezésű dokumentáció alapján a környezetvédelmi felülvizsgálati eljárásához talajvédelmi szempontból hozzájárul.

A talajvédelmi hatóság illetékességéről az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. (Ákr.) 16. § (1) bekezdése rendelkezik.

A talajvédelmi hatóság és a felettes szerv hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 52. § (1) bekezdése, továbbá a Tft. 32. § (1) bekezdése állapítja meg.

A szakkérdés megvizsgálásáról szóló véleményt a Tft. 43., 44. §-a alapján adtam ki.

A jogorvoslat lehetőségéről való tájékoztatás az Ákr. 55. § (4) bekezdésének megfelelően történt."

Zala Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály ZAF/010/00509-2/2025/T32 iktatószámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"Hatóságom a tárgyi üggyel kapcsolatban, a Zala vármegye területeire vonatkozóan olyan adattal vagy információval, ami a vízszint-szabályozási tevékenység korlátozását szükségessé tenné, vagy a tevékenység folytatását kizárja/feltételeken kizárja, vagy feltételhez kötné, **nem rendelkezik.**"

A szakkérdés vizsgálata során a termőföldre gyakorolt hatások szempontjából a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel. A Dokumentációban foglaltak alapján a tevékenység termőföldre gyakorolt hatások szempontjából a rendelkező rész 5.3.1 pontjában szereplő előírások betartása mellett engedélyezhető.

Erdőre gyakorolt hatások szempontból (KvHATR. 3. melléklet 7. sor)

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály VE/32/01670-2/2025 ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A fent hivatkozott szakkérdés tekintetében az erdészeti hatóság, mint szakmai ismerettel rendelkező szervezeti egység az alábbi állásfoglalást teszi:

A dokumentációk áttanulmányozása során megállapításra került, hogy a „Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” elnevezésű környezetvédelmi felülvizsgálat eljárás nem érint olyan objektumokat, melyek az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény hatálya alá esnének, ezért hatáskör hiányában észrevételt nem teszek a tervezett beruházással kapcsolatban.

Az állásfoglalást a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 10. § d) pontjában biztosított hatáskörben eljárva, a Korm. rend. 11. § (1) bekezdése szerinti illetékességi szabályok figyelembevételével adtam ki."

Somogy Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály SO/ERD/2050-2/2025. ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi,"..."és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály a 2025. március 25. napján iktatott, hivatkozott számú megkeresésére, mely a "Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok" elnevezésű projekt keretében készült, "A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása" elnevezésű közigazgatási hatósági ügyben indult, az erdőre gyakorolt hatások, az erdő igénybevétele engedélyezhetősége vizsgálatával kapcsolatos szakkérdésben

VÉLEMÉNYEMET

az alábbiakban megadom.

Tárgyi ügygel kapcsolatban kifogást nem emelek, környezeti vizsgálat elvégzését nem tartom szükségesnek. A fenntartható erdőgazdálkodás érdekei nem sérülnek.

Amennyiben a beruházással kapcsolatos munkálatok ténylegesen erdő igénybevételével járnának, akkor szükség van az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 77-86. §-ai által szabályozott erdő igénybevételi eljárás lefolytatására. A beruházás megkezdésének feltétele a végleges erdő igénybevételt engedélyező határozat az érintett erdő- és egyéb részletek vonatkozásában.

Mindezek alapján véleményemet a fentieknek megfelelően megadtam.

Véleményemet a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 3. melléklet 7. pontjában előírt szakkérdés tekintetében adtam ki.

Hatóságunk hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, illetékességét a 2. számú melléklet tartalmazza."

Zala Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály ZAG/030/01602-2/2025 ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

„A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízintézkedési szabályozásának fenntartása” elnevezésű dokumentáció alapján indult eljárásuk ügyében a fenti hivatkozási számú megkeresésére, mint Zala Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztálya az alábbi

állásfoglalás-t

adom a 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, 3. sz. melléklet 7. pontja értelmében, mint a szakmai ismerettel rendelkező szervezeti egység **szakkérdés vizsgálatára** során:

A tevékenység hatóságom illetékességi területén Országos Erdőállomány Adattárban (továbbiakban: Adattár) nyilvántartott erdőt, vagy erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területet nem érint. A tevékenység ellen **kifogást nem emelek**.

A szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Indokolás:

A tervdokumentációt megvizsgáltam. Megállapítottam, hogy a tevékenység a Zala Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztálya illetékességi területét érintő része a többször módosított 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) szerinti erdőt, vagy erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló területet nem érint, ezért szakhatósági hozzájárulásomat kikötés nélkül megadom.

Az önálló jogorvoslati lehetőség hiányáról az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 55. § (4) bekezdése alapján adtam tájékoztatást.

Hatáskörömet és illetékességemet az erdőgazdálkodásról szóló, többször módosított 2009. évi XXXVII. törvény 78. § (2) bekezdése, a többször módosított 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése 3. sz. melléklet 7. pontja, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 10. § d) pontja, 11. § (1) bekezdése, 12. §-a és a 2. melléklet 4. pontja állapítja meg.

A szakkérdés vizsgálatát a fent felsorolt jogszabályi helyek alapján végeztem el."

A szakkérdés vizsgálatára során az erdőre gyakorolt hatások szempontjából a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel. A Dokumentációban foglaltak alapján a

tevékenység erdőre gyakorolt hatások szempontjából a rendelkező rész 5.4.1 pontjában szereplő előírások betartása mellett engedélyezhető.

Termőföld mennyiségi védelme szempontjából (Kvhat.R. 3. melléklet 8. sor):

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2. 12675/2/2025. ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal (eljáró szervezeti egység: Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2), mint ingatlanügyi hatóság földügyi feladatkörében eljárva a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztálya (továbbiakban: Környezetvédelmi Osztály) az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** megbízásából benyújtott kérelem és az ahhoz mellékelt, „Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok” elnevezésű projekt keretében készült „A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” elnevezésű dokumentáció alapján környezetvédelmi felülvizsgálat (környezetvédelmi működési engedély megszerzésére vonatkozó) eljárás ügyében kezdeményezett szakkérdés vizsgálatot a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozóan, mely **az alábbi feltételekkel engedélyezhető:**

- **A dokumentáció alapján, amennyiben a vízszintszabályozáshoz kapcsolódó feladatok ellátása termőföldnek minősülő területeket is érint, a termőföld időleges, vagy végleges igénybevételét megelőzően az illetékes ingatlanügyi hatóság által kiállított a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosítását engedélyező véglegessé vált határozat beszerzése szükséges.**
- **A termőföld területek környezetében lévő mezőgazdasági területeken a termőföld minőségében kárt okozni és a talajvédő gazdálkodás feltételeit korlátozni nem lehet.**

INDOKOLÁS

A Környezetvédelmi Osztály a Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása elnevezésű dokumentációjához kapcsolódó környezetvédelmi felülvizsgálat (környezetvédelmi működési engedély megszerzésére vonatkozó) eljárás ügyében a termőföld mennyiségi védelmére vonatkozóan szakkérdés vizsgálatát kérte az ingatlanügyi hatóságtól.

Az ingatlanügyi hatóság a rendelkezésre álló iratok és adatok alapján az alábbiakat állapította meg:

A dokumentáció alapján, amennyiben a vízszintszabályozáshoz kapcsolódó feladatok ellátása termőföldnek minősülő területeket is érint, a termőföld időleges, vagy végleges igénybevételét megelőzően az illetékes ingatlanügyi hatóság által kiállított a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosítását engedélyező véglegessé vált határozat beszerzése szükséges.

A termőföld időleges és végleges más célú hasznosításának engedélyezésére irányuló kérelmet az illetékes ingatlanügyi hatóságnál kell kezdeményezni. Az engedélyezésre irányuló kérelemnek a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tftv.) 12. § - ban foglaltakat kell tartalmaznia, melyek az alábbiak:

(1) A más célú hasznosítás iránti kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) az érintett földrészlet vagy földrészletek megjelölését (település, fekvés, helyrajzi szám);
- b) a más célú hasznosításhoz szükséges teljes területigényt;
- c) a más célú hasznosítás pontos célját, és tervezett időtartamát, ha időleges;

(2) A kérelemhez csatolni kell:

a) az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból szolgáltatott, 30 napnál nem régebbi hiteles szemlemásolatot, amelyen egyértelmű jelzéssel ábrázolni kell a más célú hasznosításra tervezett területet, valamint az ehhez tartozó területszámítást, kivéve, ha a kérelem kizárólag az érintett földrészlet vagy földrészletek teljes területére vonatkozik;

b) a 21. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettségvállaló nyilatkozatot a járulékmentesség igénybevételehez;

c) a talaj humuszos termőrétegének mentését megalapozó talajvédelmi tervet, ha a végleges más célú hasznosítás engedélyezése iránti kérelemben megjelölt teljes területigény és cél az 50. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltak megvalósítására irányul;

d) időleges más célú hasznosítás iránti kérelem esetében az 50. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott, az eredeti állapot helyreállítását megalapozó talajvédelmi tervet;

e) az illetékes hegyközség hozzájárulását, ha a kérelem a borszőlő termőhelyi kataszterébe tartozó területet érint;

g) a tulajdonos, illetve haszonélvezet fennállása esetén a haszonélvező teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt hozzájáruló nyilatkozatát, ha az igénybevevő nem a tulajdonos, illetve haszonélvezet fennállása esetén nem a haszonélvező, kivéve, ha a termőföld igénybevétele kisajátítás céljának megvalósítása érdekében szükséges, vagy ha a termőföld igénybevétele olyan, a tulajdonjog korlátozását lehetővé tevő közérdekű célt szolgál, amelynél törvény lehetővé teszi a tulajdonos, illetve haszonélvezet fennállása esetén a haszonélvező hozzájáruló nyilatkozatának bíróság vagy hatóság döntésével történő pótlását.

(3) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a kérelemben meg kell jelölni annak

a) a kormányrendeletnek a számát, amely a kérelemben megjelölt termőföld végleges más célú hasznosításával járó tervezett építési beruházást nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánította, vagy

b) kormányhatározatnak a számát, amely a kérelemben szereplő termőföldeket beruházási célterületté nyilvánította.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott esetekben a kérelemben megjelölt más célú hasznosítás célja nem térhet el a kormányrendeletben, illetve a kormányhatározatban megjelölt beruházás céljától.

Azon ingatlanok esetén, melyek időleges más célú hasznosítással érintettek és az ingatlannyilvántartásban közérdekű használati jog – szolgalmi vagy más használati jog van bejegyezve a Tfv. 14/A §. rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Tfv. 14/A §. rendelkezései az alábbiak:

(1) Időleges más célú hasznosításnak kell tekinteni a termőföldre az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett közérdekű használati jog – szolgalmi vagy más használati jog – jogosultja, mint igénybevevő részéről e jog olyan gyakorlását is, amely a termelés folytatását, illetőleg a talajvédelmi előírások betartását meghatározott ideig nem teszi lehetővé. E jog gyakorlásával járó termőföld-igénybevétel nem minősül engedélyköteles időleges más célú hasznosításnak, feltéve, hogy a jogosult a közérdekű használati joggal terhelt területen olyan tevékenységet végez, amelyre külön jogszabály, illetve jogszabály előírásai szerint az ingatlan tulajdonosával kötött megállapodás vagy véglegessé vált hatósági engedély jogosítja fel.

(3) Az időleges más célú hasznosítást annak megkezdésétől számított 8 napon belül az igénybevevő köteles az ingatlanügyi hatósághoz bejelenteni. A bejelentésnek a 12. § (1) bekezdésben foglaltakon túl tartalmaznia kell:

- a) jogszabályon alapuló közérdekű használati jog esetén a jogszabály megjelölését,
- b) a helyreállítás érdekében elvégzendő munkálatok leírását,
- c) az eredeti állapot helyreállításának tervezett időpontját,
- d) a c) pontban foglaltaktól eltérően, ha a bejelentésig az eredeti állapot helyreállítása már megtörtént, akkor ennek tényét, és a helyreállítás időpontját.

(4) A bejelentéshez csatolni kell:

- a) az (1) bekezdésben meghatározott megállapodás vagy véglegessé vált hatósági engedély hiteles másolatát,
- b) ha a bejelentésig az eredeti állapot helyreállítása megtörtént, akkor az elvégzett munkák leírását, és az azt tartalmazó jegyzéket.

(5) Ha a (4) bekezdés a) pontja szerinti iratok valamelyike az ingatlanügyi hatósághoz már korábbi ügyben benyújtásra került, elegendő a korábbi benyújtásra, és a korábbi ügy ügyiratszámára való hivatkozással arra utalni, hogy az ingatlanügyi hatóságnál lévő okiratokban szereplő adatok a bejelentés időpontjáig nem változtak meg.

(6) Az ingatlanügyi hatóság a bejelentésben foglaltakat megvizsgálja. Ha a vizsgálat eredményeként megállapítja, hogy a bejelentés megfelel az (1)–(5) bekezdésben foglaltaknak, a bejelentés elfogadásáról értesíti a bejelentőt. Ha a vizsgálat eredményeként azt állapítja meg, hogy más célú hasznosítás engedélyköteles lett volna, megindítja az engedély nélküli más célú hasznosítás esetére irányadó eljárást.

(7) Az igénybevevő – a (3) bekezdés d) pontjában meghatározott eset kivételével – az eredeti állapot helyreállítását, annak elvégzését követő 8 napon belül köteles az ingatlanügyi hatóságnak bejelenteni.

(8) Az ingatlanügyi hatóság az eredeti állapot helyreállítását

- a) a (7) bekezdés szerinti bejelentésben megjelölt időpontot,
- b) a (3) bekezdés d) pontjában meghatározott esetben a bejelentés beérkezését követő 15 napon belül helyszíni szemle lefolytatásával ellenőrzi.

(9) Ha az ingatlanügyi hatóság a helyszíni szemle során megállapítja, hogy

- a) az eredeti állapot helyreállítása megtörtént, az eredeti állapot helyreállítását határozattal elfogadja és dönt a földvédelmi járulék összegéről;
- b) az eredeti állapot helyreállítása még nem történt meg, az eredeti állapot helyreállítását rendeli el;
- c) a más célú hasznosítás engedélyköteles lett volna, vagy a közérdekű használati joggal terhelt területnél többet vettek igénybe, megindítja az engedély nélküli más célú hasznosítás esetére irányadó eljárást.

(10) A (3) bekezdésben meghatározott bejelentés elmulasztása esetén a termőföld engedély nélküli más célú hasznosítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

A véleményadás jogszabályi alapja a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfv.) 8. § (1) – (3) bekezdései, melyek szerint:

(1) Ha az ingatlanügyi hatóság más hatóságok engedélyezési eljárásaiban földvédelmi szakhatóságként működik közre, a termőföld védelmének érvényesítése érdekében érvényre kell juttatni, hogy az engedélyezési eljárás alá eső tevékenység végzése, létesítmény elhelyezése, jogosultság gyakorlása lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevételevel történjen.

(2) A szakhatósági állásfoglalás kialakítása, illetve a földvédelmi szakkérdés vizsgálata során figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a szakhatósági eljárás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény ne akadályozza.

(3) A szakhatósági hozzájárulást meg kell tagadni, ha az engedélyezés iránti kérelem átlagosnál jobb minőségű termőföldet érint, azonban a tervezett tevékenység végzésére, létesítmény elhelyezésére, jogosultság gyakorlására hasonló körülmények és feltételek esetén átlagos minőségű vagy átlagosnál gyengébb minőségű termőföldeken is sor kerülhet. A külfejtéses bányászati tevékenységgel összefüggő hatósági eljárásban való szakhatósági közreműködés esetén akkor is meg kell tagadni a szakhatósági hozzájárulást, ha a homok, kavics vagy agyag ásványi nyersanyag kutatására vonatkozó műszaki üzemi terv jóváhagyása iránti kérelmet vagy a bányatelek megállapítása iránti kérelmet olyan településen fekvő termőföldre nyújtották be, amelynek külterületén lévő földrészek összterületének több mint 25%-ára a bányatelek jogi jelleg be van jegyezve az ingatlan nyilvántartásban.

A Tfv. 8/A. § szerint, földvédelmi szakkérdés vizsgálata során a 8. § (1) – (3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

A rendelkező részben tett a Tfv. 10. § (1), (4) bekezdései és a 43. § (1) bekezdése szerinti előírások betartása mellett az ingatlanügyi hatóság a környezetvédelmi felülvizsgálat (környezetvédelmi működési engedély megadására vonatkozó) eljáráshoz hozzájárul.

A hatáskört a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 7. § (1) bekezdése, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 36. § b) pontja, a 37. § (1) bekezdése, míg az illetékességet a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XIII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg."

Somogy Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály 19.541/2/2025. ügyszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Somogy Vármegyei Kormányhivatal, mint a termőföld mennyiségi védelme követelményei kérdésében illetékességgel és hatáskörrel rendelkező szakkérdést vizsgáló ingatlanügyi hatóság, a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály VE/30/03803-25/2025. számú megkeresése ügyében a

S Z A K K É R D É S R E A D O T T V Á L A S Z T

az alábbiak szerint adja ki:

A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (továbbiakban: Tfv.) 2. § 19. pontja alapján „termőföld: az a földrészlet, amely a település külterületén fekszik, és az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva, kivéve, ha a földrészlet az Evt.-ben meghatározott erdőnek minősül.”

A megküldött dokumentáció nem tartalmaz konkrét helyrajzi számokat, melyek érintettek lennének a vízszint emelését célzó beruházásokban. Ezért amennyiben a vízszint emelés megvalósításához termőföld igénybe vétele szükséges akkor a Tfv. 8. – 13. § előírásai alapján, a beruházás megkezdése előtt földvédelmi engedélyezési eljárás lefolytatása szükséges.

A Földhivatali Főosztály nem rendelkezik olyan adattal vagy információval, mely a tervezett tevékenységet korlátozná, vagy a megvalósulását befolyásolná.

A szakkérdésben adott válasz ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az csak az eljáró hatóság határozata elleni fellebbezés, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

Jelen válasz nem használható fel más eljárásban.

INDOKOLÁS

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály VE/30/03803-25/2025. számú megkeresésében szakkérdés vizsgálatát kérte.

A megkeresés mellékletét képező dokumentáció vizsgálatának eredményeként a rendelkező rész szerinti válasz kerül a megkereső hatóság számára kiadásra.

A tárgyi eljárás során a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdésben, valamint az 3. számú mellékletében meghatározott szakkérdések vizsgálata szükséges.

A szakkérdés megválaszolására a Tfv. 8/A. §-ban foglaltak alapján került sor.

A jelen szakkérdésre adott válasz ellen önálló jogorvoslattal élni az Ákr. 55. § (4) bekezdése értelmében nincs lehetőség. A szakhatóság válasza az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A Somogy Vármegyei Kormányhivatal, mint ingatlanügyi hatóság hatáskörét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016 (XII.02.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § e) pontja alapján a 36. § b) pontja biztosítja. Az eljáró hatóság illetékességét a Rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja határozza meg."

Zala Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály, Keszthely 16126/2025 ügyiratszámú végzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (8200 Veszprém, József Attila u. 36.) a(z) VE/30/03803-19/2025. számú megkeresése alapján a(z) Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) megbízásából a VIZITERV Environ Nonprofit Kft. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) kérelmére indult „Természetes nagytavainak rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok” elnevezésű projekt keretében készült „A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” elnevezésű dokumentáció környezetvédelmi működési engedélyezés felülvizsgálata eljárásban a Zala Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztálya (továbbiakban: Hivatal) a szakkérdésben történő nyilatkozatát megadja az alábbiak figyelembevételével:

- A tényleges tevékenységgel érintett ingatlan esetében figyelemmel kell lenni arra, hogy az érintett és a szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység ne akadályozza.
- A munkálatok megkezdése előtt az igénybevett termőföldekre a Hivatal végleges, illetve időleges más célú hasznosítást engedélyező határozatát be kell szerezni.
- A beruházás során végzett tevékenység végzése során figyelemmel kell lenni arra, hogy a lehető legkisebb mértékű és lehetőség szerint gyengébb minőségű termőföldet vegyék igénybe. A tervezett területhez tartozik a felvonulási terület, a gépek okozta taposási terület, az építési anyagok tároló területe, amely során időleges igénybevétel történik, és ezt is engedélyeztetni kell Hivatalunkkal.

- A tervezett beruházás megkezdését Hivatalunknak be kell jelenteni. Ennek elmulasztása esetén földvédelmi bírság kiszabásának van helye.
- A beruházás megkezdésének napján a megállapított földvédelmi járulékot be kell fizetni. A határidőre meg nem fizetett földvédelmi járulék adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.
- A kivett megnevezésű ingatlanra vonatkozóan a Hivatalnak nincs hatásköre eljárni, tekintettel arra, hogy nem minősülnek termőföldnek.

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (8200 Veszprém, József Attila u. 36.) földvédelmi szakkérdésben történő nyilatkozatot kért „Természetes nagytavainak rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok” elnevezésű projekt keretében készült „A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” elnevezésű dokumentáció környezetvédelmi működési engedélyezés felülvizsgálata eljárásban termőföld mennyiségi védelmének érdekében.

A szakkérdésben történő állásfoglalás a Termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX tv. 7-20. §-ban foglaltak szerint került meghozatalra.

A szakkérdésben történő nyilatkozat kiadására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 55-57. § alapján, valamint a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 8. §-a alapján került meghozásra, mert az előírtak megtartása mellett az érintett területeken megvalósult beruházás földvédelmi érdeket nem sért.

A Hivatal hatáskörét és illetékességét a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII.2.) Korm. rendelet 1. §, 36. § és 37. §-a, továbbá a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII.23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése határozza meg."

A szakkérdés vizsgálata során a termőföld mennyiségi védelme szempontjából a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel. A Dokumentációban foglaltak alapján a tevékenység termőföld mennyiségi védelme szempontjából – a tartalmilag ismétlődő előírásokat egyszer szerepeltetve – a rendelkező rész 5.5.1 - 5.5.5 pontjaiban szereplő előírások betartása mellett engedélyezhető.

Területrendezési tervekkel való összhang tekintetében (KvHAT 3. melléklet 9. sor):

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda VE/05/685-2/2025. ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Környezetvédelmi Osztály (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) az Országos Vízügyi Főigazgatóság (székhely: 1012 Budapest, Márvány utca 1/D., KSH: 15796019-8441-312-01, KÜJ: 103061113) megbízásából benyújtott kérelem és az ahhoz mellékelt, „Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok” elnevezésű projekt keretében készült, „A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása” elnevezésű dokumentáció (a továbbiakban: Dokumentáció) alapján VE/30/03803/2025. ügyiratszámon indult környezetvédelmi felülvizsgálat (környezetvédelmi működési engedély megszerzésére vonatkozó) eljárásban megkereste a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal állami főépítészt, hogy a területrendezési tervekkel való összhang szakkérdését vizsgálja meg.

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.1.) 11. § (1) bekezdése alapján a területi környezetvédelmi

hatóság előzetes vizsgálati, környezeti hatásvizsgálati, egységes környezethasználati engedélyezési eljárásban, valamint az összevont eljárásban vizsgálja a 3. melléklet I. táblázatában nevesített szakkérdéseket.

A Kr.1. 11. § (1) bekezdése és a 3. melléklet I. táblázat 9. pontja alapján a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében a szakkérdést az állami főépítési hatáskörében eljáró kormányhivatal vizsgálja, ha az a területfejlesztési koncepció, a területfejlesztési program és a területrendezési terv tartalmi követelményeiről, valamint illeszkedésük, kidolgozásuk, egyeztetésük, elfogadásuk és közzétételük részletes szabályairól szóló 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.2.) szerinti országos vagy térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra hálózatok és egyedi építmények megvalósítására, valamint azok jelentős módosítására irányul.

A szakkérdés vizsgálatához szükséges dokumentáció elektronikus elérhetőségét a Környezetvédelmi Hatóság megadta.

Tevékenység leírása:

A Balaton szabályozási vízszintjének 120 cm-en történő fenntartása.

A Dokumentáció szerint: „A hatékony vízgazdálkodás, idegenforgalmi vonzerő és természeti értékek fenntartásának érdekében a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (továbbiakban: KDTVIZIG) a Balaton szabályozási vízszintjét 110 cm-ről 120 cm-re emelte.

Első lépésként a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a korábbi Balaton vízszintszabályozására vonatkozó érvényes üzemeltetési engedélyt módosította, a maximális vízszint emelését 2 év próbaüzem idejére engedélyezte. A határozatban a Közép-Dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség, mint a vízjogi engedély módosításában közreműködő szakhatóság a próbaüzem után a vízjogi üzemeltetési engedély módosításának feltételeként az előzetes vizsgálati eljárás elindítását, az előzetes vizsgálati dokumentáció benyújtását írta elő.

A vízszintemelés próbaüzeme 2016-tól 2018-ig tartott, melynek részeként elvégezték a módosított üzemeltetési engedélyben előírt monitorozási feladatokat, valamint elkészítették a szükséges környezeti hatástanulmányt, mely alapján az illetékes Veszprém Megyei Kormányhivatal Veszprémi Járási Hivatala kiadta a környezetvédelmi engedélyt, a Fejér megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztálya pedig a Balaton vízszintszabályozás (Siófok leeresztőzsilip, hajózsilip és Balatonkiliti duzzasztó) módosított vízjogi üzemeltetési engedélyét.

A környezetvédelmi engedély 2023. november 30. napjáig volt érvényes, melynek érvényességi idejét 2024. november 30-ig, majd 2025. június 30-ig meghosszabbították.

A 2018-ban kiadott környezetvédelmi engedély előírása alapján a környezetvédelmi engedély érvényességi idejének lejártakor, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, úgy a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kt.) felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni, mely szerint „Az egyes tevékenységek környezetre gyakorolt hatásának feltárására és megismerésére, valamint a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére környezetvédelmi felülvizsgálatot (a továbbiakban: felülvizsgálat) kell végezni.”

Területrendezési tervek:

A Balaton szabályozási vízszintjének 120 cm-en történő fenntartása Veszprém vármegye, Somogy vármegye és Zala vármegye területén a Balaton tómedrét, valamint a csatlakozó vízparti területeket érinti. A tevékenységgel érintett területeken a következő területrendezési tervek vannak hatályban:

- a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MaTrT), amelynek Második Része az Országos Területrendezési Terv (a továbbiakban: OTrT), a Negyedik Része a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve (a továbbiakban: BKÜTrT), valamint a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet,
- a vízparttal érintett települések vízpart-rehabilitációs tanulmánytervei (TNM rendeletek), valamint a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről szóló 283/2002. (XII. 21.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Balatoni OTÉK), továbbá
- a vármegyei területrendezési tervek: Veszprém Vármegyei Önkormányzat Közgyűlésének a Veszprém megye területrendezési szabályzatáról, térségi szerkezeti tervéről és Veszprém megye területrendezési szabályzatáról, térségi szerkezeti tervéről és övezeteiről szóló 15/2019. XII. 13.) önkormányzati rendelete; a Zala Vármegyei Közgyűlésének a Zala megye területrendezési szabályzatáról, térségi Szerkezeti Tervéről és övezeteiről szóló 8/2019. (IX. 27.) rendelete; Somogy Vármegyei Önkormányzat Közgyűlésének a Somogy Vármegye Területrendezési Tervéről szóló 11/2023. (II. 14.) önkormányzati rendelete.

Területrendezési tervekkel való összhang vizsgálata:

A Kr.2. 7. számú melléklete tartalmazza a területrendezési tervek tartalmi követelményeit, melynek a II.

A) 1.2. pontja felsorolja a műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét. A tervezett tevékenység a területrendezési tervek alapján a következő **műszaki infrastruktúra-hálózatokat és egyedi építményeket érinti:**

- a **Balaton** a MaTrT 4/6. melléklete [Nemzetközi és országos vízi utak, országos jelentőségű kikötők és határkikötők] szerint **országos vízi út**, amelyhez kapcsolódóan a **térségi jelentőségű közforgalmú kikötőket** a MaTrT 12/3. melléklete tartalmazza az alábbiak szerint:
 - meglévő térségi kikötők: Alsóörs, Badacsonytomaj, Balatonakali, Balatonalmádi, Balatonboglár, Balatonfenyves, Balatonföldvár, Balatonfüred, Balatonfűzfő, Balatongyörök, Balatonkenese, Balatonlelle, Balatonmárfiafürdő, Balatonszemes, Balatonudvari, Balatonvilágos, Csopak, Fonyód, Keszthely, Révfülöp, Siófok, Szigliget, Tihany, Zamárdi, Zánka;
 - meglévő kompátkelőhelyek: Szántód – Tihany;
 - tervezett kompátkelőhelyek: Fonyód térsége – Badacsonytomaj térsége; továbbá
- a Sió-csatorna 0-23 és 23-121 fkm közötti szakaszai a MaTrT 4/6. melléklete [Nemzetközi és országos vízi utak, országos jelentőségű kikötők és határkikötők] szerint országos vízi út;
- a MaTrT 4/10. melléklete [Országos vízi létesítmények] a Balatonkiliti mederduzzasztó, a Kis-Balaton 21T és a Kis-Balaton 4T meglévő **kiemelt jelentőségű vízi építmények**.

Az OTrT Szerkezeti Terve (MaTrT 2. melléklete), valamint a BKÜTrT Szerkezeti Terve (MaTrT 10. melléklet) szerint a Balaton tómedre **vízgazdálkodási térségbe** tartozik. A MaTrT 10. § (2) bekezdés és 50. § (2) bekezdés e) pontja alapján a vízgazdálkodási térségre vonatkozó követelmények **nem korlátozzák** a Dokumentációban bemutatott tevékenységet. A vízgazdálkodási célú területek lehatárolását a területi és a települési tervek készítése/módosítása során a vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve lehet pontosítani.

A Balaton tómedre az OTrT és a BKÜTrT alapján a következő országos és térségi övezetekkel érintett:

- **ökológiai hálózat magterületének övezete** (MaTrT 3/1. melléklet),
- **tájképvédelmi terület övezete** (MvM 3. melléklet),

- **vízminőség-védelmi terület övezete** (MvM 4. melléklet).
- **tómeder övezete** (MaTrT 11/2. melléklet)

Az ökológiai hálózat magterületének övezetére vonatkozó előírásokat a MaTrT 25. § és 78. §-ai, a tájképvédelmi terület övezetre vonatkozó előírásokat az MvM rendelet 4. §-a, a vízminőség-védelmi terület övezetre vonatkozó előírásokat az MvM rendelet 5. §-a, a tómeder övezetre vonatkozó előírásokat a MaTrT 83. §-a tartalmazza. Az előbbiekben felsorolt rendelkezések **nem korlátozzák** a Dokumentációban bemutatott tevékenységet.

A MaTrT 83. § (1a) bekezdése szerint

- „a) **a Balaton szabályozási partvonal által meghatározott tómedre a mindenkori vízjogi üzemeltetési engedélyre tekintettel nem csökkenthető,**
- b) a Balaton partvonalát – a szabályozási partvonaltól eltérően – megváltoztatni és az élővilágra, a vízminőségre káros befolyással bíró tevékenységet végezni tilos, valamint
- c) a településrendezési tervben kizárólag tómeder vízgazdálkodási terület övezet jelölhető ki”.

A területrendezési tervek a Balaton vízszintjét nem rögzítik, ugyanakkor a vízszint emelkedése hatással van a szabályozási partvonalra, amely a Balaton tómedrét és a szárazulati területhasználatot elválasztó megszakítás nélküli vonal [MaTrT 4. § 39.].

A MaTrT 83. § (1) bekezdése szerint a tómeder övezetének határát a – MaTrT 88. § (1) bekezdés b) pontja alapján kapott felhatalmazás alapján – Vízparti Tervben ábrázolt szabályozási partvonal jelöli ki. A Vízparti Terv elfogadásáig a MaTrT 93. § (2a) bekezdés c) pont alapján a szabályozási partvonal alatt a TNM rendeletekben foglalt megőrzendő természetes partvonalat, megtartható művi partvonalat vagy szabályozási partvonalat kell érteni, továbbá a MaTrT 93. § (2a) bekezdés h) pont alapján a MaTrT 83. § (1) bekezdésének alkalmazásakor a tómeder övezetének lehatárolását a TNM rendeletek tómeder szabályozási eleme határozza meg.

A jelenleg hatályos TNM rendeletek a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény felhatalmazása alapján 2004 és 2006 között kerültek elfogadásra, ezért a TNM rendeletek nem a 120 cm-es szabályozási vízszint figyelembe vételével készültek és a szabályozási vízszint emelése és fenntartása tekintetében nem kerültek felülvizsgálatra, ezért a TNM rendeletek vonatkozásában az összhang nem állapítható meg. Ugyanakkor a jelenleg hatályos TNM rendeleteket felváltó Vízparti Terv (tervezet), valamint – a MaTrT 88. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazása alapján – a Balatoni OTÉK-ot felváltó, a Vízparti Terv településrendezési tervben történő alkalmazására vonatkozó szabályokat és a Balaton vízparti településrendezési és építési követelményeket (BATÉK) megállapító Kormányrendelet (tervezet) egyeztetése folyamatban van.

Az Építési és Közlekedési Minisztérium megbízásából, a Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem által elkészített Balaton Vízparti Terv Környezeti Értékelés¹ alapján **a Vízparti Tervekben a szabályozási partvonal** a telekhatárokhoz, illetve az utak nyomvonalához történő igazítása, valamint **a magasabban (a siófoki vízmércén mért 120 cm-en) szabályozott vízszint miatt változott.** Előbbiből következően az egyeztetés alatt álló Vízparti Tervben a 120 cm szabályozási vízszintet vették figyelembe, azért az abban meghatározásra kerülő új szabályozási partvonal a tómeder övezete és az egyéb part-menti szabályozási elemek összhangban lesznek a tárgyi tervdokumentációban bemutatott tevékenységgel.

A szakkérdésvizsgálat eredménye:

A tervdokumentációban bemutatott tevékenység – a Balaton szabályozási vízszintjének 120 cm-en történő fenntartása – vonatkozásában a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében kizáró ok nem merült fel.

Az állami főépítész szakmai feladatokat a főépítész tevékenységről szóló 190/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdés c) pontja és a 7. §-a, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás 35. §-a alapján látom el."

Somogy Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítész Iroda SO/08/00355-2/2025. iktatószámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"Az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** (1012 Budapest, Márvány utca 1/D., KSH: 15796019-8441-312-01, KÜJ: 103061113, a továbbiakban: Ügyfél) megbízásából a **VIZITERV Environ Nonprofit Kft.** (4400 Nyíregyháza, Széchenyi utca 15., KSH: 13648013-7112-113-15, KÜJ: 102489174, a továbbiakban: Meghatalmazott) kérelmére a „**Természetes nagytavaink rehabilitációjához és hosszú távú fenntarthatóságához szükséges tervezési feladatok**” elnevezésű projekt keretében készült, "**A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása**" elnevezésű dokumentáció alapján a **Balaton 120 cm-es vízszintszabályozásának további fenntartása tárgyában** indult környezetvédelmi hatóság környezetvédelmi működési engedélyezési eljárása keretében, a 2025.03.25-én kelt VE/30/03803-26/2025. ügyiratszámú **levelében** – a környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció elérésének biztosítása mellett - **Irodánk szakmai véleményét kéri** arra irányulóan, hogy **a tárgyi engedélyezési eljárás során vizsgálandó szakkérdések szempontból rendelkezünk-e olyan adattal vagy információval, ami a bemutatott tevékenység korlátozását (időbeli, térbeli, stb.) tenné szükségessé vagy a tevékenység folytatását kizárja/feltételeken kizárja (kizáró okok), vagy feltételhez kötheti, figyelemmel a tevékenység Somogy vármegyét érintő területeire.**

Ismerteti, hogy eljáró hatóságként a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: **KVhatR**) alapján a teljes érintett területre vonatkozóan vizsgálja a **3. mellékletének 9. pont szerinti szakkérdéseket** („a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében”).

A megkereső levélben foglaltakra és a megküldött dokumentációra figyelemmel **szakmai véleménykérelme** az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) **25. § (1) bekezdés b) pontján, valamint az KVhatR 3. mellékletének 9. pontján alapul.**

A levelében hivatkozott iratanyagot áttanulmányoztuk és az alábbi szakmai véleményt adjuk:

A hatályos Magyarország egyes és kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: **Trtv.**) alapján a tárgyi tervezet

a területrendezési tervekkel összhangban van, kizáró ok nem merült fel.

INDOKOLÁS

A Balaton 120 cm-es vízszintszabályozása érinti Somogy vármegye teljes Balaton vízparti területét Balatonvilágostól Balatonszentgyörgyig kiterjedően. A Balaton vízparti területeire vonatkozó rendelkezéseket a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: **Trtv.**), a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM rendelet (a továbbiakban: **MvM rendelet**), a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről szóló 283/2002. (XII.21.) Korm.rendelet (a továbbiakban: **Balatoni OTÉK**), valamint a vízparttal érintett települések vízpart-rehabilitációs tanulmánytervét és annak rendelkezéseit tartalmazó **TNM rendeletek** foglalják magukba:

- *Balatonvilágos vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 40/2004. (XII. 30.) TNM rendelet;*
- *Siófok vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 42/2004. (XII. 30.) TNM rendelet;*
- *Zamárdi vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 5/2005. (III. 10.) TNM rendelet;*
- *Szántód vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 19/2005. (V. 5.) TNM rendelet;*
- *Balatonföldvár vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 22/2004. (XI. 12.) TNM rendelet;*
- *Balatonszárszó vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 27/2004. (XI. 24.) TNM rendelet;*
- *Balatonőszöd vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 4/2005. (III. 10.) TNM rendelet;*
- *Balatonszemes vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 36/2004. (XII. 30.) TNM rendelet;*
- *Balatonlelle vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 20/2004. (XI. 9.) TNM rendelet;*
- *Balatonboglár vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 21/2004. (XI. 9.) TNM rendelet;*
- *Fonyód vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 41/2004. (XII. 30.) TNM rendelet;*
- *Balatonfenyves vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 13/2005. (IV. 19.) TNM rendelet;*
- *Balatonmáriafürdő vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 19/2004. (XI. 9.) TNM rendelet;*
- *Balatonkeresztúr vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 26/2004. (XI. 24.) TNM rendelet;*
- *Balatonberény vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 1/2005. (I. 7.) TNM rendelet;*

- Balatonszentgyörgy vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról szóló 28/2004. (XI. 24.) TNM rendelet.

A Trtv. 1/3. sz. melléklete alapján a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (a továbbiakban: **BKÜ**) parti településeire vonatkozóan a Trtv. Negyedik rész [Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve, a továbbiakban: **BKÜTrT**] előírásait is alkalmazni kell.

Ahol a Trtv., a BKÜTrT és a Balatoni OTÉK nem szabályoz, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX.30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: **TÉKA**) átmeneti rendelkezései alapján az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm.rendelet (a továbbiakban: **OTÉK**) előírásai alkalmazandók.

A véleményezésre megküldött környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció alapján az eljárás célja a Balaton 120 cm-es szabályozási vízszint magasságra történt megemelésére vonatkozóan a környezetvédelmi engedély megszerzése, figyelemmel arra, hogy annak érvényessége lejárt, ezért felülvizsgálat vált szükségessé:

„A környezetvédelmi működési engedély kiadásához tehát a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről szóló 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet (továbbiakban: KTM rendelet) elvárásai alapján kidolgozott környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációt kell készíteni, és azt a Veszprémi Vármegyei Kormányhivatalhoz benyújtandó kérelemhez mellékelni.”

Az illetékességi területünkre vonatkozóan megállapítottuk, hogy a Balaton 120 cm-es szabályozási vízszint magassága a területrendezési tervekkel összhangban van. A Balaton területrendezési tervi szabályozását a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény (a továbbiakban: **Btv.**) és a Balatoni OTÉK rendelkezései tartalmazzák. A Btv. előírásai beépültek a Trtv. előírásaiba, és a Trtv. a Btv. előírásait 2019. március 15. napjától felváltotta. A Balatoni OTÉK jelenleg is hatályos. A Balaton vízparti területei a piros színnel jelölt -K- vonallal ábrázolják a beépítetlenül megőrzendő parti területsávot, amely a Balaton-part körbejárhatóságát, egyben a Balaton vízszint magasságából eredő vízkárok megelőzését is biztosítani szolgálják. A TNM rendeletek a vízparti területeken eltérő mélységben ábrázolták a beépítetlenül megőrzendő parti területsávot, azonban a Trtv. a hatályba lépésével a beépítetlenül megőrzendő parti területsáv mélységét – függetlenül a TNM rendelet térképi mellékletein ábrázolt -K- vonal elhelyezkedésétől – a szabályozási partvonaltól mért legalább 30,0 méteres mélységben határozta meg, amelyet a Trtv. 93. § (1a) bekezdés átmeneti rendelkezése alapján alkalmazni kell. Figyelemmel a Trtv. 93. § (2a) bekezdés b) pont rendelkezésére, a Vízparti Terv (a továbbiakban: VPT) hatályba lépését megelőzően a TNM rendelet terület hatályát kell érteni, a TNM rendeletek mellékletét képező tervlapokat kell alkalmazni. Megjegyzendő, hogy a környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció a jogi partvonalról számítja a hatásterületeket, a területrendezési tervek a vízparti területek szabályozását jellemzően a szabályozási partvonalról számítják (a magasabb szintű jogszabályok több esetben még nem kialakult területeket is jelölnek, pl. tervezett zöldterületek).

A Trtv. 71/B. § rendelkezése alapján:

„71/B. § (1) A Balaton vízparti **területein a szabályozási partvonalról számított legalább 30 méteres sávon belül** (a továbbiakban: beépítetlenül megőrzendő parti területsáv) **a településképi értékek, valamint a környezeti adottságok – különösen a vízminőség és a jellegzetes klimatikus viszonyok – megőrzése, továbbá az elöntés okozta károk csökkentése érdekében** – a (2) bekezdésben foglalt

kivételekkel – új épület, úszómedence és a helyi építési szabályzat által tiltott egyéb építmény nem építhető. Meglévő épület a beépítetlenül megőrzendő parti területsávon belül felújítható, valamint – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – bruttó 100 m² alapterületig bővíthető.

(2) A beépítetlenül megőrzendő parti területsávon belül vagy annak érintésével – ha azon nem található a természetvédelmi hatóság határozatával megállapított minősített nádas vagy egyéb növényzet –

a) ha az érintett telek alakja, mérete nem teszi lehetővé épület beépítetlenül megőrzendő parti területsávon kívüli megépítését vagy bővítését, a kijelölt természetes fürdőhelyként működő különleges strandterületen, zöldterületen vagy különleges kempingterületen a fürdőhelyi engedély feltételeként meghatározott, közüzemi csatornahálózatra rákötött tisztálkodó helyiség, öltöző és illemhely rendeltetésű – szükség esetén jegypénztár rendeltetést is tartalmazó – épület építhető vagy bővíthető; vagy

b) a településképi értékek megőrzése, növelése vagy a településképi kedvező irányú megújulása céljából a közhasználatú területen lévő meglévő épület átalakítható, áthelyezéssel is újjáépíthető azzal, hogy az épület térfogata, több épület esetén az érintett telken lévő épületek térfogatának összessége, valamint az épületek legmagasabb pontja nem nőhet.”

A Trtv. 93. § (1a) bekezdés rendelkezése alapján:

„(1a) A településrendezési tervek (1) és (2) bekezdés szerinti elfogadásáig is – mint a kiemelt térségre országosan megállapított településrendezési követelményeket – az 51. § (3) bekezdésében, az 52–59. §-ban, a 60. § (2) bekezdésében, a 62. § (6) bekezdésében, a 65. § (6) bekezdésében, a 71/A. § (3) bekezdésében, a 71/B. §-ban, a 71/D. § (2) bekezdésében, a 73. § (4) bekezdésében, a 74. § (3), (5) és (6) bekezdésében, a 75. § (2) és (4) bekezdésében, valamint a 78–87. §-ban foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell a hatósági engedélyezési eljárásokban azzal, hogy a térségi övezetek lehatárolását az e törvényben meghatározottak szerint kell figyelembe venni.”

A Trtv-ben szabályozott egyes védelmi övezeteinek előírásait az MvM rendelet tartalmazza. Az országos és kiemelt térségi övezetek közül a vizsgált területet a vízminőség-védelmi terület övezete, a Tájképvédelmi terület övezete, Ökológiai hálózat magterületének övezete és a Tómeder övezete érinti.

Az MvM rendelet 5. § rendelkezései alapján [Vízminőség-védelmi terület övezet]:

„5. § (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a vármegye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetébe tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellemmel érintett területeket. A kijelölt vízvédellemmel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó területen a vízminőség-védelmi terület övezet területén, az (1)–(3) bekezdésben foglaltak mellett

a) korlátozott vegyszer- és műtrágya-használatú, környezetkímélő vagy extenzív mezőgazdasági termelés folytatható;

b) új vegyszertároló, hulladékkezelő létesítmény – a komposztáló telepet és az átrakóállomást kivéve – nem létesíthető.”

Az MvM rendelet 5. § rendelkezései a szakkérdésben vizsgált települések helyi építési szabályzatába beépítésre (értvényesítésre) kerültek, figyelemmel arra, hogy azokat korábban a Btv. tartalmazta, és a helyi rendelkezéseket az egyes hatósági eljárások során alkalmazni kell.

Az MvM rendelet 4. § rendelkezései alapján [Tájképvédelmi terület övezete]:

„4. § (1) A tájképvédelmi terület övezete területére a vármegye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településképi védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni

a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,

b) a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások

alkalmazásával kell megvalósítani.”

Az MvM rendelet 4. § rendelkezései a települések településképi védelmi rendeletének elkészítésével és hatályba lépésével a helyi szintű rendeletekbe beépítésre (értvényesítésre) kerültek.

A Trtv. 25. § és 78. § rendelkezései alapján [Ökológiai hálózat magterületének övezete]:

„25. § (1) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében csak olyan vármegyei területfelhasználási kategória és vármegyei övezet, valamint a településrendezési tervben csak olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem károsítja [...]

(4) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhetők ki és helyezhetők el.

(5) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető.

(6) Az ökológiai hálózat magterületének övezetében az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.”

„78. § Az ökológiai hálózat magterületének övezete tekintetében a 25. § szerinti övezeti előírások mellett a következő előírások alkalmazandók:

- a) a kialakult tájhasználat csak a természetközeli állapothoz való közelítés érdekében változtatható meg;
- b) új építmény csak természetvédelmi kezelés és bemutatás céljából, valamint legfeljebb 30 m² bruttó alapterületű szakrális építményként helyezhető el;
- c) építmény legmagasabb pontja kizárólag kilátó rendeltetésű építmény esetén haladhatja meg a 10 métert.
- d) védelmi és közjóléti erdőtelepítés, külterületi fásítás kizárólag őshonos fafajokkal végezhető;
- e) a területen környezetszennyező tevékenység nem folytatható, továbbá új vegyszertároló és hulladékkezelő létesítmény nem létesíthető, valamint energetikai célú növénytelepítés nem megengedett.”

A tervezett tevékenység a Trtv. 25. § és 78. § rendelkezéseivel összhangban van.

A Trtv. 83. § rendelkezései alapján [Tómeder övezete]:

„83. § (1) A tómeder övezetének határát a Vízparti Tervben ábrázolt szabályozási partvonal jelöli ki. A szabályozási partvonal által kijelölt tómeder övezete a fennálló tulajdonviszonyokat nem érinti.

(1a) A tómeder övezetén

- a) a Balaton szabályozási partvonal által meghatározott tómedre a mindenkor vízügyi üzemeltetési engedélyre tekintettel nem csökkenthető,
- b) a Balaton partvonalát – a szabályozási partvonaltól eltérően – megváltoztatni és az élővilágra, a vízminőségre káros befolyással bíró tevékenységet végezni tilos, valamint
- c) a településrendezési tervben kizárólag tómeder vízgazdálkodási terület övezet jelölhető ki.

(2) A Balatoni főépítész, valamint a működési területével érintett vízügyi igazgatási szerv évente ellenőrzi ezen alcímben rögzített előírások betartását.

(3) A tómeder övezetén:

a) a parti móló, mederhasználati vízilétesítmény és közhasználatú fürdőházak eredeti formában történő újjáépítése kivételével a tómederbe állandó építmény, sziget nem építhető;

b) részben vagy egészében lakhatási vagy üdülési célú úszólétesítmény és hajózási létesítmény nem létesíthető és nem üzemeltethető;

c) a b) pont szerinti tilalom nem terjed ki a hajózási hatóságra, a vízrendészetre, a vámhatóságra, a hivatásos katasztrófavédelmi szervre és a vízügyi igazgatási szervre a kikötők vízterületére vonatkozóan;

d) mobil jellegű, vízre telepített mólóépítmény, vízi állás (ideértve a nem fedett horgász- és napozó stéget is) csak ideiglenesen április 1. és október 31. között helyezhető el, a nád gyökérzónáit nem sértő vagy károsító módon;

e) erőmű nem helyezhető el.

(4) A tómeder övezetén

a) az I–III. osztályú nádasban, illetve annak legalább 2 méteres vonzáskörzetében, vagy védett természeti területen található nádasban, illetve annak legalább 2 méteres vonzáskörzetében – a környezeti kárelhárítástól vagy az élet- és balesetvédelmi indokból szükséges beavatkozástól, a mederterület b) pont szerinti fenntartásától, az engedély nélkül létrehozott feltöltés, víziállás és építmény visszabontásától és a természetvédelmi kezelési tervben, vagy a Natura 2000 fenntartási tervben részletezett kezeléstől eltekintve – tilos minden olyan mechanikai beavatkozás (ideértve a kotrást, feltöltést, építést, víziállás és bejáró létesítését), amely a nádas állományát, annak minőségét károsítja, vagy a nádas pusztulását eredményezheti;

b) a nádasban

ba) fürdőzés céljából a fürdőzésre felhasználható partszakaszként jelölt mederterület,

bb) a fürdőzésre felhasználható helyen a fürdőzési célt szolgáló szabad vízfelület, illetve annak megközelítését biztosító bejáró, valamint

bc) az engedéllyel rendelkező kikötő, csónakkikötő esetében a bejáró

mederkezelői hozzájárulással és természetvédelmi kezelői hozzájárulással, külön vízjogi engedély nélkül fenntartható;

c) az az üzemeltetési engedélyköteles vízi jármű, amely nem rendelkezik üzemeltetési engedéllyel és kiépített kikötőben kikötőhellyel, a tómeder területén nem tárolható;

d) a jogszerűtlenül fennálló bejárót, feltöltést és víziállást a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló kormányrendeletben meghatározott eljárás szerint fel kell számolni; és

e) a jogszerűtlenül fennálló bejáró, feltöltés és építmény felszámolása, létesítésük megelőzése és a nádas rehabilitációja érdekében a környezetvédelmi vagy a természetvédelmi hatóság azon építési telekre vagy telekre, amelyhez kapcsolódóan a természetes és természetközeli növényzetet veszélyeztető, károsító cselekményeket vagy jogszerűtlenül fennálló építményt észlel, a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 85. § (2) bekezdése szerinti változtatási tilalmat rendelhet el azzal, hogy a változtatási tilalom a jogszerűtlenül fennálló építmény bontására nem terjed ki.

A tervezett tevékenység a Trtv. 83. § vonatkozó rendelkezéseivel összhangban van.

A környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció említést tesz a Balatoni OTÉK és TNM rendeletek helyébe lépő jogszabály tervezet (a továbbiakban: **BATÉK**) és Vízparti Terv (a továbbiakban: VPT) tartalmára vonatkozóan. A VPT a korábbi TNM rendeletek helyett a joghierarchiában magasabb szinten, kormányrendeletben fogja szabályozni a vízparti területeket.

A VPT a Balaton megemelt szabályozási vízszintjére figyelemmel készül tudomásunk szerint, az egyes ingatlanok, területek területfelhasználását annak megfelelően tervezik meghatározni. A megemelt szabályozási vízszint által előntött területek tervezett területfelhasználása jellemzően tómeder területként várható, ahol kizárólag tómeder övezet jelölhető ki.

A VPT társadalmasításra bocsátott tervlapjai a természetes partszakaszt jelölik, arra vonatkozó rendelkezéseket a Trtv. 74. § rendelkezései tartalmazzák, a VPT hatályba lépéséig a Trtv. 93. § (2a) bekezdés d) pontja alapján a TNM rendeletek tervlapjain jelölt megőrzendő természetes partvonalat kell érteni.

Tájékoztatjuk az eljáró hatóságot, hogy a jelenleg már telkesített mólószárok is tómeder területbe sorolása tervezett a BATÉK és VPT társadalmasítási dokumentációja alapján, azok várhatóan csak mederhasználati vízilétesítményként fognak szerepelni a terveken, a korábbi szárazulati jelölések helyett.

A Trtv. 93. § (2) bekezdés rendelkezése alapján:

„(2) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet parti településeinek településrendezési eszközeit – a balatoni településrendezési és építési követelményekkel, valamint a Vízparti Tervvel összhangban – azok hatálybalépésétől számított **egy éven belül** kell felülvizsgálni és szükség esetén módosítani.”

A Trtv. 93. § (2) bekezdés rendelkezése alapján, a településrendezési tervek felülvizsgálatával a BATÉK és VPT által figyelembe vett szabályozási vízszinthez köthető célok a területhasználati előírásokban közvetetten érvényesíthetővé válhatnak.

A Balaton szabályozási vízszint magasságához kapcsolódó partvédő művek beruházásaival kapcsolatban a fentiekén kívül nem rendelkezünk adattal, információval.

•

Szakmai véleményünket a **KVhatR** 3. melléklet 9. pontban, valamint az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakra figyelemmel adtuk.

A Somogy Vármegyei Kormányhivatal állami főépítési feladatát és hatáskörét a főépítési tevékenységről szóló 190/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése és 7. §-a, illetékességét a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg.

Zala Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda ZA/010/254-2/2025. ügyiratszámú hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"SZAKKÉRDÉS VIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ

ÁLLÁSFOGLALÁS

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII.30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) szerinti környezetvédelmi működési engedélyezési hatósági eljárásban az **Országos Vízügyi Főigazgatóság** megbízásából a **VIZITERV Environ Nonprofit Kft.** (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) által készített, a „**A Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozásának fenntartása**” elnevezésű tervdokumentációra (továbbiakban: tervdokumentáció), a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében Zala megye területére vonatkozóan az alábbi állásfoglalást adom:

A tervdokumentációban bemutatott tevékenység – a Balaton szabályozási vízszintjének 120 cm-en történő fenntartása – a területrendezési tervek és a vonatkozó követelmények szempontjából elfogadható. A tervezett tevékenységet korlátozó vagy kizáró adattal, információval nem rendelkezem. Ugyanakkor felhívom a figyelmet, hogy a környezeti és természetvédelmi szempontok figyelembe vétele mellett a vízparti területen lévő épített környezetre gyakorolt hatásokat is szükséges lenne vizsgálni. A vízszint emelésével a talajvízszint is emelkedik, az épületek és építmények alapozását és állékonyságát befolyásolja a mértékadó talajvízszint magassága.

INDOKOLÁS

A tervdokumentációval kapcsolatos környezetvédelmi működési engedélyezési hatósági eljárásban eljáró Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya 2025. március 28-án az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 25. § (1) bekezdése alapján megkereséssel élt a Zala Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Irodája felé, amelyben a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében olyan adatok, információk megadását kérte, amelyek a tervdokumentációban bemutatott tevékenység korlátozását (időbeli, térbeli, stb.) tennék szükségessé vagy a tevékenység folytatását kizárják/feltételeken kizárják (kizáró okok), vagy feltételhez köthetik, figyelemmel a tevékenység Zala vármegyét érintő területeire.

A tervdokumentáció a Balaton szabályozási vízszintjének 120 cm-en történő fenntartásának felülvizsgálatára irányul. A szabályozási vízszint mértéke a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény (továbbiakban: Matrt.) mellékleteként az Országos Szerkezeti Terv és a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Szerkezeti Terve (továbbiakban: BKÜTRT) által megállapított vízgazdálkodási térség és a kapcsolódó part-menti térségi területfelhasználások,

továbbá a Matr.-ben meghatározott és a Vízparti Tervben kijelölendő tómeder övezete és szabályozási partvonal, valamint a Vízparti Tervben meghatározott egyéb part-menti területfelhasználások és szabályozási elemek tekintetében releváns. A Matr. 10. § (2) és 50. § (2) e) pontja alapján a vízgazdálkodási térségre vonatkozó követelmények nem korlátozzák a tervdokumentációban bemutatott tevékenységet, miután a vízgazdálkodási célú területek lehatárolását minden esetben a vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve lehet pontosítani a területi és a települési tervek készítése/módosítása során.

A Matr. 83. § (1) bek. alapján a tómeder övezetének határát a Vízparti Tervben ábrázolt szabályozási partvonal jelöli ki. A Matr. 4. § 39. pontja alapján a szabályozási partvonal a Balaton (tervezett) tómedrét és a szárazulati területfelhasználást elválasztó megszakítás nélküli vonal, melyet e törvény felhatalmazása alapján Vízparti Terv rögzít. A Vízparti Terv tervezetének egyeztetése jelenleg folyamatban van, még nem lépett hatályba. A Matr. 93. § (2a) bekezdésében foglalt átmeneti rendelkezések alapján a Vízparti Terv hatályba lépését megelőzően a korábban hatályos Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény alapján 2004-ben elfogadott vízpartrehabilitációs tanulmánytervek tartalma az irányadó, amelyek még hatályban vannak. A vízpartrehabilitációs tanulmánytervek még nem a 120 cm-es szabályozási vízszint figyelembe vételével készültek, e tekintetben nem kerültek felülvizsgálatra, ezért a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek alapján az összhang nem állapítható meg. Az egyeztetés alatt álló Vízparti Terv környezeti értékelési dokumentációja alapján azonban a Vízparti Terv készítésénél már a 120 cm szabályozási vízszintet vették figyelembe, azért az abban meghatározásra kerülő új szabályozási partvonal a tómeder övezete és az egyéb part-menti szabályozási elemek összhangban lesznek a tárgyi tervdokumentációban bemutatott tevékenységgel.

Az egyeztetés alatt álló Vízparti Tervre figyelemmel területrendezési szempontból elfogadhatónak tartom a tervdokumentációban bemutatott tevékenységet. Nem rendelkezem egyéb olyan információval, adattal, amely területrendezési szempontból a tervezett tevékenységet korlátozná vagy kizárná.

Szakmai állásfoglalásomat a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály Környezetvédelmi Osztály VE/30/03803-20/2025. számú, az Ákr. 25. § (1) bekezdése alapján történt megkeresésére adtam.

Hatáskörömet és illetékességemet a főépítési tevékenységről szóló 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 7. §-a, valamint a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése állapítja meg."

A fenti szakkérdés vizsgálatot VE/30/03803-69/2025. ügyiratszámom továbbítottam a Meghatalmazott részére nyilatkozattétel céljából, akinek választát VE/30/03803-78/2025. ügyiratszámom iktattam.

A Meghatalmazott válasza szerint:

"A felülvizsgálat időszakában a Balaton magas vízállása, egyidejűleg aktív csapadéktevékenység és a tó szél okozta kibillenése együttes veszélye miatt csak néhány alkalommal állt fenn a Balaton déli partján lévő, mélyebb fekvésű területek elöntéssel való fenyegetettsége. Azonban a vizsgált időszakot tekintve védekezésre csupán 2018. márciusában volt szükség. Ekkor azonban még nem állt rendelkezésre a felújított Sió zsilip nagyobb leeresztő kapacitása, így a kedvezőtlen helyzet gyorsabb elhárítására nem volt lehetőség. A rugalmas vízszintszabályozás feltételei már rendelkezésre állnak, a „Balaton levezetőrendszerének korszerűsítése” KEHOP projekt keretében megvalósult a vízszintszabályozó zsilip és a Sió-csatorna rekonstrukciója.

A vizsgált időszakot megelőző időszakban, azaz még az előző üzemrend időszakában is több alkalommal volt helyi vízkár elleni védekezés amikor az erős északi szél következtében számolni kellett a tófelszín jelentős kibillenésével és esetlegesen a déli part egyes területeinek elöntésével. (Lásd pl. 2014. évben 4 alkalommal, majd ezt követően 2016. évben is.) Ez azt jelenti, hogy a felülvizsgálat időszakában, azaz 2018-2024 között (köszönhetően a klímaváltozásnak és a nagyobb leeresztő kapacitásnak) e szempontból a helyzet, a veszélyeztetettség változása nem volt tapasztalható.

Az adatok alapján az egyértelműen kijelenthető, hogy a 2018-2022 közötti időszakban bekövetkező maximális szintet átlépő vízszintek nem okoztak jelentős elöntéseket, károkat. A siófoki vízszintszabályozó zsilip fejlesztése hozzájárul a vízszint dinamikus szabályozásához. A zsilip vízeresztő kapacitásának növelése jelentősen csökkentette a valószínűségét annak, hogy olyan maximális szabályozási szint feletti vízállások forduljanak elő, melyek a vízparti építményeket, létesítményeket veszélyeztetné.

A rövid ideig tartó 120 cm-es vízállás a jogszabályban rögzített végleges épületek terepszintjéhez képest (200 cm), minimális hatással bír a talajvízszint emelkedésre, azaz a rövid ideig tartó talajvízszint változás a szabályosan megépített part menti épületekre minimális hatást gyakorol."

A válaszeleget a VE/30/03803-88/2025. ügyiratszámú levelemmel küldtem meg Zala Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Irodának, aki további észrevételt nem tett.

A szakkérdés vizsgálata során a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel. A Dokumentációban foglaltak alapján a tevékenység a területrendezési tervekkel való összhang tekintetében külön előírások nélkül engedélyezhető.

Hulladékgazdálkodási szempontból (KvHAT 3. melléklet 17. sor):

Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Hulladékgazdálkodási Osztály hivatalos feljegyzése szakkérdés vizsgálatról:

"A benyújtott környezetvédelmi felülvizsgálati Dokumentáció alapján megállapítható, hogy a tevékenység során veszélyes és nem veszélyes hulladékok keletkeznek melyeket egymástól elkülönítve, fajtánként gyűjtenek.

A veszélyes és nem veszélyes hulladékokat kijelölt gyűjtőhelyen zárható gyűjtőedényzetben gyűjtik, az adott hulladékokra hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező szervezetnek történő átadásig.

A vízszint szabályozása és a vízkárelhárítás során szükséges szivattyúk működtetése során várhatóan keletkező veszélyes hulladékok azonosító kód szerint: 12 01 12* (elhasznált viasz és zsír), 13 01 09* (klórozott szerves vegyületeket tartalmazó, ásványolaj alapú hidraulikaolaj), 13 01 10* (klórozott szerves vegyületeket nem tartalmazó ásványolaj alapú hidraulikaolaj), 13 02 04* (ásványolaj alapú, klórvegyületet tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj), 13 02 05* (ásványolaj alapú, klórvegyületet nem tartalmazó motor-, hajtómű- és kenőolaj), 13 02 06* (szintetikus motor-, hajtómű- és kenőolaj), 13 02 07* (biológiailag könnyen lebomló motor-, hajtómű- és kenőolaj), 13 02 08* (egyéb motor-, hajtómű- és kenőolaj), 13 07 01* (tűzelőolaj és dízelolaj).

A vízszint szabályozása és a vízkárelhárítás során várhatóan keletkező nem veszélyes hulladékok azonosító kód szerint: 20 02 01 (biológiailag lebomló hulladék), 20 03 01 (egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes települési hulladékot is), 20 03 03 (úttisztításból származó maradék hulladék)."

A szakkérdés vizsgálata során hulladékgazdálkodási szempontból a Dokumentáció elfogadására vonatkozóan kizáró ok nem merült fel. A Dokumentációban foglaltak alapján a tevékenység Hulladékgazdálkodási szempontból külön előírások nélkül engedélyezhető.

Vízügyi és vízvédelmi szempontból (KvHAT 8. melléklet 7. sor):

Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály (Vízügyi Hatóság) 30407/2527/2025.ált. sz.-ú szakkérdés vizsgálata:

A Vízügyi Hatóság a szakkérdés vizsgálatához 30407/2527-2/2025.ált. iktatószámom a Kormányhivatal részére megküldött levelében az alábbiak tisztázását kérte:

"Kérem a nagy hozamú, 50 m³/s vízhozamot elérő, vagy meghaladó és hosszantartó vízeresztések alkalmával az altalajon átszivárgó vizek által okozott elöntések hatásainak részletes vizsgálatát is tartalmazó dokumentum megküldését."

A fenti iratbekéréshez a Meghatalmazott az alábbi, VE/03803-98/2025. ügyiratszámom iktatott válaszát küldte:

"A korábbi kárhelyreállítási munkák, a "Balaton levezető rendszerének korsze-rűsítése (KEHOP-1.3.0-15-2015-0007)" című projekt, illetve a 2023-ban Sió csatornán végrehajtott, BAHART hajók Balatonra történő felúsztatásával összefüggő feladatok keretein belül elvégzett irtási, zátonyeltávolítási, meder-rézsűrendezési és mederkotrási munkák hatására jelentős mértékben javult a Sió-csatorna medrének vízlevezető képessége.

A fejlesztések alatt, és azt követően hosszan tartó, 50 m³/s-ot elérő, vagy azt meghaladó vízeresztésre ezidáig nem került sor a Balatonból. Ekkora, illetve ezt meghaladó mértékű vízeresztés legutóbb 2018-ban fordult elő, február 7. – május 1. közötti időszakban, a vízeresztés maximuma akkor 60 m³/s volt.

Abban az évben a felhalmozódott téli csapadék a felmelegedéssel és esővel a Balatonon magas vízállás kialakulását eredményezte, ezért szükségessé vált a Balaton árapasztó vízeresztése. A vízeresztés időszaka alatt a Kaposon két árhullám is levonult, melynek következtében a Sió-csatornában jelentős mederteltség alakult ki. A Sió-csatorna magas vízállása miatt a mellékvízfolyások torkolati műtárgyait zárni kellett, a mellékvízfolyások így a belterületekről, illetve az alagcsövezett területekről érkező többlet vizek befogadására korlátozottan voltak alkalmasak. A vízgyűjtőről érkező, valamint a Sió melletti szivárgó árkokban összegyülekezett vizeket a belvízvédkezés keretében mobil szivattyúkkal kellett visszaemelni a csatorna medrébe. A tartósan magas Sió vízállás miatt a környező területek talajvíz szintje is megemelkedett hozzájárulva az elöntött területek nagyságának növekedéséhez.

A 2023 évi vízeresztéskor történtek a Sión a Balatoni Hajózási Zrt. új hajóinak felhozatalai. A balatoni vízeresztés és a kapcsolódó hajómozgás során, a Sió-csatorna teljes hosszán egyszerre volt elrendelve árvízvédelmi, és belvízvédelmi készültség is.

A Sió-csatorna ár- és belvízvédelmi szakaszain a fokozatnak megfelelő figyelő, észlelő szolgálat probléma nélkül működött. Az általános védekezési feladatokat a védekezésben részt vevő személyi állomány az előírások szerint le tudta folytatni, az zökkenőmentesen végrehajtotta. Belvízi elöntések ebben a vízeresztési időszakban sehol nem alakultak ki.

A legutóbbi vízeresztés 2023. december 27. és 2024. április 24. tartó időszakban valósult meg. A Vízügyi Igazgatóság a 04.07. Tolnanémedi-Siófok belvízvédelmi szakaszon mindvégig belvízvédelmi készültséget rendelt el. A 2023 novemberében átadott, KEHOP-1.3.0-15-2015-00007 Balaton levezető rendszerének korszerűsítése projekt keretében megépült Siófoki hajózsilip és vízszintszabályozó zsilip,

valamint a Balatonkiliti mederduzzasztó műtárgy a vízeresztést biztonsággal szabályozták. Igazgatóságunk Balatoni Szakaszmérnökségének munkatársai a Sió menti belterületeket több alkalommal szemrevételezték, belvíz megjelenését nem tapasztalták, a mélyebben fekvő területeken sem alakultak ki belvízfoltok. Kárbejelentés, károkozás nem következett be. Nevezett belvízvédelmi szakasz vonatkozásában elmondható, hogy a Balaton levezető rendszerének korszerűsítése projekt keretében, valamint a 2023 nyarán lezajlott hajófelhozatal előtt a Sió-csatorna mederrendezése, karbantartása következtében a meder a vízszállító képességét kitűnően ellátta.

Megjegyzendő, hogy a Balaton természetes vízkészlet-változása 2000. év óta összesen kilencszer ért el negatív értéket (legutóbb 2022-ben). Az éves negatív vízmérlegek elsődleges oka a hozzáfolyás drasztikus csökkenése volt. A klímaváltozás hatására vélhetően egyre több aszályos időszak fordulhat elő a jövőben. Ennek érdekében a tómederben kívánatos a vizek megtartása, ezáltal 50 m³/s-os intenzitást elérő, vagy meghaladó vízeresztés valószínűsége egyre kisebb.

A többletvíz mederben történő tározásának lehetősége miatti megváltoztatott vízszintek alapvetően nem veszélyeztetik az alacsonyabban fekvő településeket. Az alacsony fekvésű területeken a – bármely vízszintnél kialakuló – keresztirányú kilendülés okoz, okozhat időszakos elöntési problémákat. Ezért az alacsonyabb fekvésű déli parti települések önkormányzatai vízkár-elhárítási tervekkel rendelkeznek. A vízkár-elhárítási feladatok ellátásához, illetve azok előkészítéséhez, szakmai irányításához az önkormányzat részére a kirendelt Vízügyi Igazgatóság szakmai segítséget nyújt. A környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció ezen hatásokat részletesen tartalmazza."

Az iratok megküldését követően a Vízügyi Hatóság megküldte alábbi, VE/30/03803-100/2025. ügyiratszámom iktatott, 30407/2527-5/2025.ált. iktatószámú szakkérdés vizsgálatát.

"Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány utca 1/D., KSH: 15796019-8441-312-01, KÜJ: 103061113) részére **Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozása fenntartásának környezetvédelmi működési engedélyezése tárgyában indult eljárásban a**

SZAKKÉRDÉS VIZSGÁLATOT

elvégezve megállapítottam, hogy tárgyi engedély kiadása **vízügyi és vízvédelmi** szempontból az alábbi előírásokkal engedélyezhető:

1. A tevékenység során a felszíni- és a felszín alatti vizek minőségét károsan befolyásolni, szennyezni tilos.
2. A H/6375-3/2002-12. sz. többször módosított - Balaton vízszintszabályozása (Siófok leeresztőzsilip, hajózsilip és Balatonkiliti duzzasztó) - vízjogi üzemeltetési engedélyben foglaltak betartása kötelező!
3. A vízszintszabályozásra vonatkozó üzemeltetési szabályzatot a bekövetkező lényeges változásoknak megfelelően folyamatosan aktualizálni kell és össze kell hangolni a Kis- Balaton Vízvédelmi Rendszer üzemrendjével. A vízügyi és vízvédelmi hatóság által elfogadott üzemeltetési szabályzat alapján kell a vízilétesítményeket üzemeltetni és az üzemeltetéshez kapcsolódó vízimunkákat végezni!

INDOKOLÁS

A Veszprém Vármegyei Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály VE/30/03803-11/2025. számú megkeresésében a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztályától szakkérdés vizsgálatát kérte **Balaton 2018-tól életbe lépő új vízszintszabályozása fenntartásának környezetvédelmi működési engedélyezése** ügyében. A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022 (XII.

30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kv.hat.r.) 12/A. §-a és annak 8. melléklet 7. pontjai alapján meghatározott vizsgálandó szakkérdések:

Annak elbírálása, hogy a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesülnek-e, a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, a vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesülnek-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

A megkereséshez csatolásra került a szakkérdés vizsgálatához szükséges dokumentáció (VIZITERV Environ Kft. által készített - A Balaton 2018-tól életbelépő új vízszintszabályozásának fenntartása Környezetvédelmi felülvizsgálat c. dokumentáció; Készült: 2025. március)

Mivel a megküldött dokumentáció vízügyi és vízvédelmi szempontból hiányosnak bizonyult, illetve a tényállás tisztázáshoz szükséges adatok nem álltak teljeskörűen rendelkezésre a vízügyi és vízvédelmi hatóság 30407/2527-2/2025.ált. sz. levelében kérte az eljáró hatóságot iratbenyújtásra szóló felhívás kiadására. Az eljáró hatóság felhívására a szakkérdés vizsgálatához szükséges dokumentumok megküldésre kerültek.

A dokumentációt áttanulmányozva az alábbiakat állapítottam meg:

A VE09Z/04872-127/2018. iktatószámom, a Veszprém Megyei Kormányhivatal által kiadott környezetvédelmi engedélyben foglalt, szakhatósági előírásokat tartalmazó részben a Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság által előírtak teljesítését az Országos Vízügyi Főigazgatóság 13458-0242/2018 sz. levelében igazolta. A vízügyi és vízvédelmi hatóság 30407/2703-1/2024.ált. sz. határozatában a - Balaton vízszintszabályozása (Siófok leeresztőzsilip, hajózsilip és Balatonkiliti duzzasztó) – tárgyú többször módosított engedély hatályát 2025. június 30-ában állapította meg. A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Szfvár-005363-0002/2025. sz. levelében kérelmezte az engedély meghosszabbítását. A vízjogi üzemeltetési engedély módosítására vonatkozó eljárás jelen szakkérdés vizsgálat kiadásakor 30407/4773/2025.ált. ügyszámon folyamatban van. A vízjogi üzemeltetési engedély ügyiratszama (alaphatározat): H/6375-3/2002-12.

A VIZITERV Environ Kft. által készített - A Balaton 2018-tól életbelépő új vízszintszabályozásának fenntartása Környezetvédelmi felülvizsgálat c. dokumentáció vízügyi és vízvédelmi vonatkozású megállapításai:

A környezetvédelmi felülvizsgálat tárgyát képező tevékenység a víz, mint környezeti elem mennyiségi viszonyait változtatja meg az ember, mint hatásviselő érdekében. A maximális szabályozási vonal 10 cm-rel való emelkedésének hatására a tó nyári kisvizeinek előfordulása számítások szerint az eddigi 75% helyett 92% biztonsággal kerülhető el, mely a turisztikai hasznosítás előtérbe kerülése miatt előnyös.

A cél az volt, hogy a Balaton turisztikai vonzerejét és itt lévő természeti értékeket egyszerre tartsák fenn, de ne egymás rovására. Az alapengedélyt megalapozó környezeti hatástanulmány (KHT) hangsúlyozta, hogy a Balatonból nem szabad feszített víztükrű fürdőhelyet kialakítani, mert számos, gazdaságon túli érték kötődik a tóhoz, amit meg kell tartani, meg kell védeni. A Balaton jelenlegi vízszint szabályozása a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer üzemrendjével összehangolásra került.

A felülvizsgálat időszakában a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Balatoni Vízügyi Kirendeltsége (jelenlegi neve: Balatoni Szakaszmerőnökség) folyamatosan elkészítette a Balaton egészének és a törészek havi bontású vízmérleget. A vízmérlegek számszerűsítik és hangsúlyozzák a tó vízkészletének természetes és emberi hatásokkal befolyásolt állapotát. A 10 cm-rel megemelt maximális

üzemvízszintek eredményeként a mederben 60 millió m³ többlet-víz készlet tározására nyílik lehetőség az átlagosan csapadékos vagy az átlagosnál csapadékosabb években. A többlet-víz készlet tározása nem garantálható, megvalósításához a többlet-víz készlet rendelkezésre állása szükséges.

A 2018-2022 közötti időszakban bekövetkező maximális szintet átlépő vízszintek nem okoztak jelentős elöntéseket, károkat. A síófoki vízszintszabályozó zsilip elvégzett fejlesztése hozzájárul a vízszint dinamikus szabályozásához. A zsilip vízeresztő kapacitásának növelése jelentősen csökkentette a valószínűségét annak, hogy maximális szabályozási szint feletti vízállások forduljanak elő.

Vízjáték:

Az elemzés egyértelműen rámutat arra, hogy a vízjátékot alapvetően a vízhiányos (apadási) és víztöbblettel (áradási) rendelkező évek, időszakok határozzák meg. Szabályozott vízszintek esetében – az esetlegesen levezetett vízmennyiségek hatása mellett – jelentős vízjáték az átlagosnál kevésbé csapadékos években, időszakokban fordulhat elő, a halmozódó párolgási veszteségek eredményeként. A vízjáték szűk tartományban való ingadozását részben az átlagosan csapadékos, vagy az átlagosnál csapadékosabb évek idézik elő. A szabályozási szintek megemlése hozzájárult a vízjáték enyhe növeléséhez.

Tápanyag terhelés:

A vízszint emelésnek általánosságban nincs hatása a tápanyag terhelés forrásaira. A 10 cm vízszint emelés miatti nagyobb víztér fogat önmagában 2-3%-kal csökkentheti a tápanyagok koncentrációját.

A Balaton jellemző vízmozgásai:

A Balaton kilendülésének nyomon követésére az üzemeltető Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság kiegészítő állomáshálózatot hozott létre. A víz kereszt-és hosszirányú mozgásának kiértékelése a vizsgálati időszakra (2018-2023) a korábbi próbaidőszak alatt (2016-2018. I félév) meghatározottak szerint zajlott, az összehasonlíthatóság és folyamatosság elveinek betartásával. Így tehát a vizsgálati időszakra a tó kilendülései közül az alábbi kritériumok alapján különítették el jelentősnek ítélt vízmozgásokat:

- ha a kilendülés vizsgálatban részt vevő állomáspár pillanatnyi vízállás értékeinek különbsége növekedni kezd, a különbség maximális értéke elér egy küszöbértéket,
- a különbség keletkezésének és lezárultának időpontja között legalább három óra eltelt.

A vizsgálati időszakban (2018-2023) a fent jelzett kritériumoknak megfelelően Balatonfűzfő irányába 14 alkalommal, Keszthely irányába 12 alkalommal alakult ki jelentős hosszirányú kilendülés. 3 alkalommal jött létre 1 métert megközelítő vízállás különbség a tó hossz tengelye mentén (80, 86 és 97 cm). Mindhárom esetben a tó vízszintje a szabályozási vonal alatt volt, az események kezdetekor és a lecsengés végén is. A vizsgálati időszakban (2018-2023) a hosszirányú kilendülések következtében négy alkalommal alakult ki pár órára 150 cm-t meghaladó helyi vízállás. A teljes vizsgálati időszak alatt mindössze egy esetben, 2018. április 03-án haladta meg az átlagvíz állás a felső szabályozási vonalat, azonban ekkor már harmadik hónapja folyt az apasztó vízeresztés a tóból. Ekkor még nem történt meg az új vízeresztő műtárgy átadása, amivel gyorsítani lehetett volna az apasztást. A kilendülések a vizsgálati időszak alatt viszonylag gyorsan, 1-3 nap alatt visszarendeződtek. A nagy víztömegmozgásokat kísérő, kisebb amplitúdójú lengések, általában 3-7 napig tartottak.

Jeges árvíz elleni védekezés:

A jogszabályi alapon végrehajtott jégvédekezés során nem alakult ki olyan üzemállapot sem a vízszintszabályozó zsilipben, sem a hajózsilipben, ami rendkívüli intézkedést kívánt volna meg. A tó felületén képződő jég zajlása, partra sodródása során nem gyakorolt káros mértékű változást a parti

területeken sem a természetes, sem az épített környezetre. A Balaton megváltozott üzemeltetése során nem mutatható ki semmilyen összefüggés, ami a vízállás és a jegesedés káros hatása között alakult volna ki. A tárgyidőszakban nem alakult ki a Siócsatornán jeges árvíz, a jég kártékony hatása elleni védekezésre nem került sor.

Belvízvédekezés:

A Balatonból történő vízeresztéseket a Siófoki vízleeresztő műtárgyak és a Sió Torkolati Mű (Árvízkapu) biztonsággal szabályozták. A védekezések időtartama alatt a Sió-csatorna fogadta és továbbította a Balaton felől érkező vízmennyiséget. A nagy hozamú, 50 m³/s vízhozamot elérő, vagy meghaladó és hosszantartó vízeresztések alkalmával az altalajon átszivárgó vizek elöntéseket okoznak a Sió mentén, amelynek következtében mezőgazdasági károk alakulhatnak ki. A korábbi kárhelyreállítási munkák, a "Balaton levezető rendszerének korszerűsítése (KEHOP-1.3.0-15-2015-0007)" című projekt, illetve a 2023-ban Sió csatornán végrehajtott, BAHART hajók Balatonra történő felúsztatásával összefüggő feladatok keretein belül elvégzett irtási, zátonyeltávolítási, meder-rézsűrendezési és mederkotrás munkák hatására jelentős mértékben javult a Sió-csatorna medrének vízlevezető képessége. A fejlesztések alatt, és azt követően hosszan tartó, 50 m³/s-ot elérő, vagy azt meghaladó vízeresztésre ezidáig nem került sor a Balatonból. Ekkora, illetve ezt meghaladó mértékű vízeresztés legutóbb 2018-ban fordult elő, február 7. – május 1. közötti időszakban, a vízeresztés maximuma akkor 60 m³/s volt. A vízeresztés időszaka alatt a Kaposon két árhullám is levonult, melynek következtében a Sió-csatornában jelentős mederteltség alakult ki. A Sió-csatorna magas vízállása miatt a mellékvízfolyások torkolati műtárgyait zárni kellett, a mellékvízfolyások így a belterületekről, illetve az alagcsövezett területekről érkező többlet vizek befogadására korlátozottan voltak alkalmasak. A vízgyűjtőről érkező, valamint a Sió melletti szivárgó árkokban összegyülekezett vizeket a belvízvédekezés keretében mobil szivattyúkkal kellett visszaemelni a csatorna medrébe. A tartósan magas Sió vízállás miatt a környező területek talajvíz szintje is megemelkedett hozzájárulva az elöntött területek nagyságának növekedéséhez. A 2023 évi vízeresztéskor történtek a Sión a Balatoni Hajózási Zrt. új hajóinak felhozatalai. A balatoni vízeresztés és a kapcsolódó hajómozgás során, a Siócsatorna teljes hosszán egyszerre volt elrendelve árvízvédelmi, és belvízvédelmi készültség is. A Sió-csatorna ár- és belvízvédelmi szakaszain a fokozatnak megfelelő figyelő, észlelő szolgálat probléma nélkül működött. Az általános védekezési feladatokat a védekezésben részt vevő személyi állomány az előírások szerint le tudta folytatni, az zökkenőmentesen végrehajtotta. Belvízi elöntések ebben a vízeresztési időszakban sehol nem alakultak ki. A legutóbbi vízeresztés 2023. december 27. és 2024. április 24. tartó időszakban valósult meg.

A Vízügyi Igazgatóság a 04.07. Tolnanémedi-Siófok belvízvédelmi szakaszon mindvégig belvízvédelmi készültséget rendelt el. A 2023 novemberében átadott, KEHOP-1.3.0-15-2015-00007 Balaton levezető rendszerének korszerűsítése projekt keretében megépült Siófoki hajózsilip és vízszintszabályozó zsilip, valamint a Balatonkiliti mederduzzasztó műtárgy a vízeresztést biztonsággal szabályozták. A Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság Balatoni Szakasz mérnökségének munkatársai a Sió menti belterületeket több alkalommal szemrevételezték, belvíz megjelenését nem tapasztalták, a mélyebben fekvő területeken sem alakultak ki belvízfoltok. Kárbejelentés, károkozás nem következett be. Nevezett belvízvédelmi szakasz vonatkozásában elmondható, hogy a Balaton levezető rendszerének korszerűsítése projekt keretében, valamint a 2023 nyarán lezajlott hajófelhozatal előtt a Siócsatorna mederrendezése, karbantartása következtében a meder a vízszállító képességét kitűnően ellátta. A többletvíz mederben történő tározásának lehetősége miatti megváltoztatott vízszintek alapvetően nem veszélyeztetik az alacsonyabban fekvő településeket. Az alacsony fekvésű területeken a – bármely vízszintnél kialakuló – keresztirányú kilendülés okoz, okozhat időszakos elöntési problémákat. Ezért az alacsonyabb fekvésű déli parti települések önkormányzatai vízkárelhárítási tervekkel rendelkeznek. A

vízkárelhárítási feladatok ellátásához, illetve azok előkészítéséhez, szakmai irányításához az önkormányzat részére a Vízügyi Igazgatóság kirendelt szakemberei szakmai segítséget nyújtanak.

Helyi vízkár elleni védekezés, a Balaton parti települések védelme:

A korábbi tapasztalatok alapján, az OVF által, a települési vízkárelhárítási tervekben megfogalmazott intézkedések megfelelő hatásokkal képesek védelmet biztosítani. Az érintett települések figyelmét KDTVIZIG rendszeresen felhívja arra, hogy a települések vízkárelhárítási terveit tartsák naprakész állapotban, az esetleges beépítéseket és egyéb változásokat vezessék át a dokumentációkban. A védekezésért felelős Polgármesterek és a vízügyi ágazat közötti párbeszéd és együttműködés zökkenőmentes, jelentős kár a vizsgált időszak eseményeiből nem alakult ki.

Vízminőségi védekezés:

A Balaton vonatkozásában, a tárgyidőszakban két alkalommal vált szükségessé természetes kiváltó okok miatt vízminőségi kárelhárítási készültség elrendelése. Mindkét esetben „algavirágzás” jelensége alakult ki, amely a kedvezőtlen vízminőségi paraméterek mellett szemmel látható, jelentős kiterjedésű algatelepek felúszásával jellemezhető. A monitoring tevékenység mellett szükségessé vált a legsürgetőbb mederkotrás munkák végrehajtása is. Tekintettel azonban a folyamat komplexitására és ebből következően annak feltárásához szükséges monitoring összetettségére, melyet a meglévő mérőhálózat csak részben tudott kielégíteni, az elkészült tanulmányok következtetéseket tartalmaztak, de egyértelmű okokat nem tudtak megjelölni. Ezek mellett néhány esetben szennyezés, vagy más havária esemény miatt is sor került lokális kárelhárításra.

A klímaváltozás hatásai:

A tó természetes vízkészletváltozását vizsgálva az látható, hogy a természetes vízmérleg 2000 óta 9 alkalommal volt negatív. Ez a jelenség korábban 80 éven át nem volt tapasztalható. A természetes készletváltozás tág határok között mozog, ami nem csak az időjárási változásokra hívja fel a figyelmet, hanem jelzi a tó és a vízgyűjtő egyre sérülékenyebb voltát is. A tó vize az alacsony vízmélység következtében viszonylag hamar átveszi a levegő hőmérsékletét, ugyanakkor a változások idején a nagy víztömeg kiegyenlítő hatása is érvényesül. A mederben nagyobb mennyiségben tárolt víz kis mértékben ugyan, de ezeket a hatásokat lokálisan erősítheti.

Felszíni és felszín alatti vizek:

Összefoglalóan megállapítható, hogy a felülvizsgálat időszakában a 2018-2023. évekre kiterjedő monitoring vizsgálatok eredményei alapján a magasabb vízállásnak a tó vízminőségére kimutatható hatása nem volt, a többletvizek hígító hatását nem lehetett kimutatni. A felülvizsgálat időszakában a 2018-2023. évekre kiterjedően a befolyó vizek összetételében változást a tó emelt vízszintje nem okozott. A befolyó vizek vízminőségében a háttér vízgyűjtőn folyó változások hatásai érhetők nyomon, melyek leginkább korábbi beavatkozások eredményei a vizsgált időszak előtről (pl. a tisztított szennyvizek kivezetése a vízgyűjtőről, a hígtrágyás állattartás megtiltása a vízgyűjtőn és a műtrágya felhasználás 80- 90%-os csökkenése). Ugyanakkor a „Preventív intézkedések a Balatont érintő vízminőségi problémák hosszú távon fenntartható kezelésére” című projektben megvalósult fejlesztésekkel (vízfolyások torkolati szakaszán a szűrőmezők és sankoló terek felújítása, valamint új műtárgyak létesítése) javultak a Balaton vízgyűjtő területén a tápanyagvisszatartás műszaki feltételei.

Összességében, a Balaton vízszintemelésének hatásai leginkább a közvetlen partmenti talajvizek szintjét és az épített környezetet érinthetik kedvezőtlenül, miközben a környező mezőgazdasági és természetes élőhelyeken kedvezően befolyásolhatják a vízháztartást. Azonban elmondható, hogy egyelőre releváns hatás nem mutatható ki a felülvizsgálat által érintett időszak alatt. A legtöbb Balatonhoz közel elhelyezkedő talajvíz figyelő kútban a Balaton vízszintje meghatározó tényező, így a

talajvíz szintjének menetgörbéje követi a tó vízszintjének az időjárási tényezők hatására kialakuló időszakos változását. Az aszályos időszakban tetten érhető a tó víztömegének a talajvízszintre gyakorolt mérséklő hatása is.

A tevékenység, azaz a vízszintszabályozás módosításának megkezdése óta eltelt időszak egyik fő tanulsága az volt, hogy a természetes folyamatok jelentősebb mértékben alakították a vízállás viszonyokat, mint maga a szabályozás. Így jórészt a természetes folyamatoknak köszönhetően az új szabályozás mellett is sértetlenül fennmaradt a tó időszakos vízjátéka.

A környezeti hatástanulmányban szereplő (vízügyi és vízvédelmi) javaslatok megvalósulása:

- Az üzemelési szabályzatot szigorúan be kell tartani: E javaslat betartásában a felülvizsgálat időszakának meteorológiai jellemzői is segítettek, hiszen a 2018-as időszak halmozódó csapadékos időszakától eltekintve alig volt olyan időszak, amikor a csapadéktevékenység azonnali beavatkozást igényelt volna. Ahogy az alapengedélyt megalapozó KHT-ban is megfogalmazásra került a Siófoki vízszintszabályozó zsilip és a Sió-csatorna rekonstrukciója a nagyobb leeresztő kapacitás, az eszközrendszer javulása a rugalmasabb szabályozást segíti
- Szükséges az üzemeltetési szabályzat felülvizsgálata, finomítása: A 2018-ban módosított üzemeltetési szabályzat a 2023. decemberében elkészült nagyműtárgyakhoz kapcsolódóan változtatásokat igényel. Az új műtárgyakhoz kapcsolódó üzemeltetési szabályzat tervezetét az üzemeltető KDTVIZIG megkapta, annak megfelelően történik jelenleg az üzemeltetés. Az üzemeltetési tapasztalatok beépítése az üzemelési szabályzatba az elkövetkező évek feladata.
- Szükséges a Balaton és a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer üzemrendjét harmonizálni: A Balaton üzemelési szabályzata a Kis-Balaton Vízvédelmi Rendszer üzemeltetési szabályzatával összhangban került kialakításra. A következő évek szabályozási tapasztalatainak közös kiértékelésével finomhangolható a két rendszer optimális működése.
- A Balaton tényleges vízszintváltozásának és a környezeti állapotváltozásoknak folyamatos monitorozása és az eredmények kiértékelése szükséges: A vizsgált időszakban fejlesztésre került az állapotellenőrzési tevékenység.
- Szükség van hatásmérséklő beavatkozásokra:
 - o A betorkolló kisvízfolyásokban a visszaduzzasztás kedvezőtlen hatásainak megelőzésére a töltések, vízi létesítmények fejlesztése: Az északi parton a preventív intézkedések megvalósultak a déli partra vonatkozóan a fejlesztések tervei elkészültek
 - o A mélyen fekvő, veszélyeztetett területek meghatározása, e területek szükség szerinti feltöltésére vonatkozó koncepció kidolgozása és megvalósítása: A koncepció és a tervek elkészültek, megvalósításra forráshiányban még nem volt lehetőség.
 - o A 100 cm maximális üzemi vízszintre kiépült partvédműveknek, a jég hatását is figyelembe vevő átalakítása, emelése, fejlesztése: A tervezési munka elkészült, illetve a legkritikusabb vagy funkcióváltásból szükséges helyeken megvalósult.
 - o Ökológiai szempontból az lenne kedvező, ha a vízszintek követnék a Balaton természetes vízjárását, ahol a vízmozgás tágassága 40-60 cm-t jelent: Ez a vízmozgás tágasság a vizsgált időszakban 23-39 cm között mozgott egy-egy éven belül, és alapvetően természetes folyamatok következménye volt.

Az alapengedélyt megalapozó KHT elvégzett vizsgálatok és értékelések nem találtak kizáró okot a vízszintszabályozás módosításának megvalósítására. A jelen eljárásban benyújtott felülvizsgálati

dokumentáció és kiegészítése alapján sem állapítható meg kizáró ok a módosított vízszintszabályozás fenntartására.

A rendelkező részben tett előírások alapja a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) kormányrendelet, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) kormányrendelet és a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 3. §-a.

A rendelkező részben tett előírások betartása mellett a tevékenységre vonatkozóan a felszíni és felszín alatti vizek minősége védelmére jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírásai érvényesülnek, a vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesülnek, továbbá árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra káros hatás nem valószínűsíthető.

A konkrét tevékenység kapcsán a Balatonból történő felszíni vízkivételre alapozott ivóvízellátás a magasabb vízszint tartásával biztonságosabbá vált.

A vízszintszabályozásnak a szennyvízelvezetésre nincs hatása, a csapadékvíz elvezetésre a part menti területek csapadékvizeinek bevezetésénél kismértékű visszatartást okozhat a maximális vízszint közelében a Balaton. Ezzel kapcsolatos hatósági intézkedést nem kezdeményeztek a vízügyi hatóságnál.

A hatáskörömbbe utalt kérdéseket megvizsgálva megállapítom, hogy a tárgyi engedély kiadásának vízügyi és vízvédelmi szempontból akadálya nincs, ezért az engedély kiadásához a rendelkező részben tett előírások mellett hozzájárulok."

A Dokumentációban foglaltak és a rendelkezésre álló információk alapján a következők állapíthatók meg:

Az Engedélyes Balaton napi átlagos maximális vízszint 120 cm-en történő üzemeltetésére környezetvédelmi engedélyt kapott, melynek lejártára tekintettel indult jelen eljárás. A jelenlegi üzemmenetet 2018. óta tartja fenn.

A Balaton vízrendezéséhez kapcsolódó további engedélyek:

- Engedélyes részére VE-09/KTF/00098-73/2021. ügyiratszámom kiadott, a Balatonpart közterületei partvédő műveinek és közvetlen háttérterületeinek rendezésére vonatkozó környezetvédelmi engedély (érvényes: 2026. március)
- Engedélyes részére VE-09/KTF/00584-106/2021. ügyiratszámom kiadott, VE-09/KTF/05770-9/2021. és VE-09/KTF/06949-9/2021. ügyiratszámom módosított, a Balaton új üzemeltetési rendjéhez szükséges mederkotrásra és a kapcsolódó tevékenységekre (Keszthely Z1, Balatongyörök Z2 és Balatonfűzfő Z5 zagyterek használata, a balatongyöröki zagyter megközelítését szolgáló út az 1. változat szerint) vonatkozó környezetvédelmi engedély (érvényes: 2035. december 31.)

A Dokumentációban foglaltak, valamint a rendelkezésre álló nyilvántartások/adatok alapján a tevékenységre vonatkozó adatokat a rendelkező rész **3.0 pontjában** szerepeltettem.

A tevékenység környezeti elemekre gyakorolt hatásait vizsgálva az alábbiak állapíthatók meg:

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

A terület a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete alapján a 13. számú "Az ország többi területe" légszennyezettségi zónához tartozik.

A Balaton vízszintszabályozásának módosítása esetében a létesítés, illetve a felhagyás levegőkörnyezeti hatásaival nem, csak az üzemeltetés; a tó megemelt vízszintű üzemeltetésének hatásait kell és lehet vizsgálni.

Az üzemeltetés során helyhez kötött bejelentés köteles légszennyező pont- és diffúz forrást nem létesítenek.

A felújított műtárgyak (Sió zsilip) működtetése elektromos árammal történik, így az üzemeltetése során többlet levegőterhelés a területen nem jelentkezik.

A műtárgyak karbantartása, illetve készülség, védekezés esetén kismértékű többletterhelés jelentkezik a megközelítéshez, illetve a szállításhoz szükséges járműforgalom miatt. Az üzemeltetési és karbantartási feladatok nem tekinthetők folyamatos tevékenységeknek, ütemezve, illetve szükség szerint kerül rájuk sor. Az erre a célra használt gépjárművek kibocsátásainak levegőminőségre gyakorolt hatása a tevékenység idején lokálisan kimutatható, rövid ideig fennálló, elhanyagolható mértékű többletterhelést jelent.

A Balaton magas vízállásakor a befolyóknál szivattyúzás lehet szükséges, ami jellemzően dízel üzemű (Pajtás típusú) szivattyúkkal történik. A szivattyúzás ideiglenes, rövid ideig (jellemzően néhány óráig – néhány napig) tartó feladat, mely a Sió zsilip vízáteresztő kapacitásának növelésével és a befolyók műtárgyainak felújításával várhatóan a korábbiaknál ritkábban válik szükségessé.

Az ideiglenesen telepített szivattyúk pontszerű szennyezőforrásoknak tekinthetők, a szivattyúállások környezetében maximum néhány tíz, száz méterre kiterjedő hatásterülettel. Ideiglenes, rövid ideig történő működésük miatt levegőminőségi hatásuk elhanyagolható.

A magasabb vízszinten történő üzemeltetés levegőminőségre gyakorolt hatásai alapvetően csekélyek. Kétféle hatás valószínűsíthető, az egyik a makro- és mezoklíma változása, valamint a szélviszonyok, párolgás, páralecsapódás változásán keresztül segítheti az esetleges szennyezőanyagok kiülepedését, valamint a part menti zöldfelületek életfeltételeit is javíthatja.

A Balaton magasabb vízszinten történő üzemeltetése – az elmúlt évek tapasztalatai alapján – levegőkörnyezeti hatások szempontjából nem járt kimutatható változással a korábbi üzemeltetéshez képest.

A megemelt vízszinttel történő üzemeltetés során haváriás levegőszennyezéssel nem kell számolni.

Az engedélyezési dokumentáció megállapításait elfogadva összefoglalásul megállapítható, hogy a magasabb vízszinten történő üzemeltetés levegőminőségre gyakorolt hatásai alapvetően csekélyek.

Mivel a magasabb vízszinten történő üzemeltetés levegőminőségre gyakorolt hatásai csekélyek ezért a rendelkező rész 4.1.1 pont „Levegőtisztaság-védelmi előírások” része csak általános érvényű levegőtisztaság-védelmi előírást tettem a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. § alapján.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból:

Létesítés:

A Balaton napi átlagos vízszintjének 120 cm-en történő maximalizálása a próbaüzemi időszakot is figyelembe véve már 2016-tól megvalósult. A vízszintszabályozáshoz szükséges létesítmények (Siófoki

vízszintszabályzó zsilip, Siófoki hajózsilip, Balatonkiliti mederduzzasztó) megvalósultak, 2024. júniusában kaptak vízjogi üzemeltetési engedélyt.

A magasabb vízszint miatt szükségessé vált partvédművek, csapadékvíz elvezető rendszer, mederrendezések még folyamatban vannak. Ezek megvalósítására jellemző zajforrások az építési-kivitelezési tevékenységre jellemzőek.

A *zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **ZajR**) 12. §-ára tekintettel a kivitelezési munkák ideje alatt végzett zajt keltő tevékenységek tekintetében biztosítani kell a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvvM-EüM együttes rendelet (a továbbiakban: **ZajHÉ**) 2. számú mellékletében az építési kivitelezési tevékenységből származó megengedett zajterhelési határértékek betartását. A védművek építési kivitelezési tevékenységből és a mederrendezésből származó zajterhelés esetenként meghaladhatja a ZajHÉ 2. számú melléklete szerinti határértékeknek. **Felhívom a figyelmet**, hogy amennyiben a kivitelezési munkálatok zajkibocsátása nem csökkenthető a ZajHÉ-ben megengedett határértékre, a kivitelező felmentést kérhet az elsőfokú környezetvédelmi hatóságtól a zajterhelési határértékek betartása alól, figyelemmel a ZajR 13. § (1) bekezdésére.

Üzemelés:

A Balaton vízszintszabályozása során a be és leeresztő műtárgyak üzemeltetéséből származó, valamint a vízkár elhárítási intézkedések során fellépő zajkibocsátásokra lehet számítani. A magasabb vízszinten történő üzemeltetés közvetlen zaj- és rezgésvédelmi hatásai csekélyek.

A Siófoki vízszintszabályzó zsilip, Siófoki hajózsilip és a Balatonkiliti mederduzzasztó üzemelése során azok várható környezeti hatásai nem jelentősek.

A tó vízszintjének magasán tartása kedvezőtlen időjárási körülmények (pl. jelentős kilendülést okozó szél, váratlan nagycsapadék) között a vízkár-elhárítási intézkedéseket igényelhet, mint pl. homokzsákok beépítése, szivattyúzás. Ilyenkor a szükséges eszközök, anyagok szállítása, résztvevők közlekedése átmeneti forgalomműködést is okoz.

A balatoni védekezéshez kapcsolódó készültség esetén, ún. melegen tartás ideje alatt (dec.15-től február közepéig) a „Vízvédelem” géphajó készenlétben tartása napi rendszerességgel, minimum 2 órán keresztül a motor járatásával valósul meg a siófoki üzemi kikötőben. Egy ilyen hajó zajkibocsátása kb. 112 dB-nek felel meg, mely mintegy 280 m-re csökken 55 dB alá.

A dízel üzemű mobil berendezésekkel történő szivattyúzás ideiglenes, rövid ideig (jellemzően néhány óráig vagy napig) tartó zajkibocsátással járhat. Ezek zajkibocsátása függ a szivattyú típusától, kialakításától, fordulatszámától, stb. A Dokumentáció szerint a szivattyú(k) által kibocsátott zaj akár több száz méteres távolságban is meghaladhatja a ZajHÉ 1. számú mellékletében a különböző zajtől védendő területekre előírt terhelési határértéket.

A Sió-csatornán a jégtorlaszok oldása a középső és felső szakaszokon a partokról történhet hosszú gémkinyúlású forgó felsővázas kotróval (ahol ez nem lehetséges, ott a torlasz robbantása is felmerül). A kotró alkalmazása mintegy 103 dB zajterheléssel jár, mely körülbelül 56 m-re csökken 60 dB, 100 m-nél 55 dB alá. Ez rövid ideig tartó, ritkán előforduló potenciális hatást jelenthet.

A ténylegesen kialakuló zajszintet a működtetés idején fennálló meteorológiai helyzet, a vegetáció állapota, jellege mellett elsősorban a ténylegesen üzembe helyezett szivattyúk száma és típusa, valamint a védendő létesítmények elhelyezkedése határozza meg.

A felülvizsgált tevékenység esetén normál üzemben jelentős zajforrással nem kell számolni. Zajterhelés alapvetően csak a havária események, védekezés során jelentkeznek. Erre tekintettel a ZajR. 10. § (3) bekezdése szerinti zajkibocsátási határérték megállapítása nem szükséges.

A ZajR 3. § (1) bekezdése értelmében tilos a védendő környezetben veszélyes mértékű zajt vagy rezgés okozni. A területre vonatkozó zajvédelmi követelményeket a rendezési terv szerinti besorolás függvényében a KvVM-EüM rendelet határozza meg. Ezen jogszabályi előírások alapján az **4.2.1 pontban** tettem előírást.

A **4.2.2 pontban** foglalt előírásom jogalapja a Kvt. 6. § (1) bekezdése, miszerint a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést, kizárja a környezetkárosítást. A Kvt. 6. § (3) bekezdése értelmében a megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, továbbá külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

A ZajR 11. § (5) bekezdése alapján a környezeti zajforrást üzemeltetője a zajforrás területén és hatásterületén tervezett vagy bekövetkezett minden olyan változást, amely határérték-túllépést okozhat, a változás bekövetkezését követő 30 napon belül a zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló miniszeri rendeletben meghatározott tartalommal köteles bejelenteni a környezetvédelmi hatóságnak, melyre vonatkozóan a **4.2.3 pontban** tettem előírást.

A Dokumentációban foglaltak alapján a tevékenység zaj- és rezgésvédelmi szempontból a rendelkező rész 4.2.1-4.2.3. pontjaiban szereplő előírások betartása mellett engedélyezhető.

Földtani közegre gyakorolt hatások:

A tó területe a természetföldrajzi tájbeosztás szerint önálló, „Balaton” elnevezésű kistájhoz tartozik. A tó és az azzal közvetlenül határos kistájak a következők: Somogyi parti sík, Balatoni-Riviéra, Badacsony-Gulács-csoport, Tapolcai-medence, Keszthelyi-Riviéra, Kis-Balatoni-medence, Marcali-hát, Nagy-Berek.

A magasabb vízszint talajvízszint emelkedéssel jár, ami nagyobb nedvességet eredményezhet a felszíni talajrétegekben, amely hatással lehet az épületek alapjaira és az infrastruktúrára, növelve a felnedvesedés veszélyét, ugyanakkor a zöldfelületek vízellátását segítheti. A megváltozott vízborítás miatt a part menti talajok elvizesedése és átnedvesedése is fokozódik, ami erodálódáshoz és szerkezeti gyengüléshez vezethet. A víz emelkedése csökkentheti a talaj stabilitását, ami fokozza a partfalak leomlásának vagy a szakadások kialakulásának kockázatát.

A tartósan vízjárta területek a későbbiekben már nem talajként, hanem inkább mederként, parti területként minősülnek.

A földtani közeg és a talajok jellemzői a Balaton környezetében alapvetően nem változtak a tevékenység során, talajszennyezéssel nem kell számolni, így e miatti intézkedések sem szükségesek.

A fentiek alapján összefoglalóan az alábbiak állapíthatóak meg:

Összefoglalóan megállapítható, hogy a Balaton napi átlagos maximális vízszint 120 cm-en történő üzemeltetésére vonatkozóan kizáró ok nem merült fel, a környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció alapján a környezetvédelmi működési engedély a rendelkező rész 4.0-7.0 pontokban tett előírásokkal kiadható.

A Balaton napi átlagos maximális vízszint 120 cm-en történő üzemeltetésének **3.0 pontja** szerinti ismertetését a Kvt. 75. § (1) bekezdés a) és c) pontjai, valamint a Kvt. 81. § (1) bekezdés c) pontja határozza meg.

A Kvt. 81.§ (1) bekezdés e) pontja alapján a **6.2 pontban** rendelkeztem a környezetvédelmi működési engedély érvényességi idejéről az alábbiak szerint.

A kérelemben a környezetvédelmi működési engedély kiadását határozatlan időre kérelmezték, melynek kapcsán az alábbiak állapíthatók meg:

Miután általános cél a Balaton térségében **segíteni a vizes élőhelyek megőrzését, melyre vonatkozóan alapvetően megállapítható, hogy a szabályozási vízszint emelése mindenképpen hatást gyakorol.** A BLKI és BfNPI fentiekben ismertetett véleménye **bemutatja azt a bizonytalansági tényezőt, amelyet a jelenlegi kutatási terv nélküli állapot okoz.** Mind a kettő nézőpont arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy nem látható olyan élőhely rekonstrukció reális terve vagy megvalósítási lehetőség (mesterséges zátonyok, szigetek), mely a fajokat érintő várható negatív folyamatokat ellensúlyozná. A BLKI és BfNPI elsősorban a vízszint tágabb határok közötti (nagyobb arányú) ingadozását tartja a legtermészetesebb megoldási folyamatnak, mintegy rugalmasabb vízszint-szabályozási rendszer. **A Kormányhivatal egyetért a BLKI és a BfNPI azon megállapításaival, amelyek kimondják, hogy a tervezés megalapozásához célzott ökológiai kutatások szükségesek.** Figyelemmel arra, hogy az eltelt eddigi időtartamok alatt sem készült olyan szakmai **természetvédelmi kutatás, amely megalapozottan támpontot adhatna, így figyelemmel az 5.2 pontban előírtakra is nem támogatható az engedély határozatlan időtartamra történő kiadása,** ekként az erre irányuló kérelmet elutasítottam a **6.1 pontban** foglaltak szerint.

A **7.1-7.4 pontokban** foglalt bejelentési kötelezettségek jogalapja a Kvt. 82. §-a, illetve a Kvt. 81. § (2) bekezdése, 81. § (1) bekezdés d) pontja és a Khvr. 11. § (4) bekezdése.

A *környezetvédelmi megbízott alkalmazásának feltételéhez kötött környezethasználatok meghatározásáról* szóló 93/1996. (VII. 4.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésében és a mellékletében foglaltakra tekintettel környezetvédelmi megbízottat kell foglalkoztatni. A környezetvédelmi megbízott alkalmazási és képesítési feltételeit a *környezetvédelmi megbízott alkalmazási és képesítési feltételeiről* szóló 11/1996. (VII. 4.) KTM rendelet határozza meg. A környezetvédelmi megbízott alkalmazására vonatkozó kötelezettséget a **7.4 pontban** írtam elő.

Az Ákr. 132. §-ra figyelemmel a **8.3 pontban** adtam tájékoztatást a határozatban foglalt kötelezettségek önkéntes teljesítésének elmaradása esetén várható jogkövetkezményekről.

Az Ákr. 81. § (1) bekezdése és 129. § (1) bekezdése alapján az eljárási költség viseléséről a **9.0 pontban** rendelkeztem. Az igazgatási szolgáltatási díjon felül egyéb eljárási költség nem merült fel.

Az ügyintézési határidő leteltének napja 2025. július 22. Az ügyintézés a jelen határozat közlése iránti intézkedéssel lezártam, így az ügyintézési határidőt megtartottnak tekintem.

Az Ákr. 89. §-ában foglaltakra figyelemmel intézkedek a határozatnak a Kormányhivatal internetes honlapján való közzétételéről, melyről a **10.0 pontban** adtam tájékoztatást.

A határozat hatósági nyilvántartásba vételéről a *környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól* szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet 2. § (1) bekezdése szerint intézkedek, melyről a **11.0 pontban** rendelkeztem.

A rendelkező rész **12.0 pontjában** az alábbiakra figyelemmel adtam tájékoztatást a jogorvoslatról: A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése szerint a közléssel véglegessé válik. A döntés bírósági felülvizsgálatának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja.

A keresetlevél benyújtásával kapcsolatban a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) 37-39. és 50-53. §-a alapján adtam tájékoztatást. A keresetlevél benyújtásának módjáról a Kp. 29. § (1) bekezdése és a *polgári perrendtartásról* szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. §-a

alapján rendelkeztem. A tárgyaláson kívüli elbírálásra vonatkozó szabályokról a Kp. 77. §-a rendelkezik. A közigazgatási bírósági eljárásban fizetendő illetékről és az illetékfeljegyzési jogról *az illetékekről* szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés *h)* pontja alapján adtam tájékoztatást. A Bíróság hatáskörét a Kp. 12. § (1) bekezdése, illetékességét a Kp. 13. § (1) bekezdése és *a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról* szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 4. számú melléklete állapítja meg. A Kormányhivatal hatáskörét a KvHAT 5. §-a, valamint a Kvt. 79. §-a és 81. §-a, illetékességét a KvHAT 2. § (1) bekezdése és az Ákr. 16. § (1) bekezdése állapítja meg. A kiadmányozási jog gyakorlása *a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról* szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás és a Kormányhivatal vezetőjének *a kiadmányozás rendjéről* szóló 58/2024. (XI. 13.) utasítása alapján történt.

Veszprém, elektronikus bélyegző szerint

Takács Szabolcs
főispán
nevében és megbízásából:

Benczik Zsolt
főosztályvezető

Kapják:

1. VIZITERV Environ Nonprofit Kft. meghatalmazott (CK: 13648013)
2. *Tájékoztatásul:* Országos Vízügyi Főigazgatóság (HK: 628576158)
3. Balatonfői Partalja Környezetvédő Egyesület - ügyfél (CK: 18934786)
4. Védegyelet Pálkövéért Természet- és Környezetvédelmi Egyesület - ügyfél (CK: 18930885)
5. Ábrahámhegy Község Önkormányzata - ügyfél (HK: 349015778)
6. Balatonkeresztúr Község Önkormányzata - ügyfél (HK: 153280149)
7. Keszthely Város Önkormányzata - ügyfél (HK: 639111765)
8. Balatonfüred Város Önkormányzata - ügyfél (HK: 444987185)
9. HUN-REN Balatoni Limnológiai Kutatóintézet - ügyfél (CK: 15846066)
10. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály (HK: 457389379)
11. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály
(e-mail: epitesugy@veszprem.gov.hu)
12. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály (HK: 166301915)
13. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály (HK: 212502319)
14. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály (HK: 751029730)
15. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda (HK: 566185331)
16. Fejér Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály (HK: 574019965)
17. Somogy Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (HK: 748078989)
18. Somogy Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály (HK: 618003379)
19. Somogy Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály (HK: 361301981)
20. Somogy Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály (HK: 441352350)
21. Somogy Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály (HK: 707289955)
22. Somogy Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály (HK: 410014917)
23. Somogy Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítési Iroda (HK: 311584718)
24. Zala Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (HK: 542391755)
25. Zala Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály (HK: 151864308)
26. Zala Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály (HK: 657869389)
27. Zala Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály (HK: 655970773)
28. Zala Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály (HK: 754889990)
29. Zala Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály (HK: 458872770)
30. Zala Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítészeti Iroda (HK: 368778704)
31. Veszprém Vármegyei Kormányhivatal honlapja - közzététel
32. Irattár

Véglegessé válás után

Hatósági nyilvántartás